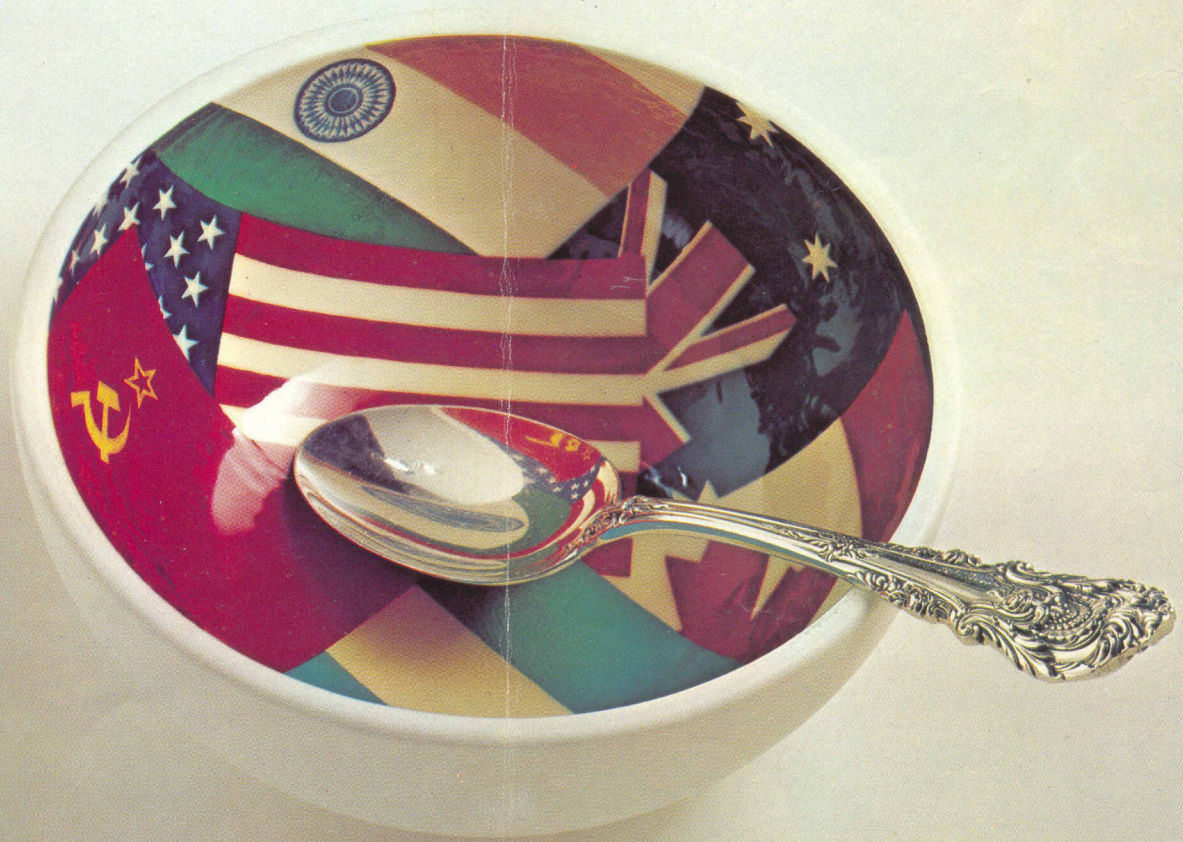

the
PLAIN TRUTH
a magazine of understanding
(NEDERLANDSE EDITIE)

de

ECHE TE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

HONGER DIENT ZICH AAN

de ECHTE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

7e jaargang No. 5

Wereldoplage 2 831 186

Mei 1974

ARTIKELEN

Honger dient zich aan!	2
Ruslands ware oogmerk in het Midden-Oosten	5
Is scheiden nodig?	8
Reconstructie van 2000 jaar geschiedenis	13
De man die stierf om mensen vrij te maken	18
Europa: Catastrofe en herleving — Deel 5: De grote fout van de middeleeuwen	22
Een nieuwe rol voor het Vaticaan in het Midden-Oosten?	29

RUBRIEKEN

Persoonlijk	1
Wat u kunt doen	17
In Memoriam — Georges Pompidou (1911-1974)	32
Wat onze lezers schrijven	33

ONZE OMSLAGFOTO

Een lege etensnap wordt meestal geassocieerd met de overbevolkte, onderontwikkelde gebieden. Sinds 1972 worden de grote graanexporterende ontwikkelde landen evenwel met drastisch slinkende graanvoorraden geconfronteerd — symbolisch voorgesteld door de lege rijkeluissetenskom.

Ontwerp van Allen Merager
Foto door Gary George

Hoe uw abonnement betaald werd

Uw reeds betaalde abonnement werd mogelijk gemaakt door de bijdragen van degenen die vrijwillig medewerkers geworden zijn in de ondersteuning van dit wereldomvattende werk. Ambassador College is als een afzonderlijke instelling verbonden aan de Worldwide Church of God, Pasadena, Californië, VS, en een gedeelte van de financiële behoeften van het werk wordt door die Kerk gedragen. De uitgevers hebben niets te koop en hoewel bijdragen dankbaar aanvaard worden, wordt het publiek nooit om financiële steun verzocht.

President-directeur en hoofdredacteur
Herbert W. Armstrong

Vice-voorzitter en adj.-hoofdredacteur
Garner Ted Armstrong

Algemeen redacteur: Herman L. Höh

Chef-redacteurs: David Jon Hill, Raymond F. McNair

Redacteur vormgeving: Arthur A. Ferdig

Kernredactie: William F. Dankenbring, Gene H. Hogberg, Paul W. Kroll

Redacteurs en medewerkers: Robert Boraker, Robert L. Kuhn, Jerry J. Gentry, Gerhard O. Marx, Patrick A. Parnell, Richard C. Meredith, Manila: Colin Adair; Mexico: Enrique Ruiz; Sydney: Dennis G. Luker; Vancouver: Dean Wilson; Washington D.C.: Dexter H. Faulkner

Correspondenten: Bonn: John Karlson; Brussel: Ray Kosanke; Genève: Colin Wilkins; Johannesburg: Robert Fahey; Londen: Roderick C. Meredith; Manila: Colin Adair; Mexico: Enrique Ruiz; Sydney: Dennis G. Luker; Vancouver: Dean Wilson; Washington D.C.: Dexter H. Faulkner

Documentatie en nieuwsdienst: Jeff Calkins, Chris L. Carpenter, Werner Jebens, Paul Knedel, David Price, Rodney Repp, Donald D. Schroeder, Marc Stahl, Keith Stump

Ontwerp en uitleg: Allen Merager, Ron Lepska, Monte Wolverton

Fotoredacteur: David Conn; *Fotografen:* Ian Henderson, Mike Hendrickson, Alfred Hennig

Administrateur: Frank Brown

Directeur uitgeverij: C. Wayne Cole

Hoofd distributie: David Jon Hill

Nederlandse Editie

Redactiestaf: Roy McCarthy, Dick Gagel, Mathieu Janssen, Han Wilms, Iepke Klarenberg, Thea Clay, Jeannette van Pelt

Grafische verzorging: John Dunn, Tony Morrell

The PLAIN TRUTH wordt maandelijks (behalve de gecombineerde nummers van juni-juli en oktober-november) uitgegeven door Ambassador College Press, 300 W. Green St., Pasadena, Californië, VS; St. Albans, Engeland; en door Ambascoscol Press Pty. Ltd., North Sydney, Australië. Duitse en Nederlandse edities worden uitgegeven te St. Albans, Engeland; Spaanse en Franse edities te Pasadena, Californië, VS. © 1974 Ambassador College (U.K.) Ltd. Alle rechten voorbehouden.

DE MEESTE landen ter wereld bevinden zich op dit ogenblik diep in de moeilijkheden.

Kort geleden werd Ethiopië door een revolte geteisterd die aanleiding gaf tot de aanstelling van een nieuwe regering die toezeggingen heeft gedaan bepaalde hervormingen op velerlei gebied door te voeren.

De Conservatieve Partij in Engeland verloor recentelijk haar meerderheid in het Parlement en een labourbewind onder Harold Wilson nam de teugels over. Engeland bevindt zich door verschillende omstandigheden nog steeds in ernstige moeilijkheden.

U zult zich herinneren hoe ik heb vermeld dat ik een jaar geleden te New Delhi door de ambassadeur van Afghanistan was uitgenodigd om diens koning en land een bezoek te brengen. Voordat het zover kwam, werd de regering omvergeworpen en vluchtte de koning naar het buitenland.

In augustus was ik in Chili om president Allende te ontmoeten. Drie weken later, toen ik in Libanon was voor een onderhoud met president Suleiman Franjeh, werd de Chileense regering omvergeworpen en president Allende doodgeschoten. Drie weken later hield ik een toespraak tijdens een diner in Bangkok, en de oorlog tussen Israël en de Arabische wereld brak uit.

Drie weken daarna leidde een studentenopstand te Bangkok tot de omverwerping van de regering in Thailand, en premier Kittikatsjorn die ik ontmoet had, moest het land verlaten. Koning Bhumibol benoemde hierop de president van de universiteit, die gast was op het diner waar ik als eregast aanzat, tot premier.

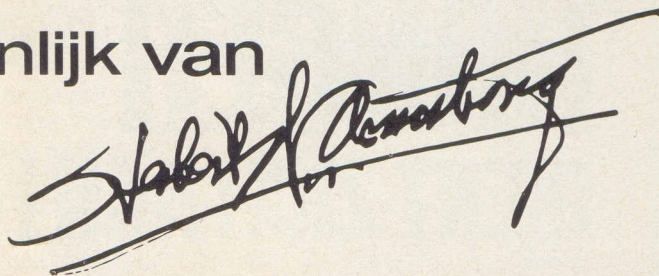
Toen kwam de omverwerping van de premier van Griekenland.

De Amerikaanse regering siddert letterlijk op haar grondvesten vanwege Watergate.

De gehele wereld, behalve misschien de olieproducerende landen, heeft te lijden van de energiecrisis.

En dat zijn dan nog slechts enkele van de hoogtepunten. De moeilijkheden in deze wereld hebben zich huizenhoog opgestapeld. Hoe komt dat? Nooit eerder is er sprake geweest van zulke wereldomspannende moeilijkheden.

Persoonlijk van

DE WARE OORZAAK VAN ALLE MISSTANDEN IN DE WERELD EN HOE ER SPOEDIG VREDE ZAL KOMEN!

Ik kan deze berg van menselijke ellende, lijden en wantoestanden niet aanzien en er mij met een schouderophalen vanaf maken alsof er niets aan de hand is.

Er staat een profetie in de Bijbel, waaraan wij naar mijn mening niet stilzwijgend mogen voorbijgaan. Als die profetie thans niet bezig is in vervulling te gaan, dan bevinden wij ons stellig in het voorstadium ervan.

Deze profetie is te vinden in Mattheus 24:21-22: „Want er zal dan een grote verdrukking zijn, zoals er niet geweest is van het begin der wereld tot nu toe en ook nooit meer wezen zal. En indien die dagen niet ingekort werden, zou geen vlees behouden worden; doch ter wille van de uitverkorenen zullen die dagen worden ingekort” (N. Vert.).

„Te dien tijde [in de eindtijd — vers 9] zal Michaël opstaan, de grote vorst, die de zonen van uw volk [van Israël] terzijde staat; en er zal een tijd van grote benauwdheid zijn, zoals er niet geweest is sinds er volken bestaan, tot op die tijd toe. Maar in die tijd zal uw volk ontkomen ... Velen van hen die slapen in het stof der aarde, zullen ontwaken, dezen tot eeuwig leven [de tijd van de opstanding] ...” (Daniël 12:1-2, *id.*).

Er bestaat een andere profetie, waaraan ik juist nu niet stilzwijgend kan voorbijgaan, die eveneens nu plaatsvindt of zich in het voorstadium ervan bevindt. Die staat in

Openbaring. Slechts weinig mensen hebben dit boek ooit begrepen. Evenals het bijbelboek Daniël is het versluierd in symboliek en tot nu toe vrijwel volslagen verkeerd begrepen.

Dit bijbelboek Openbaring is, hoofdstuk 1:1: „De openbaring [wat betekent de onthulling, niet de verhulling of geheimhouding] van Jezus Christus, die God hem gegeven heeft, om Zijn dienstknechten te tonen de dingen, die haast geschieden moeten”. Hoewel het grotendeels in symbolen is geschreven, verklaart de Bijbel zijn eigen symbolen. Wij zijn in de eindtijd — en nu kan het begrepen worden!

In het 12e hoofdstuk wordt het volk Israël uitgebeeld als een vrouw zwanger van het Christuskind, in barensnood. Satan de duivel wordt afgeschilderd als een grote rode draak. Vers 4 beschrijft hoe Satan klaar staat om het Christuskind onmiddellijk na de geboorte te doden. Dit geschiedde tweemaal: de eerste keer toen koning Herodes het pasgeboren kind lichamelijk trachtte te doden, en de tweede keer door Satan zelf, toen Christus ongeveer dertig jaar oud was en hij Jezus geestelijk trachtte te doden. Vervolgens, vers 5, werd het Christuskind geboren, groeide op en voer later ten hemel op (na zijn opstanding uit de dood). Vervolgens heeft het symbool van de „vrouw” betrekking op de nieuwtestamentische Kerk, die

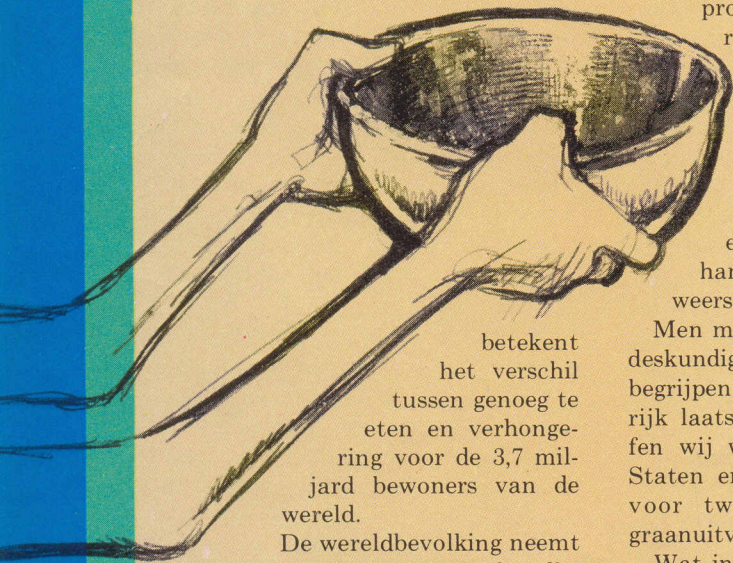
(Zie verder pagina 26)

HONGER DIENT ZICH AAN!

Bijna twintig jaar van „abnormaal” goed weer in de landbouwgebieden van Amerika zijn nu bijna over. Elders zouden verstoorde moessons hongersnoden van ongekeerde omvang kunnen inhouden voor misschien wel de helft der wereldbevolking!

San Francisco

NOG NOOIT is de mensheid zo uitermate afhankelijk geweest van het weer, d.w.z. van voortdurend *goed* weer. Het

betekent het verschil tussen genoeg te eten en verhongering voor de 3,7 miljard bewoners van de wereld.

De wereldbevolking neemt gestaag toe in een tempo dat elke 36 jaar een verdubbeling meebrengt. Toch is er op elk moment maar net genoeg graan in voorraad om te voorzien in zo'n 7 à 10 procent van de totale jaarlijkse wereldbehoefte. Dat is dus nog niet eens voldoende voor één maand!

Deskundigen zijn bezorgd

Hier in San Francisco hebben bezorgde deskundigen zich in deze dreigende crisis verdiept op een symposium met de titel: „Voedsel voor

de wereld: wat te doen aan het veranderende klimaat”. Deze bijeenkomst werd gehouden tijdens de jaarlijkse vergadering van de befaamde Amerikaanse Vereniging voor de Bevordering van de Wetenschap. Deze bijeenkomst, inclusief de persconferentie, had een veel grotere aandacht in dag- en weekbladen verdiend dan het geval is geweest.

De ene weerspecialist na de andere liet de waarschuwing horen dat de wereld tegenwoordig meer dan ooit onderhevig is aan klimaatveranderingen. Het is absoluut een feit dat gedurende de afgelopen 40 jaar de productie van rijst en belangrijke broodgranen in een steeds minder groot aantal gebieden is geconcentreerd. Daardoor, zo stelde de voorzitter van het symposium G.J. Kukla met nadruk, „is de wereld-economie meer en meer afhankelijk van *plaatselijke* weersomstandigheden”.

Men moet het uit de mond van de deskundigen zelf horen om te kunnen begrijpen hoe buitengewoon belangrijk laatstgenoemde factor is. Besefte wij wel goed dat de Verenigde Staten en Canada samen goed zijn voor twee derde van de gehele graanuitvoer ter wereld?

Wat in die graanschuur gebeurt, is dus van het grootste belang. En nu beginnen de deskundigen enkele potentieel rampspoedige voortekenen te ontwaren.

Zijn de „goede tijden” voorbij in de Amerikaanse graanschuur?

Het is een feit dat dit vruchtbare landbouwgebied in het hart van de VS gedurende de laatste 15 jaar of zo uitzonderlijk goed weer heeft gekend. Sinds de laatste droogteperiode in de Verenigde Staten van 1957

heeft dit graancultuurgebied in het midden-westen van de VS vrijwel onafgebroken goed weer gehad.

Toen de gegevens van de Amerikaanse meteorologische dienst over de laatste 75 jaar werden nagegaan, kwamen de hier verzamelde experts tot de conclusie dat de afgelopen twintig jaar inderdaad „abnormaal” goed waren geweest.

De meteoroloog Donald Gillman zei tot de journalisten: „De slechte jaren zijn ons de laatste tijd bespaard gebleven”. Gillman legde er voorts de nadruk op dat „bijna zeker de een of andere klimatologische schok meer normale toestanden zal herstellen”.

Hoewel het nu nog te vroeg is om te bewijzen dat zo'n klimaatsommekeer inderdaad plaatsgrijpt, sprak dr. Gillman met bezorgdheid over drie ongunstige klimatologische veranderingen die zich de laatste twee jaar plotseling hebben voorgedaan in gematigde zones van de wereld: (1) de hete, droge, eenmaal per eeuw voorkomende zomer in Rusland van 1972; (2) de koude, natte herfst in Amerika van 1972 en (3) het natte voorjaar van 1973 dat erop volgde. Alle drie vertegenwoordigden afwijkingen van het patroon van „abnormaal goed” weer en zouden aanwijzingen kunnen zijn voor een komende definitieve verschuiving naar een nieuw type klimaat in de onderhavige landen.

In de landbouw draait alles om „perfecte omstandigheden”

Een andere meteoroloog, Wayne Decker, hoogleraar aan de Universiteit van Missouri, lichtte de mogelijke gevolgen van droogte in de Verenigde Staten op de huidige techniek van het kweken van voedingsgewassen door. Decker benadrukte dat de tegenwoordige landbouwpraktijk is ingesteld op het voortduren van goed weer, iets wat men zo langzamerhand als vanzelfsprekend is gaan beschouwen. De vele extra-productieve graansoorten die nu gebruikt worden, zijn speciaal gekweekt zodat ze grote oogsten zullen voortbrengen onder *optimale weersomstandigheden*. Deze variëteiten, zo legde prof. Decker uit, werden nooit getest in „slechte omstandigheden”, d.w.z. in perioden van onvoldoende regenval.

Veel van de oudere, z.g. primitieve soorten zijn, ofschoon ze een veel lagere opbrengst per hectare geven,

beter bestand tegen sterk wisselende weersomstandigheden. Maar veel van die oorspronkelijke rassen zijn óf verdwenen, of zeer zeldzaam geworden. Ook zouden deze graansoorten niet zo gemakkelijk en vlug vermenigvuldigd kunnen worden om in geval van nood toegepast te worden, mocht er een oogst totaal mislukken.

In het licht van het voorafgaande deed dr. Gillman de suggestie dat zowel de tegenwoordige zaaigewoonten als de keuze van de graansoorten er voortaan op gericht zouden moeten worden de wereld voor de komende slechte jaren te behoeden in plaats van er altijd naar te streven een „maximale opbrengst te behalen in die goede jaren die de voorzienigheid ons misschien nog zal brengen”. Het is echter niet waarschijnlijk dat zulke voorzorgsmaatregelen genomen zullen worden. Het huidige regeringsbeleid in vele landen moedigt in feite juist het tegenovergestelde aan, n.l. het inzaaien van elke beschikbare hectare grond met de meest productieve graansoorten die voorhanden zijn.

Vormen verstoorde moessons de grootste bedreiging?

Terwijl enkele experts hun veront-rusting uitten over negatieve ontwikkelingen van het weer in de grote graanproducerende landen, spraken anderen op dit symposium, zoals dr. Reid Bryson, directeur van het Instituut voor milieustudie aan de Universiteit van Wisconsin, hun bezorgdheid uit over de klimaatveranderingen die de uitgestrekte onderontwikkelde en overbevolkte delen van de wereld treffen.

Deze weersveranderingen zijn meer een verschijnsel op langere termijn en ze zijn al geruime tijd aan de gang. Pas nu beginnen ze echter een merkbare uitwerking te sorteren. Wat dr. Bryson en enkelen van zijn collega's het meest met zorg vervult is dat zich een duidelijke verandering aan het voltrekken is in het patroon van de natte moesson die zo essentieel is voor de landbouw in het grootste deel van Afrika, India en Z.O.-Azië.

Het probleem draait hoofdzakelijk om het veranderde gedrag van de noordelijke circumpolaire luchtstroming. In de afgelopen jaren is de onderste zijde van deze noordelijke circumpolaire luchtstroming gedurende de zomermaanden steeds zuidelijker gekomen, waardoor de nor-

male weg van de natte moesson geblokkeerd wordt. Een schoolvoorbeeld hiervan is het deel van West-Afrika dat de laatste tijd in de greep van een langdurige droogte is. De traditionele Z.W.-moesson is niet zoals in het verleden in staat geweest ver genoeg naar het noorden door te dringen tot in de droge, aan de Sahara grenzende gebieden. Vele duizenden leden van nomadische stammen zijn omgekomen ten gevolge van de verschroeiende periodes van droogte gedurende de afgelopen vijf of zes jaar.

Bovendien is er iets loos met de Z.W.-moesson, waarvan het leven van honderden miljoenen mensen in India, Pakistan en Bangla Desj afhankelijk is, wat nog veel ernstiger consequenties voor de wereldvoedselsituatie heeft. Het enorme Indische subcontinent is onderhevig aan een merkbare daling van temperatuur.

De frequentie van één ernstige droogte elke tien jaar doet zich in India weer gelden, nadat het hiervoor gespaard is gebleven gedurende een „respijtp periode” van ruim 40 jaar — in welke tijd de bevolking van India zich overigens heeft verdubbeld. Het lijkt er dus op dat ook in India het klimaat weer terugkeert tot het oude, „normale” patroon.

Als de natte moessons verstoord zouden worden, zouden de gevolgen catastrofaal kunnen zijn, zo stelde Bryson met nadruk, want „juist in die landen die ervan afhankelijk zijn, leeft de ondervoede en hongerlijdende helft van de wereldbevolking”.

Bij een vroegere gelegenheid had Bryson al naar voren gebracht dat deze potentiële voedselcrisis „niet alleen maar iets van wetenschappelijk belang was. Integendeel, als deze crisis voortduurt, zal zij de gehele wereldbevolking treffen, waarbij mogelijk erwijs een miljard mensen van honger zullen omkomen”.

Vanwaar moet er hulp komen?

Wijdverspreide hongersnood in grote delen van de wereld zou weleens zeer nabij kunnen zijn. Er zouden al direct problemen kunnen ontstaan door een versnelde verstoring van de Z.W.-moesson in India, waardoor mogelijk wel honderden miljoenen mensen afhankelijk zouden worden van de enkele landen die als graanschuur voor de wereld fungeren. De moeilijkheid is echter dat er in zo'n geval eenvoudig niet voldoende nood-

voorraden in deze graanproducerende landen beschikbaar zouden zijn. De verkoop van Amerikaans graan aan Rusland heeft vrijwel in één keer de totale reservegraanvoorraden van de VS geliquideerd!

Erger nog: wat zou er gebeuren als zich een droogteperiode zou voordoen in die graanproducerende landen, gepaard gaande met een algehele mislukking van de graanoogst? Indien een dergelijke ramp zou toeslaan, zouden de volkeren van zowel de graanproducerende- als de graanimporterende landen in groot gevaar verkeren!

De huidige situatie in de wereldlandbouw kan omschreven worden als hachelijk en wankel. Hongersnoden van grote omvang zouden inderdaad wel eens voor de deur kunnen staan.

„De grote droogte van 1975”

Omstreeks 1955, toen de Verenigde Staten midden in een periode van droogte verkeerde, waarschuwde de hoofdredacteur van dit tijdschrift reeds voor de op komst zijnde wereldvoedselcrisis. Herbert W. Armstrong citeerde toen wijlen I.R. Tannehill, onderdirecteur van de Amerikaanse meteorologische dienst, die in 1945 tijdens de voorafgaande droogtecyclus in de VS de waarschuwing liet horen: „Wat moeten we doen als straks de veel ernstiger droogte van 1975 er zal zijn?” Tannehill voorspelde destijds correct de goede jaren die we sindsdien hebben meegemaakt. Ook heeft hij nauwkeurig de overstromingen aangegeven die in de jaren '70 uitgestrekte gebieden van Amerika hebben getroffen. (Tannehills voorspellingen werden opgenomen in het septembernummer van 1954 van het tijdschrift *Country Gentleman*.)

Maar andere voorspellingen, al vele eeuwen eerder gedaan, lijken zelfs nog opmerkelijker.

Een van de meest nadrukkelijk profetische voortekenen, dat ons het einde van dit tijdperk van de mens en de vestiging van het langverwachte, de wereldomvattende Koninkrijk Gods aankondigde, was dat er „nu hier, dan daar, hongersnoden ... zullen zijn” (Mattheus 24:7, N. Vert.).

Wij leven nu letterlijk aan de vooravond van de vervulling van deze gewichtige, op het einde der tijden betrekking hebbende profetieën. Alles hangt nu van het weer af.

— Gene H. Hogberg

S. Bartlett

RUSLANDS WARE DOOGMERK IN HET MIDDEN-OOSTEN

De buitenlandse politiek van de Russen is opportunistisch en derhalve onderhevig aan op het oog onlogische wijzigingen. In werkelijkheid echter blijft de algehele doelstelling dezelfde: de uiteindelijke triomf van de Russische communistische ideologie over heel de wereld.

door Michael P. Allard

ANDREI GROMYKO, de toenmalige Russische vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties, hield op 14 mei 1947 in de Algemene Vergadering een rede, waarin hij de vestiging van een onafhankelijke staat Israël steunde. In die gedenkwaardige rede zei hij dat Arabieren en joden „historische wortels in Palestina hebben” en dat wij „het joodse volk niet het recht mogen ontzeggen zijn verlangen naar een eigen staat te verwezenlijken”.

Deze uitspraak stond diametraal tegenover de traditionele anti-zionistische politiek van de Sowjet-Unie.

Waarom deze ommezwaai?

De nieuwsmedia waren royaal met het geven van verklaringen hiervoor. Er bestond een morele verplichting jegens de joden die de Tweede Wereldoorlog hadden overleefd; de Russen waren ontgoocheld door het pro-Duitse nationalisme der Arabieren tijdens die oorlog; communistische partijen buiten Rusland die in hun respectieve landen een volksfront trachtten te vormen, hadden daarbij rekening te houden met de uitgesproken sympathieën en gevoelens van mogelijke binnenlandse bondgenoten; Arabische gevoelens werden pro-Brits voor zover het Moskou

betrof, terwijl daarentegen de joden in Palestina vochten om de Britten uit dit gebied te verdrijven.

Later in dat jaar onthielden de Britten zich van stemming over een VN-resolutie ten gunste van de verdeling van Palestina. De Arabieren stemden tegen. Dit verdelingsplan, dat door de joden werd aanvaard, zou hebben voorzien in een onafhankelijke Arabische en een joodse staat. Jeruzalem zou een internationale status krijgen en onder het gezag van een VN-beheersraad komen.

Maar eind 1947 brak de oorlog uit. De Arabieren werden door de Britten bewapend; Moskou koos de kant van de joden.

Het is niet zo moeilijk te begrijpen dat de Sowjet-Unie haar kans schoon zag een grote westerse mogendheid uit het Midden-Oosten te verdrijven en, indien mogelijk, zelf de plaats van de Britten in dat gebied in te nemen.

In die dagen overschatte de Russische politiek haar invloed en toegankelijkheid in het Midden-Oosten. Onjuiste interpretatie van de successen die de communistische partijen in het Westen (in Frankrijk, Italië en Griekenland) tot mei 1947 wisten te boeken, gevoegd bij de communistische successen in Oost-Europa, gaven de politici in Moskou een vertekend beeld. De gelegenheid zich een steunpunt in het Midden-Oosten te verwerven op een tijdstip dat zich daar een duidelijke afscheiding tussen pro-Britse Arabieren en anti-Britse joden aftekende, leek te gunstig om niet benut te worden, zelfs al betekende dit de „aanvaarding” van het zionisme.

Ook in 1948 gingen de Russen door met hun volle steun te verlenen aan de joden die in Palestina de staat Israël wilden stichten. Gromyko verzette zich zelfs tegen de Verenigde Staten en Groot-Brittannië m.b.t. bepaalde paragrafen in de wapenstilstandsresolutie, voorgelegd aan de Veiligheidsraad der VN, die niet in het belang van Israël waren. Vooral één Russisch bezwaar was van bijzondere betekenis en wel in verband met de historische Russische politiek die Russische joden verhinderde naar Israël te emigreren. Gromyko verklaarde: „Een resolutie [om verdere emigratie van joden naar Israël te verhinderen] van de Veiligheidsraad zou niet alleen in strijd zijn met de wettige en onbetwistbare belangen

van de joden, doch zelfs hun belangen schaden en hun positie verslechteren”.

Russische misrekening

Later in 1948 verscheen er een artikel in *Prawda*, waarin het besluit wereldkundig werd gemaakt dat er geen joden uit communistische landen naar Israël zouden emigreren. Het Russische jodendom demonstreerde dat jaar ter gelegenheid van Rosj Hasjanah tegen deze politiek. Hier bleek een ernstige misrekening in het denken van de Russen. Zij dachten dat vriendschappelijke betrekkingen met Israël verenigbaar waren met het vasthouden van drie miljoen joden in Rusland. Hier bleek wel overduidelijk dat de Russische beer geen Davidster droeg.

In Russische ogen begon de neutraliteit van Israël onzeker te worden. Inmiddels deden zich gebeurtenissen voor die deze staat naar het Westen trokken.

Eén van die gebeurtenissen was een verklaring, afgelegd door de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Frankrijk, zonder daar te voren Israël of de Arabische staten in te kennen.

In een uiterst belangrijke paragraaf van deze verklaring werd gewezen op de noodzaak te „erkennen dat de Arabische staten en Israël behoefte hebben aan een zekere mate van bewapening ten einde hun internationale veiligheid alsmede een gewettigde zelfverdediging te garanderen, en om een rol te spelen bij de verdediging van het gebied als geheel”. „Verdediging van het gebied als geheel”... tegen wie? Gezien vanuit het Russische standpunt was dit alles kennelijk tegen hen gericht. Wie anders kon worden bedoeld in een verklaring komende van de westerse Grote Drie?

In feite was de verklaring weinig meer dan een wapenembargo, aangekleed in nogal rhetorische bewoordingen. Arabieren en Israëli's werden erdoor teleurgesteld, gezien de geringe hoeveelheid wapens die het Westen bereid was te leveren. Nasser ging naar Rusland om zich van de levering van wapens te verzekeren nadat de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Dulles zijn desbetreffend verzoek had afgewezen.

Nog een andere gebeurtenis zou op de Russische houding ten aanzien van het Midden-Oosten van invloed zijn: de oorlog in Korea. Israël was niet in

staat de VN-strijdkrachten aldaar militaire hulp of troepen te zenden, maar stuurde wel medicamenten. Israël rechtvaardigde dit met te zeggen dat het zelf slachtoffer van agressie was geweest en derhalve de interventie van de VN steunde.

Op grond van deze houding scheerden sommige Russische publikaties Israël over één kam met de „Amerikaanse agressors”.

Waarom de Russen pro-Arabisch werden

Tegen 1950 hadden de Israëli's de Russische beer te veel op de tenen getrapt en het dier was daar een beetje ontstemd over geraakt. De Russen werden niet langer als pro-Israëli's beschouwd, maar evenmin reeds als pro-Arabisch. Aangezien de Arabieren echter meer en meer anti-westers werden, stelde de Sowjet-Unie zich steeds meer aan hun kant op. Rond 1952 — na de revolutie die koning Farouk z'n troon kostte — werd Egyptes weigering deel uit te maken van een op voorstel van de drie westelijke grootmachten en Turkije te vormen opperbevel voor het Midden-Oosten, door Moskou warm toegejuicht.

In de loop van 1952 kwamen de verschillen tussen Oost en West omtrent het Midden-Oosten in het middelpunt van de Russische belangstelling te staan. Tegen het einde van dat jaar groeiden er distels uit het zaad dat in 1948 was gezaaid.

Er ontstond nóg een scheur in de Russisch-Israëli'sche betrekkingen, en wel in januari 1953 toen de Russische pers melding maakte van het zogenaamde dokterscomplot. Men beweerde dat joodse medici hadden samengespannen om Russische marschalken en regeringsleiders door medisch ingrijpen uit de weg te ruimen.

Dit viel samen met anti-Israëli'sche artikelen in de *Prawda* en de *Izvestija*; een en ander leidde in Israël tot demonstraties tegen de Sowjet-Unie. Op 9 februari 1953 werd in Tel Aviv zelfs een bomaanslag op de Russische ambassade gepleegd. Kort daarna verbrak Moskou z'n diplomatieke betrekkingen met Israël. Deze breuk zou nooit volkomen worden geheeld, ofschoon na de dood van Stalin op 5 maart de diplomatieke betrekkingen weer werden hersteld.

Terwijl de Russisch-Israëli'sche betrekkingen verslechterden, ontwikkelde zich in toenemende mate een

anti-westerse gezindheid onder de Arabische staten, met name in Egypte. Zo ging Nasser naar TsjechoSlowakije om daar een wapencontract af te sluiten. Moskou toonde zich daarmee erg ingenomen, evenals met het bedanken van Amerika voor het aanbod de Aswan-dam in Egypte te komen bouwen, welk aanbod Moskou toen wél aannam.

Maar de voornaamste reden voor de Russen om de zijde der Arabieren te kiezen — en dat is wellicht niet zo verbazingwekkend — was dat de Egyptenaren op 26 juli 1956 de Suezkanaal Maatschappij nationaliseerden. Nu was het de beurt van de Arabieren om de Britten het land uit te zetten. Moskou toonde zich toen consequent en steunde de Arabieren bij het verdrijven van de Britten. Toen Israël op 29 oktober Operatie Kadesj tegen Suez begon, was de situatie in negen jaar tijds totaal omgeslagen: de Sowjet-Unie steunde nu de Arabieren tegen Groot-Brittannië en Israël.

Het feit dat de Sowjet-Unie naar de andere partij overliep zonder nochtans haar uiteindelijke doelstellingen te wijzigen, bewijst duidelijk dat de Russische bedoelingen ten aanzien van het Midden-Oosten niet pro-Arabisch, doch van geopolitieke aard zijn.

Heropening van het Suezkanaal

Nu Israël zich uit het gebied rond Suez heeft teruggetrokken, worden er maatregelen genomen het kanaal weer bevaarbaar te maken. Zodra dat het geval is, zouden belangrijke zee-routes — essentieel uit zowel militair als economisch oogpunt — gaan door gebieden die onder invloed stonden, zo niet beheerst werden door de Russische vloot. Daarmee zou dan in feite de Russische omcirkeling van Azië zijn voltooid, waardoor China in zijn flank zou worden aangetast.

Enkel het feit dat Israël bestaat heeft de Russen geholpen hun huidige positie in het Midden-Oosten te bereiken. „Een dergelijk staat [Israël] midden in de Arabische wereld zou een voortdurende bron van conflicten tussen het Westen en de Arabieren zijn, hetgeen Rusland enige interessante mogelijkheden zou bieden in een gebied waar het feitelijk buitensloten is geweest” (Adam B. Ulan, *Expansion and Coexistence: The History of Soviet Foreign Policy, 1917 — 1967*, blz. 584).

De Nijl een Russische grensrivier?

Die uitsluiting van de Russen lag beslist niet aan henzelf. In het Midden-Oosten bevindt zich namelijk de „honing” waar de Russische beer al heel lang op loert.

In 1848 schreef de gewezen diplomaat Fedor Tjoetsjew een gedicht, getiteld „Russische geografie”. Daarin beschreef hij zeven rivieren als de door God uitverkoren Russische grenzen: de Njewa, de Wolga, de Eufraat, de Ganges, de Elbe, de Donau en de Nijl.

Zijn ideeën over een Russisch imperium dat zich tot in Egypte uitstrekte, waren echter allerminst nieuw.

Onder Catharina de Grote (1762-'96) werden de Russische activiteiten in Egypte gedictieerd door het verlangen de val van het Turkse rijk te bespoedigen, dat zich van Oost-Europa tot het Midden-Oosten uitstrekte en ook een groot deel van Noord-Afrika omvatte.

De keizerin gaf militaire steun aan de mammeluk Ali Bey, een plaatselijk gouverneur, die erin slaagde Egypte enkele jaren lang onafhankelijk van het Turkse gezag te maken. In 1784 ging het gerucht dat Rusland zich bereid had verklaard in de eerstvolgende oorlog met de Turken de onafhankelijkheidsbeweging in Egypte te steunen. De hiervoor bedongen prijs zou zijn het recht Russische troepen te legeren in diverse Egyptische steden zoals Alexandrië, Rosetta en Damiëta.

In de jaren daarna bezochten verscheidene Russische officieren Egypte, waar ze als militaire adviseurs met veel eerbetoon werden ontvangen door de Egyptische beys, die in opstand waren gekomen tegen het Turkse gezag. De Russische regering moedigde zelfs Russische boerenzoons aan, dienst te nemen in de gelederen van de mammelukken, die deel uitmaakten van het Egyptische leger. Het gevolg was dat deze militie omstreeks 1786 voor een kwart uit Russen bestond.

In diezelfde periode betrad voor de eerste maal een Russische consul Egyptisch grondgebied en haastte zich de politieke leiding van de opstand op zich te nemen. Toen de beys in 1786 door de sultan van Turkije werden verslagen, verzochten ze de Russische consul tussenbeide te komen. Deze trachtte hen toen te verdedigen met het argument dat ze

de bescherming genoten van de keizerin van Rusland.

In de negentiende eeuw verstrekte Rusland rechtstreeks militaire adviezen aan Egypte. Rostislaw Fadejew, een gepensioneerde generaal, trad in de jaren 1875-'76 op als militair adviseur van de kedive (onderkoning) van Egypte. Hij stond zelfs op de nominatie opperbevelhebber van het Egyptische leger te worden, maar zijn weigering de Egyptische uniform te dragen verhinderde dit.

Het Kremlin is zich altijd sterk bewust geweest van zowel de strategische ligging als de kwetsbaarheid van Egypte. Het Russische standpunt in de negentiende eeuw blijkt uit de woorden van de tsaristische minister van Buitenlandse Zaken Giers: „Het afgekondigde beginsel 'Egypte voor de Egyptenaren' is een utopie. Als gevolg van zijn geografische ligging is Egypte politiek van zo'n groot belang dat zijn onafhankelijkheid een onmogelijke zaak is. Het zou een strijdperk worden voor Europese najver.”

Dit standpunt geldt vandaag nóg. En het Russisch nationalisme is een nog even potente macht als in de dagen van het tsarisme.

Rusland vóór alles

Een uiterst belangrijke factor die men bij de beoordeling van de Russische diplomatie in het Midden-Oosten in gedachten dient te houden, is deze: Moskou is vóór alles pro-Russisch, en daarna pas anti-Westers — niet pro-Arabisch of anti-Israël. En niet de olie uit het Midden-Oosten op zich interesseert het Kremlin. Het is veeleer de behoefte van het Westen aan deze olie waardoor de Sowjet-Unie gefascineerd wordt. Moskou wil op de een of andere wijze de levering van die olie naar het Westen beheersen.

Hoe zal het verder met het Midden-Oosten gaan? Zullen Oost en West nog bijtijds het zinloze van haat en begeerte beseffen en in vrede met elkaar leren leven? De eerste vier regels van Rudyard Kiplings beroemde „Ballade van Oost en West” geeft wellicht antwoord op deze vragen:

„O, Oost is Oost, en West is West
en ze zullen nooit samen gaan,
Eer hemel en aarde naast elkaar
voor 's Heren Vierschaar staan.”

De volkeren zouden wel eens eerder voor die vierschaar kunnen komen te staan dan wij denken. □

Echtscheiding is de algemeen aanvaarde oplossing voor een mislukt huwelijk geworden. Maar is scheiden de beste oplossing?

door Patrick A. Parnell

ALLES WAT een man van de Kanuristam in de provincie Bornu in noordoostelijk Nigeria hoeft te doen om van zijn vrouw te scheiden, is ten overstaan van getuigen zeggen: „Ik scheid van je”.

Een echtpaar zonder kinderen in het communistische Rusland hoeft alleen maar naar het plaatselijke bureau van de burgerlijke stand te gaan en kan daar door het plaatsen van hun handtekening hun huwelijk

fieke aanklachten jegens een partner met bewijzen te staven, uit. De noodzaak om verhalen over overspel, lichamelijke en geestelijke mishandeling en allerlei soorten wreedheden op te rakelen en oud zeer te doen herleven, wordt toch wel iets uit het verleden. Kostbare en langgerekte gerechtelijke procedures worden zeldzamer en minder noodzakelijk. Geen onnodig gedoe, geen narigheid, geen pijn, zo wordt ons verzekerd.

Maar ongeacht hoe aanvaardbaar scheiden wordt, hoe snel en gemakkelijk het gaat, schuld of geen schuld, scheiden doet pijn!

Scheiden is pijnlijk en smartelijk, niet alleen in het begin, maar ook in de jaren die nog komen gaan. Een

heden waren, worden die erna gewoonlijk nog groter. Het is mogelijk dat de scheidende vrouw een baantje moet zoeken of ondersteuning moet vragen bij de Bijstand om de eindjes aan elkaar te kunnen knopen. Een gewezen echtgenoot moet uiteindelijk dikwijls een derde, de helft of zelfs drie kwart van zijn jaarlijks bruto inkomen aan alimentatie voor vrouw en kinderen betalen. Als hij hertrouwt kan de last van twee gezinnen onderhouden overweldigend worden.

Misschien wel het meest tragisch

IS SCHEIDEN

laten annuleren. Na betaling van vijftig roebels wordt de scheiding onmiddellijk uitgesproken.

In de westerse wereld is het niet zo gemakkelijk om te scheiden. Nog niet tenminste. Waar echtscheiding niet algemeen aanvaard is, is het alternatief eenvoudig op al dan niet wettige wijze uit elkaar te gaan en misschien later buitenechtelijk met iemand anders te gaan samenwonen.

Landen waar dit zo is, hebben weinig om zich op te beroemen, ook al is het aantal scheidingen er laag in vergelijking met andere landen.

Het steeds toenemende aantal echtscheidingen in het welvarende Westen is evenwel een bewijs temeer dat scheiden aanvaardbaar is geworden. Er scheiden meer echtparen dan ooit tevoren, en in wat een bijna eendrachtige krachtsinspanning lijkt om scheiden de algemeen aanvaarde oplossing te doen worden voor een mislukt huwelijk, zijn de westerse wetgevende machten eropuit om snelle, soepele scheidingen tot stand te brengen.

Gemakkelijker en sneller scheiden, zonder over de schuldvraag te bekommeren, wordt een moderne westerse trend. De bepalingen om te scheiden zonder de schuldvraag aan de orde te stellen, schakelen het zoeken naar onaangename eigenschappen en de noodzaak voor de rechtbank speci-

scheiding kan nooit werkelijk definitief zijn.

Hoe kan een vader en moeder werkelijk afstand doen van hun eigen vlees en bloed, hun kinderen? Hoe kunnen mannen en vrouwen zichzelf losmaken van de dagen, weken, maanden en jaren vol herinneringen en gezamenlijke belevenissen die een deel van hun eigen persoonlijkheid zijn geworden?

Zelfs wanneer beide partijen een scheiding wensen, geschiedt het zelden zonder mateloze emotionele, geestelijke, maatschappelijke en financiële ontreding. Het trauma van de heraanpassing na een scheiding is zo'n schok, dat sommige gescheiden vrouwen nooit meer in staat zijn weer vat op het leven te krijgen. Zelfmoord of geestesziekte die voor gescheiden vrouwen twee tot drie keer zo hoog liggen als voor gehuwde personen, kunnen hun lot worden.

Bovendien hebben gescheiden mensen de neiging gebukt te gaan onder de spanningen die door de scheiding veroorzaakt worden. Het ziektecijfer in het eerste jaar na de scheiding ligt twaalf keer zo hoog voor gescheiden personen als voor gehuwden.

In plaats van problemen op te lossen maakt een scheiding de problemen urgenter en concreter. Als er vóór de scheiding financiële moeilij-

van alles is het feit dat bij zestig procent van alle scheidingen kinderen onder de achttien jaar betrokken zijn.

Het is een onbetwistbaar feit dat kinderen meer kans hebben gezond en gelukkig op te groeien, als zij hun gehele jeugd doorbrengen in een gelukkig gezin, waar beide ouders aanwezig zijn, dan wanneer het gezin door echtscheiding uiteengevallen is.

Onderzoekingen tonen aan dat kinderen uit gescheiden gezinnen maar al te vaak slachtoffer zijn van de scheiding. Zij vertonen een hogere graad van criminaliteit dan kinderen uit een normaal gezin, waar beide ouders aanwezig zijn. Kinderen van ouders die gescheiden zijn hebben minder zelfvertrouwen en zijn minder in staat normale relaties op te bouwen met leden van het andere geslacht. En wanneer relaties met leden van het andere geslacht ontstaan, vertonen kinderen uit een gescheiden gezin een grotere neiging tot volledig vrij seksueel verkeer. Ze twijfelen ook meer aan hun vermogen een gelukkig huwelijk te hebben. Helaas lopen zij zelf ook meer kans dat hun huwelijk op een scheiding uitloopt.

Waarom scheiden?

Waarom laten een man en een vrouw, die in het begin zo veel van elkaar hielden en die elkaar liefde en trouw beloofden „in goede en kwade dagen, in voor- en tegenspoed, in ziekte en gezondheid, tot de dood u zal scheiden”, hun huwelijk uitlopen op een scheiding vol ellende en leed? Dit is een essentiële vraag, zowel voor ongetrouwen als voor reeds getrouwen.

Een man en een vrouw die weten wat mogelijkwijs tot een scheiding aanleiding zou geven, stappen met open ogen in het huwelijksbootje. Hopelijk zullen zij de fouten van anderen vermijden. Getrouwen kunnen fouten die zij gemaakt hebben, of fouten die ze nog maken, onder-

het inkomen van een man, echtelijk geluk en duurzaamheid van de echtverbinding. Tegelijkertijd bestaat er een rechtstreeks verband tussen de opleiding die de partners hebben genoten en hun kansen op een duurzaam, gelukkig huwelijk.

Het elkaar leren kennen

Twee buitengewoon belangrijke factoren, haast van essentieel belang voor een geslaagd huwelijk te noemen, zijn de periode dat men elkaar kent en de duur van de verlovingstijd voor het huwelijk. Dit zijn dingen die elk verloofd stel moet overwegen wanneer het aan trouwen denkt.

Er bestaat een grotere kans op echtscheiding voor partners die elkaar maar kort kennen en een korte of

kan zelfs zo zijn. De kansen op een gelukkig huwelijk zijn echter kleiner voor degenen die in hun tienerjaren trouwen, dan voor degenen die op een latere leeftijd trouwen.

Onderzoekingen hebben aangetoond dat mannen die laat in de twintig trouwen, consequent minder kans lopen dat ze zullen scheiden dan mannen die eerder trouwen. Hetzelfde onderzoek onthult dat vrouwen die trouwen onder de twintig, twee keer zoveel kans hebben te scheiden als zij die later trouwen.

Stelletjes die te jong trouwen, ontbreekt het over het algemeen aan voldoende financiële middelen om een huwelijk en gezin in stand te houden. De man moet nog bewijzen dat hij in staat is voor een gezin te zorgen.

NODIG?

kennen. Zij kunnen hun kinderen voorhouden niet dezelfde fouten te maken. Als men weet waar de problemen liggen, is de strijd reeds half gewonnen. Het grootste deel van de overige helft is de bereidheid ze te overwinnen en de baas te worden.

Waarom wordt een scheiding dan veroorzaakt? Huwelijks- en gezinsadviseurs vinden het moeilijk de vinger op de precieze oorzaken van echtscheiding te leggen.

Er bestaat een sterke correlatie tussen echtscheiding en de conjunctuur. Er worden meer scheidingen uitgesproken in tijden van welvaart dan in tijden van depressie. Gezinnen die in de grote steden wonen, vertonen een hoger echtscheidingscijfer dan gezinnen op het platteland. De arbeidende klasse gaat meer gebukt onder echtscheiding dan de klasse van de vrije beroepen.

De vrouwenbeweging, de toegenomen moderne mogelijkheden tot verplaatsing, gemengde huwelijken (zowel wat nationaliteit als ras betreft), de langere levensduur, achteruitgang van het ouder-zijn, en de gemakkelijkere scheiding worden ook genoemd als factoren die in verband staan met scheiden.

Sterker nog, het is bekend dat er een sterke correlatie bestaat tussen

geen verlovingstijd hebben dan voor hen die elkaar voor het huwelijk langer kennen en een langere verlovingstijd hebben. De reden? Er is tijd voor nodig om een toekomstige partner te leren kennen en belangrijke vragen beantwoord te zien.

Als u aan trouwen denkt, moet u uzelf afvragen: hebben we een gelijksoortige achtergrond wat algemene ontwikkeling betreft? Zijn we in geestelijk opzicht min of meer elkaars gelijke? Hebben we dezelfde idealen, godsdienst, ambities en doelstellingen? Willen wij kinderen en hoeveel? Zijn we het met elkaar eens hoe we ons geld moeten besteden? Kunnen we openhartig en eerlijk tegen elkaar zijn? Zijn we goed gezond? Zijn we wat gevoelens betreft stabiel? Zullen onze achtergronden met elkaar verenigbaar zijn?

Een ernstige oorzaak van echtscheiding die jonge mensen bijzonder objectief moeten overwegen, is het trouwen op te jeugdige leeftijd.

Te jong trouwen

Voor mensen die te jong trouwen, liggen de kaarten niet goed. Natuurlijk lopen niet alle huwelijken van mensen die jong trouwen op een scheiding uit. Veel tienerhuwelijken blijven gelukkig en duurzaam. Misschien kent u er wel enkele. Het uwe

Heel vaak hebben de pas getrouwen elkaar niet werkelijk goed genoeg leren kennen. Hun patroon van met elkaar uitgaan is beperkt gebleven tot samen naar de bioscoop en ergens te gaan liggen vrijen. Ze hebben niet de bovenvermelde vragen grondig met elkaar doorgepraat.

Tenslotte hebben degenen die te jong trouwen gewoonlijk onwezenlijke verwachtingen van wat het huwelijk feitelijk inhoudt. Onwezenlijke verwachtingen van het huwelijk zijn in feite een veel voorkomende reden waarom veel huwelijken stranden, afgezien van het feit hoe oud de respectieve partner is, als hij of zij trouwt.

Onwezenlijke verwachtingen

L.M. Terman heeft eens 792 huwelijken doorgelicht om erachter te komen welke persoonlijke eigenschappen de voornaamste oorzaken zijn van het schipbreuk lijden van een huwelijk. Hij vroeg elke partner een lijst te maken van de klachten die ze over de ander hadden, klachten waarvan ze vonden dat hun huwelijk ongelukkig werd gemaakt. Terman kwam uit op een lijst van 28 het meest voorkomende klachten die vrouwen over hun echtgenoten hadden en 28 het meest voorkomende klachten die mannen over hun vrouwen hadden.

Hier volgen de voornaamste klachten die vrouwen over hun echtgenoten hadden: egoïstisch en onattent, oneerlijk, klaagt te veel, toont zijn liefde niet, praat dingen niet uit, hard tegen de kinderen, gauw op zijn teentjes getrapt, geen belangstelling voor de kinderen, niet geïnteresseerd in het gezin, grof, geen eerbied, ongeduldig, maakt overal aanmerkingen op, kan niet met zijn salaris omgaan, bekrompen, niet trouw, lui, houdt niet van praten over koetjes en kalfjes, gierig, te laag inkomen, geen ruggegraat, houdt er niet van met zijn vrouw uit te gaan, besteedt aandacht aan andere vrouwen.

De klachten die mannen over hun vrouwen hadden zijn: altijd wat te vitten, niet hartelijk, egoïstisch en onattent, klaagt te veel, slonzig uiterlijk, opvliegend, komt tussenbeide als de kinderen gestraft worden, te lange tenen, maakt overal opmerkingen op, bekrompen, verwaarloost de kinderen, een slechte huisvrouw, twistziek, heeft irriterende gewoonten, bemoeit zich met de zaken van de man, verwent de kinderen, kan niet met het huishoudgeld omgaan, overgevoelig, jaloers, lui, roddelt op indiscrète wijze.

Andere onderzoekingen tonen aan dat een gebrek aan communicatie klacht nummer één is. Openhartigheid tussen man en vrouw is absoluut vereist. Een bereidheid de dingen uit te praten zou veel van de klachten die mannen en vrouwen over elkaar hebben, uit de weg kunnen ruimen. Op welke andere manier kunnen problemen worden opgelost, als ze niet openlijk op een intelligente manier vol tact naar voren gebracht kunnen worden? Een kritiek punt is ook de bereidheid van ieder der partners om onbevooroordeeld naar de ander te luisteren.

Wat hebben al deze klachten te maken met de onwezenlijke verwachtingen van het huwelijk? Eenvoudig dat ze een realistisch beeld geven van wat er in een huwelijk verwacht kan worden. Iedereen heeft zijn fouten en problemen. Niemand is volmaakt. Allen die aan trouwen denken, en zij die al getrouwd zijn, moeten beseffen dat een toekomstige of huidige partner nu eenmaal niet volmaakt is.

Een van de voornaamste redenen waardoor sommige tweede huwelijken veel gelukkiger kunnen zijn dan een eerste huwelijk — hoewel over het

algemeen het echtscheidingscijfer stijgt bij volgende huwelijken — is dat degenen die voor de tweede keer trouwen in echtelijk opzicht ouder en wijzer zijn geworden. Zij wéten dat aan een huwelijk gebouwd moet worden en dat er verdraagzaamheid voor nodig is. Het dag in dag uit leven met een huwelijkspartner is niet hetzelfde als de romantiek die in veel boeken afgeschilderd wordt. Zij begrijpen dat de partner niet volmaakt is. Het belangrijkste van alles: zij weten dat zij zelf ook tekortkomingen hebben.

Het huwelijk eist opofferingen en geven. Het is nodig dat men voor 100% probeert te geven, zowel van de kant van de man als van de vrouw. Dat is ware liefde. Een bekende Amerikaanse psychiater verklaarde: „Als de bevrediging of de veiligheid van de ander even belangrijk wordt voor iemand als de eigen bevrediging en veiligheid, dan bestaat er een toestand van liefde” (*Conceptions of Modern Psychiatry*, Harry Stack Sullivan, blz. 42-43).

Waarom ontrouw het huwelijk schaadt

Een andere belangrijke oorzaak van scheiding en huwelijksleed is ontrouw.

Wij leven in een tijdperk dat vaak met de „nieuwe moraal” wordt aangeduid. Groepssex, partnerruil, sex met z'n drieën, met z'n vieren, kortom sex op alle mogelijke manieren is in. Welke seksuele voorstellingen men ook maar kan bedenken, het is populair en gangbaar geworden. Sommige sociologen moedigen deze nieuwe tendens aan. Sommigen gaan zelfs zo ver te zeggen dat buitenechtelijke sex een overigens saai huwelijk nieuw leven kan inblazen en dat huwelijk gelukkiger en bevredigender kan maken.

Eén auteur die buitenechtelijke sex voorstaat, zei: „... aangehaalde bewijzen suggereren dat zij [degenen die zich inlaten met buitenechtelijke sex] merendeels gezonde, goed aangepaste, productieve mensen zijn met verantwoordelijkheidsgevoel, en dat zij meestal redelijk goede of zeer goede huwelijken hebben, zoals wij een goed huwelijk omschrijven”.

Oppervlakkig beschouwd klinkt dit interessant. Het wordt echter niet door de feiten gestaafd. Buitenechtelijke sex is catastrofaal voor een huwelijk of een echtpaar het er nu onderling over eens is of niet.

In Japan is ontrouw een van de voornaamste aangevoerde redenen voor echtscheiding. In Zweden, een land dat vaak als symbool beschouwd wordt van een in seksueel opzicht vrije samenleving, is ontrouw een toonaangevende oorzaak van echtscheiding. In westerse landen is ontrouw een der belangrijkste oorzaken van scheiden!

Partnerruil kan een poosje sensueel prikkelend en opwindend lijken, maar volgens de echtparen die zich ermee ophouden, blijft dat niet zo. Men raakt er gauw op uitgekeken. De opwinding neemt af, maar de normale seksuele relaties tussen een gehuwd paar zijn daarna nooit meer wat ze waren.

W.J. Linehan, verbonden aan het huwelijksadviesbureau van de County Los Angeles, is een erkend deskundige op het gebied van huwelijksadviezen. Hij heeft advies gegeven in honderden huwelijken met moeilijkheden. Tijdens een exclusief interview met *The PLAIN TRUTH* werd hem de vraag gesteld of partnerruil en buitenechtelijke seksuele relaties kunnen helpen een huwelijk gelukkig te maken en duurzaam te houden. Zijn antwoord luidt als volgt: „De naweeën van de clubs voor partnerruil komen hier bij ons terecht. Ik ben het er absoluut niet mee eens. Het is vrijwel dodelijk voor een huwelijk. Wat het duurzaam houden van een huwelijk betreft, geloof ik evenmin dat er iets dodelijker kan zijn. Eén criterium van het huwelijk is de relatie tussen twee mensen. Als je begint er drie of vier van te maken, wordt het een vrij gecompliceerde relatie.”

De voornaamste oorzaak van echtscheiding

Eén schrijver roerde een andere oorzaak van de huidige echtscheidingen aan toen hij zei: „In de huwelijksboot stappen met het gevoel dat we bij elkaar zullen blijven zolang we samen gelukkig zijn, is de eerste stap in de richting van een ramp”. Juist het idee dat we altijd kunnen scheiden „als het niet langer gaat”, doet een huwelijk vanaf het begin mank gaan. Gehuwden met deze instelling zijn minder bereid zich in te zetten om echtelijke moeilijkheden de baas te worden. Het geringste probleem kan al voldoende zijn om hen van elkaar te doen gaan.

Maar de belangrijkste oorzaak van echtscheiding is niet alleen het idee

dat „als het niet langer gaat, we altijd kunnen scheiden”. De grondoorzaak heeft te maken met het feit dat men niet begrijpt waar het huwelijk als zodanig vandaan komt en waaróm de instelling van het huwelijk bestaat.

De grondoorzaak van echtscheiding is dat men niet weet, niet begrijpt en niet gelooft dat het huwelijk door God voor het leven is ingesteld. Als deze kennis onderricht en geloofd werd, zou er geen echtscheiding en het daarmee gepaard gaande verdriet zijn. Huwelijkspartners kunnen leren hoe zij een goed functionerend, gelukkig huwelijksleven kunnen hebben, gebaseerd op gezonde beginselen uit de Bijbel. Een man en een vrouw zouden dan in het huwelijk kunnen treden met vanaf het begin de wetenschap dat hun huwelijk voor het gehele leven is. Echtscheiding zou niet eens als alternatieve mogelijkheid overwogen worden, als er zich echtelijke moeilijkheden zouden voordoen.

Ga niet scheiden!

Als u over echtscheiding denkt, moet u het volgende overwegen: misschien bent u te jong getrouwd. Misschien is er ook te vlug een baby gekomen die u aan huis bond voor u dat wilde. Misschien heeft u andere betreuwenswaardige vergissingen begaan. Maar wat de reden ook is, echtscheiding is niet de frustratie en het verdriet waard dat u zult moeten doormaken.

Misschien zeggen vrienden van u die gescheiden zijn dat een scheiding niet zó erg is, en u bent bereid het te proberen. Zelfs al is dat zo, dan is er nóg een reden van gewicht waarom echtscheiding niet de oplossing is. Het verbreken van een huwelijk dat God in de hemel gesloten heeft, en dan hertrouwen, is zondigen (Mattheus 5:31-32). Dat zegt de Bijbel. Voor die huwelijken die werkelijk in een dermate droevige toestand verkeren dat ze onhoudbaar zijn, is uit elkaar te gaan volgens de door Paulus in 1 Corinthe 7:10-15 gegeven instructies, en niet echtscheiding, het enige alternatief.

In Gods plan bestaat echtscheiding niet

Toen God de eerste man en vrouw maakte en hen samenbracht, gebod Hij ondubbelzinnig: „Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder

verlaten en zijn vrouw aanhangen, en zij zullen tot één vlees zijn” (Genesis 2:24, *N. Vert.*). Geen tweetal dat gemakkelijk verdeeld en gemakkelijk gescheiden kan worden!

Christus bevestigde dit. In zijn dagen scheidden de mensen, net zoals ze het nu doen, om elke willekeurige oorzaak of reden. Evenals nu meenden de autoriteiten dat gehuwden het recht hadden te scheiden. Wij lezen dus: „En er kwamen Farizeeën tot Hem om Hem te verzoeken”. Zij hoopten dat Hij Gods norm zou aanpassen aan het meer populaire idee dat een scheiding wel goed was. Zij vroegen Hem dus: „Is het geoorloofd zijn vrouw weg te zenden om allerlei redenen? Hij antwoordde en

De grondoorzaak van echtscheiding is dat men niet weet, niet begrijpt en niet gelooft dat het huwelijk door God voor het leven is ingesteld.

zeide: Hebt gij niet gelezen, dat de Schepper hen van den beginne als man en vrouw heeft gemaakt? En Hij zeide: Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en die twee zullen tot één vlees zijn ... Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheidde de mens niet” (Mattheus 19:3-6, *id.*).

Maar de kerkelijke voormannen van die tijd waren niet van plan het daarbij te laten. „Zij zeiden tot Hem: Waarom heeft Mozes dan bevolen een scheidbrief te geven en haar (daarmede) weg te zenden? Hij zeide tot hen: Mozes heeft u met het oog op de hardheid uwer harten toegestaan uw vrouwen weg te zenden, maar *van den beginne is het zo niet geweest.*”

„Doch Ik zeg u”, zo gaat Jezus verder om de ernst hiervan aan te tonen, „wie zijn vrouw wegzendt om een andere reden dan hoerij en een andere trouwt, pleegt echtbreuk [en die de verlatene trouwt, doet ook overspel — *St. Vert.*]” (vers 7-9, *id.*).

Echtscheiding is niet de juiste oplossing voor een mislukt huwelijk. Zij die zeggen dat het wel zo is, geloven dat in strijd met de Bijbel en Gods beginselen.

God haat scheiden

God haat volstrekt de tolerante, vrije instelling van de wereld ten

opzichte van het huwelijk. Mensen zijn geen dieren. God heeft nooit de bedoeling gehad dat we zouden zijn als dieren, die links en rechts paren met een ieder die hen maar voor de voeten loopt.

Er is een ernstige aanklacht tegen de wereld, in het bijzonder tegen die volkeren die christelijk beweren te zijn, maar toch beoefenen wat seriemonogamie wordt genoemd: trouwen, scheiden, hertrouwen. God zegt: „Waarom zou Ik u vergeven? Uw kinderen verlaten Mij ... Toen Ik hen verzadigd had, pleegden zij echtbreuk, ja, in het hoerenhuis zijn zij thuis.

„Geile, rondzwerfende hengsten zijn het, zij hinniken ieder naar de vrouw van zijn naaste.

„Zou Ik hierover geen bezoeking doen, luidt het woord des Heren, of zou Ik aan een volk als dit Mij niet wreken?” (Jeremia 5:7-9, *N. Vert.*).

Elk volk dat willens en wetens en voortdurend een lange neus tegen Gods wetten maakt, vooral een volk dat zichzelf christelijk noemt, flirt met een ramp.

Hoe lang kan een volk ongestraft doorgaan de wetten en waarden van God te veronachtzamen, vooral in zo iets belangrijks als het huwelijk?

Het huwelijk is een verbond. Het huwelijk is door God ingesteld. Twee van de tien geboden, de ruggegraat van Gods wet, gaan rechtstreeks over het intact houden van de onschendbaarheid van het huwelijk: „Gij zult niet echtbreken ... Gij zult niet begeren uws naasten huis; gij zult niet begeren uws naasten vrouw [of man] ...” (Exodus 20:14 en 17).

Jezus breidde de wet tegen overspel uit: „Maar Ik zeg u, dat zo wie een vrouw aanziet, om haar te begeren, die heeft reeds overspel in zijn hart met haar gedaan” (Mattheus 5:28).

Het huwelijk was bestemd om gedurende het hele leven een liefhebbende bindende relatie tussen man en vrouw te zijn, als symbool van de liefhebbende bindende relatie tussen Christus en zijn kerk. De ware bestemming van het menselijk leven is in aanmerking te komen voor een huwelijksverhouding als God, met God in het Koninkrijk Gods. Schrijf om ons gratis boekje *Waar toe bent u geboren?* Het zet in detail deze bestemming van het leven uiteen. Het huwelijk is van grote betekenis en is buitengewoon zinvol. God neemt het niet lichtvaardig op. En dat moeten wij ook niet. □

Ernst Heib — Plon Troib

DEEL II

Dit artikel over de opgravingen rond het tempelteras te Jeruzalem geeft ons een scherpere kijk op de weinig bekende, maar imposante laat-romeinse, christelijke en vroeg-arabische overblijfselen.

door Chris J. Patton

EEN TIJDE van Christus en de apostelen was Jeruzalem een stad van opmerkelijke schoonheid. De bouwmeesters van de Herodiaanse periode drukten het stempel van hun genie op bouwwerken, waarvan de overblijfselen tot op de huidige dag nog te bewonderen zijn. Maar de verpletterende reactie van Rome op de joodse opstand maakte wreed en definitief een einde aan deze schitterende periode.

In het jaar 70 n.Chr. maakten Romeinse soldaten Jeruzalem met de grond gelijk. Alleen de drie enorme torens van waaruit de westelijke toegang tot de stad beheerst werd, bleven gespaard als een herinnering aan de vroegere grootheid van Jeruzalem en aan de omvang van de Romeinse overwinning (Josephus, *Joodse Oorlogen* 6:9:1). De funderingen van deze torens vormen de grondvesten van wat thans de Citadel van David, bij de Jaffapoort, wordt genoemd.

De Romeinse militaire bezetting

Na de val van Jeruzalem deed de stad langer dan 60 jaar (70-131 n.Chr.) dienst als garnizoensplaats van het Romeinse 10e Legioen — Legio X Fretensis.

Aan het einde van die periode maakte keizer Hadrianus de stad tot een Romeinse kolonie en werd de naam veranderd in Aelia Capitolina. Als een laatste calamiteit wijdde Hadrianus het tempelteras aan Jupiter

Capitolinus. Geen wonder dat de joden onder leiding van Simon Bar Koseba (Baar Kochba) en rabbi Akiva in opstand kwamen.

Het kostte de Romeinen drie jaar om deze opstand te onderdrukken. In het jaar 135 verdreven de Romeinen de joden uit Judea en daarmee brak een nieuwe periode aan. Aelia Capitolina werd door de Romeinse legioenen weer opgebouwd en tot 300 n.Chr. bezet.

De geschreven geschiedenis van Jeruzalem sinds die tijd is in het gunstigste geval uiterst fragmentarisch. Maar gelukkig begint het thans aan de gang zijnde archeologisch onderzoek de hiaten op te vullen. Vooral de opgravingen langs de zuidelijke muur van het tempelteras — onder leiding van professor Binyamin Mazar van de Hebrew University — dragen in aanzienlijke mate bij tot een duidelijk begrip van de latere geschiedenis van Jeruzalem.

Jeruzalem onder de christenen

Wij vatten de draad van Jeruzalems geschiedenis thans op in wat archeologen de Byzantijnse periode noemen.

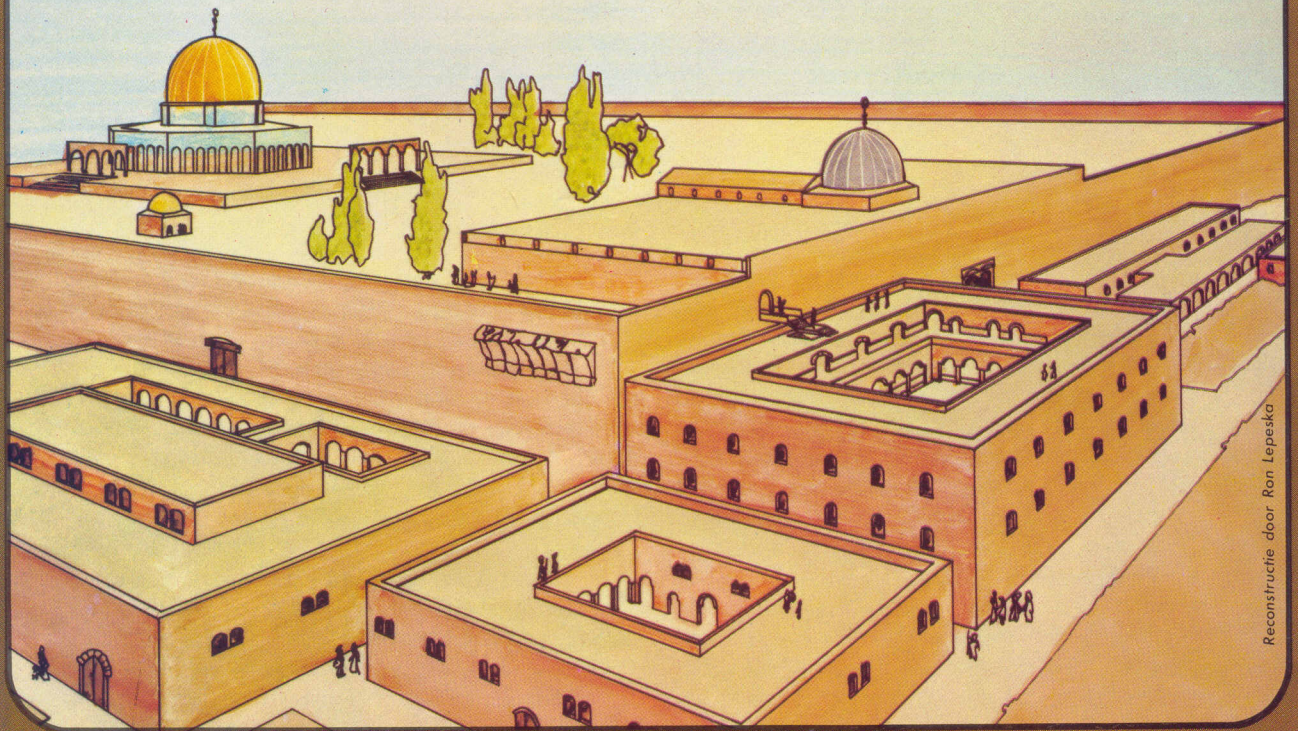
In Jeruzalem kent de Byzantijnse periode twee fasen: het vroeg-Byzantijns (324-451) en het laat-Byzantijns (451-640).

Historisch gezien komt het vroeg-Byzantijns nagenoeg overeen met de tijd waarin het Romeinse Rijk — toen officieel christe-

RECONSTRUCTIE VAN 2000 JAAR GESCHIEDENIS

Tempelterrassen onder de Omajjaden

Op het tempelterras zelf bevindt zich de Omarmoskee (geheel links) en de Al-Aqsamoskee (zilveren koepel, rechts). Uit de westelijke muur steekt een fragment van een boog daterend uit Herodes' tijd. Het paleis van de kalief, tegenover de zuidelijke muur, was door een kleine privé-brug met het tempelterras verbonden. Andere gereconstrueerde gebouwen dienden vermoedelijk voor het personeel. Slechts enkele fragmentarische architectonische overblijfselen uit het tijdperk der Omajjaden zijn door archeologen blootgelegd.

Reconstructie door Ron Lepeska

lijk geworden — in een oosters en een westers gebied gesplitst was.

Het westelijk deel van het Romeinse Rijk werd van 410 tot 476 door barbaarse horden onder de voet gelopen, maar Constantinopel behield zijn kracht en bleef het oostelijk deel van het Middellandse-Zeegebied tot in het begin van de jaren 600 beheersen. Archeologische overblijfselen uit deze periode worden als laat-Byzantijns aangeduid.

In Jeruzalem werden vroeg-Byzantijnse gebouwen opgetrokken op fundamenten die dateerden uit de tijd dat de stad nog Aelia Capitolina heette. Zo werd bij voorbeeld de Romeinse bakkerij in de buurt van de Boog van Robinson herbouwd als een particuliere woning. Dit huis en nog andere in de omgeving, geven een algemene indruk van een dun bevolkte woonwijk aan de rand van de stad. In de ruïnes gevonden munten onthullen dat deze huizen werden bewoond vanaf de regeringsperiode

van Constantijn de Grote tot het bewind van Julianus Apostata (361-363). Deze Julianus was de enige Romeinse keizer na Constantijn die het oude polytheïsme tegenover het officieel erkende christendom probeerde te herstellen.

De genoemde gebouwen waren verwoest door een brand, hoogstwaarschijnlijk aangestoken door joden die, op uitnodiging van keizer Julianus, naar de stad waren teruggekeerd om te proberen de tempel weer op te bouwen. Bewijsmateriaal voor deze korte herleving van het jodendom in Jeruzalem is gevonden in de vorm van een inscriptie die in de westelijke muur van het tempelterras onder de Boog van Robinson staat gegrift. Het is een citaat uit Jesaja 66:14 en luidt: „Als gij het ziet, zal uw hart zich verblijden, en uw gebeente ... als het jonge groen”. De vreugde en emoties uitgedrukt door deze inscriptie, waren evenwel van korte duur. Julianus overleed in 363 toen hij van een

veldslag tegen de Perzen terugkeerde, en met hem stierf ook de hoop der joden.

De laat-Byzantijnse periode wordt vertegenwoordigd door twee complexen particuliere woningen, die op het puin van de voorgaande periode waren opgetrokken. Eén zo'n complex lag dichtbij de Boog van Robinson, het andere even bezuiden de Hulda Poort, die toen nog in gebruik was. Deze conclusie berust op een dikke laag vruchtbare aarde, benevens een uitgebreid netwerk van greppels en draineringsbuizen, wat erop wijst dat er tussen de huizen een tuin lag.

Een uitzonderlijk goed bewaard gebleven huis van drie verdiepingen werd blootgelegd even bezuiden de „Driedubbele Poort” in de zuidelijke muur langs het tempelterras. Het was uitstekend gebouwd en nog vol interessante artefacten, zoals beslag en slot van een kist, een olielamp en gereedschap, alles uit brons vervaardigd. De vondsten doen vermoeden

dat het hier een particuliere woning betrof, gebouwd in de tijd dat keizerin Eudocia Aelia Athenais (444-460) van het Oostromeinse rijk in Jeruzalem woonde.

Later werd dit huis van drie verdiepingen hersteld en voor openbare doeleinden gebruikt. Deze verbouw tot openbaar gebouw kan worden gedateerd op begin 530, toen keizer Justinianus de bouw liet voortzetten van de toen nieuwe kerk van de H. Maria, op de plaats waar nu de Al-Aqsamoskee staat. Door het *Breviarium de Hierosolyma* (530 n.Chr.) weten we dat Justinianus een hospitium of kloosterherberg voor armen en pelgrims vlak naast de kerk liet bouwen. De ligging van het nu blootgelegde bouwwerk — vlak bij de hoofdingang van de kerk — doet vermoeden dat het eenzelfde functie vervulde. (Wellicht een hospitium voor meer gegoede pelgrims, of een klooster.)

In 614 werd Jeruzalem veroverd en verwoest door de Sassanieden die toen over Perzië heersten. De joden, die toen bondgenoten van de Perzen waren, lieten sporen van een kort bewind over de stad na. Zo werden bij opgravingen aan de ingang van een der laat-Byzantijnse huizen bij de Boog van Robinson verscheidene geschilderde *menora's* gevonden (afbeeldingen van de zevenarmige kandelaar die eens in de tempel stond). De joodse schilder negeerde echter — misschien streek hij er een laag kalk overheen — een groot in reliëf uitgevoerd kruis, dat vroeger de binnentredende begroette. Het huis vervulde blijkbaar de een of andere openbare functie die te maken had met de joodse eredienst bij de nabijgelegen westelijke of Klaagmuur.

Kalifaat der Omajjaden

In 638 capituleerde Jeruzalem voor de Arabieren. Maar het tempel terras bleef verscheidene jaren in beheer van de Byzantijnse christenen, die bleven bijeenkomen in de kerk van de H. Maria.

Van die tijd af werd Jeruzalem eveneens een heilige stad voor de Islam, dit als gevolg van de overlevering dat Mohammed ten hemel voer van de rots gelegen in het midden van

de Haram al-Sjarief (de Arabische naam van het tempel terras, die „het verheven heiligdom” betekent). Aldus werd de stad een belangrijke pleisterplaats voor islamietische pelgrims die de *hadj* maakten.*

Toen kalief Marwan I (684-685) van het geslacht der Omajjaden aan de macht kwam, steunden de twee heilige plaatsen der moslems — Mekka en Medina — een hem naar de kroon stekende kalief. Om deze belangrijke steun aan zijn mededinger te devalueren, bewezen Marwan en zijn aanhangers Jeruzalem bijzondere eer door de stad te doen herrijzen uit de puinhopen, die er na de verovering door de Perzen in 614 van waren overgebleven.

Abd al-Malik ibn Marwan, die zijn vader Marwan opvolgde, besteedde al zijn aandacht aan de bouw van Jeruzalems schoonste monument, de z.g. Omarmoskee (687-691). Deze moskee, ook wel de „Koepel van de Rots” genoemd, werd op een zeer uitzonderlijke wijze opgetrokken. Het resultaat was een octogoon van marmer en geglazuurde tegels, bekroond door een met bladgoud bedekte koepel. Aldus beschermde en eerde de kalief de rots waar de Moslems zo'n bijzondere betekenis aan hechten.

Kalief Walid I (705-715) zette de traditie van zijn geslacht voort met de bouw van de Al-Aqsamoskee op het zuidelijk deel van de Haram al-Sjarief.

Arabische schrifturen leren ons vrijwel niets omtrent het uiterlijk van Jeruzalem ten tijde van de Omajjaden. Slechts terloops worden enkele opmerkingen gemaakt b.v. over het verblijf van het personeel van de Haram al-Sjarief, de Dar el-Akkmas. De Omarmoskee, de Al-Aqsamoskee en enige kleinere gebouwen op de Haram al-Sjarief waren de enige bekende bouwwerken. Als resultaat van de huidige opgravingen kan thans

*De *hadj* is de pelgrimstocht naar de Ka'aba te Mekka. Volgens de islamietische leer werd deze door Abraham opgericht ter vereering van de Ene God. Ook Medina, waar Mohammed begraven ligt, is een bedevaartsplaats.

De *hadj* is het vijfde van de vijf voornaamste geboden van de islam. De overige zijn: het geloof in Allah als de ene ware God, met Mohammed als zijn profeet; het doen van de vijf dagelijkse gebeden; het schenken van aalmoezen; en het vasten in de maand Ramadan.

een meer volledige reconstructie worden gemaakt van deze vaak veronachtzaamde periode uit de geschiedenis van Jeruzalem.

Men kan vele parallellen trekken tussen de Herodiaanse en de vroeg-Arabische periode. Beide waren tijden waarin vele openbare gebouwen verzezen, en in beide was het vakmanschap voortreffelijk. Ofschoon de belangrijkste projecten de prachtige heilige plaatsen op de Haram waren, werd het gebied rond de zuidelijke en westelijke ommuring niet vergeten. De aard hiervan werd volkomen gewijzigd door bouwwerken van monumentaal karakter.

Jeruzalem in de Arabische tijd

Doordat de bouwwerken uit de Arabische periode uit een latere tijd stammen, werden ze bij de opgravingen het eerst aangetroffen. De meeste waren slechts één verdieping hoog, maar het grootste gebouw — aan het westelijk einde van de zuidelijke muur — telde twee etages. Omdat de afmetingen ervan zo geweldig waren — het besloeg een oppervlakte van 84 bij 96 meter — spreekt men van het „paleis”.

Verdere bewijzen voor de juistheid van deze benaming leveren ons de resten van een brug, die de straat overspande die langs de zuidelijke muur van de Haram al-Sjarief liep. Bedoelde brug verbond het dak van het „paleis” met de Al-Aqsamoskee. Een dergelijk gerief kon enkel worden gebouwd voor de allerhoogste dignitarissen, zoals de kalief zelf.

De gebouwen waren opgetrokken in een stijl die kenmerkend voor de periode moet worden genoemd. Het paleis komt overeen met overblijfselen van andere Omajjaden-paleizen in Syrië, Jordanië en elders in Palestina. Aan het paleis in Jeruzalem ontbreken echter de bastions en torens die men op de hoeken en in de muren van de andere paleizen vindt. Dit moet ongetwijfeld worden toegeschreven aan het feit dat dit paleis binnen de stadsmuren lag.

De grote onderlinge gelijkens van alle gebouwen van het Haram-complex duidt erop dat ze in dezelfde tijd werden gebouwd, vermoedelijk door Walid I en wel in het begin van de

achtste eeuw. Ze waren rechthoekig van vorm en bevatten langwerpige kamers, die op een centrale binnenplaats uitkwamen. De funderingen voor de buitenmuren waren wel negen meter in de bodem verzonken in gaten waarin grote hoeveelheden puin waren gestort. Bovenop het geëgaliseerde puin was een vloer gelegd van witte, platte stenen van gelijke grootte. Grotere stenen, fijn bewerkt, werden voor de muren gebruikt, en daaronder waren vele stenen die voordien al in de Herodiane periode dienst hadden gedaan.

De muren van het paleis zijn op sommige plaatsen tot een hoogte van twee meter intact gebleven en zodoende is van vele

ramen en deuren de plaats bekend. De hoofdpoot aan de oostzijde was 5 m breed; die aan de noordkant ongeveer 2,5 m. Ook heeft men uitgebreide sanitaire installaties, keukenvoorzieningen en trappen gevonden.

Aardewerk, fragmenten van architectuurplastieken, glas, munten en stukken van fresco's vertonen eveneens een typisch Arabisch dessin. Tot dusverre zijn hier geen afbeeldingen van mensen of dieren gevonden — dit in overeenstemming met het islamietisch verbod tegen idolatrie. In plaats daarvan werden geometrische figuren en bloemmotieven toegepast en met grote vaardigheid en smaak uitgevoerd, wat andermaal een overeenkomst met de Herodiane periode betekent.

Niet alle Omajjaden-paleizen waren evenwel verstoken van afbeeldingen uit de dierenwereld. Hisjams paleis nabij Jericho bevat bij voorbeeld een prachtig mozaïek van een leeuw die drie gazellen aanvalt. In het Rockefeller Museum te Jeruzalem is een permanente tentoonstelling van gedetailleerde in steen uitgevoerde

MOZAÏEK in een gastenverblijf in het paleis van kalief Hisjam ibn Abd al-Malik (724-743) te Jericho. De leeuw verzinnebeeldt een goedverzorgde gast.

Garó

versieringen van geometrische, dierlijke en menselijke figuren die ook tot diezelfde periode behoren. Dit is een reden te meer om aan te nemen dat de in Jeruzalem blootgelegde gebouwen openbare inrichtingen waren ten dienste van de pelgrims en andere gelovigen die naar de Omarmoskee en de Al-Aqmoskee waren gekomen.

Bedoelde gebouwen werden in 747 door een aardbeving verwoest en daarna niet meer opgebouwd. De aardbeving viel samen met het einde van het kalifaat der Omajjaden. De daaropvolgende dynastie der Abbasiden beschouwde de aardbeving als een teken van Gods afwijzing van de buitensporigheden der Omajjaden in Jeruzalem. Hier kwam nog bij dat de betekenis van Jeruzalem sterk verminderde toen het kalifaat van Damascus naar het veel oostelijker gelegen Bagdad werd verplaatst.

De ruïnes van de gebouwen der Omajjaden werden door latere bouwmeesters geplunderd vanwege de uitnemende kwaliteit van de bouwstenen. Op de plaats waar eens prachtige bouwwerken hadden gestaan, werden onbelangrijke behuizingen neergezet.

In de loop der tijden verviel het terrein ten westen en zuiden van de Haram al-Sjarief tot vuilnisbelt en begraafplaats.

Toen in de twaalfde en dertiende eeuw de kruisvaarders over Jeruzalem heersten, lag dit deel van de stad „buiten de poort”.

In de zestiende eeuw onder Soliman de Grote (1520-1566), die de grootste sultan van het Osmaanse rijk wordt genoemd, werd de tegenwoordige ommuring opgetrokken. Zonder aanwijsbare reden trok hij ook een groot deel van het gebied ten zuiden en westen van het tempel terras binnen deze muren. Oude geschriften noch opgravingen hebben ook maar enigerlei aanwijzing opgeleverd

omtrent de gebouwen die in de Turkse periode op of rond het tempel terras zijn gebouwd.

Er valt nog veel te leren

Door heel zijn verleden is Jeruzalem het middelpunt geweest van het bestaan en de religies van vele zeer uiteenlopende volkeren. De opgravingen hebben nog maar een klein deel van zijn gevarieerd verleden blootgelegd; voor elke periode in de geschiedenis van Jeruzalem zijn er vele vragen onbeantwoord gebleven.

Het is een uiterst moeilijke, maar wel dankbare taak een stad die in de loop der eeuwen altijd bewoond is geweest, goed te leren kennen. Dit geldt in het bijzonder voor Jeruzalem — juist omdat het Jeruzalem is. Dichterlijk uitgedrukt vertegenwoordigt deze stad de gehele wereld. Jeruzalems lange historie van twisten en oorlogen is kenmerkend voor het bestaan van elke natie. En om dezelfde reden zal, wanneer er eindelijk vrede in de straten van Jeruzalem heerst, deze vrede zich vandaar over de ganse wereld verspreiden. □

Dit SUPPLEMENT komt om te voorzien in een zeer ernstige behoefte — in úw leven! U leeft in een wereld van frustratie en wanhoop, een wereld waarin de kwestie van ons voortbestaan het grootste probleem vormt. En nu komt dit supplement hoop, zekerheid en vertrouwen brengen aan ieder die hongert en dorst naar waarheid.

DE ECHTE WAARHEID SUPPLEMENT

HERSENSPOELING — MOGELIJK BIJ U? I
WAARTOE PROFETIE? IV
U KUNT UW ANGSTEN OVERWINNEN VIII
ZIJN ALLE TIEN GEBODEN TE VINDEN
IN HET NIEUWE TESTAMENT? XIII

INHOUD

HERSENSPOELING— MOGELIJK BIJ U?

door Herbert W. Armstrong

UDIENT hierover na te denken. Er zijn bepaalde aspecten van uw eigen geest die u dient te kennen.

U herinnert zich vermoedelijk nog het geval van de Amerikaanse piloot Francis Powers die in 1960 boven de Sowjet-Unie met zijn U-2 verkenningsvliegtuig werd neergeschoten en gevangengenomen. Een Londense krant wijdde een speciaal artikel aan de hersenspoeling die Powers had ondergaan.

In het krantartikel werd het gehele proces beschreven. Eerst werd hij in wekenlange eenzame opsluiting gelaten, waarbij hij afgezien van één ondervrager geen enkel mens zag. Het licht in zijn kleine cel bleef dag en nacht fel branden. Aanvankelijk kreeg hij niets te eten en werd hij scherp verhoord. Als zijn antwoorden de ondervrager niet aanstonden, werd hij hard geslagen. Vervolgens lieten ze hem dagenlang alleen. Naarmate hij blijk begon te geven, bereid te zijn de ondervrager die antwoorden te geven die deze wilde horen, kreeg hij een beetje voedsel.

Ten slotte brachten ze hem zover dat hij overtuigd raakte inderdaad een vreselijke misdaad tegen Rusland begaan te hebben en dat Rusland het

recht aan zijn zijde had. Tegen de tijd dat zijn openbare „proces” dat alleen voor propagandadoeleinden gehouden werd, begon, was Powers geheel en al volgzzaam en wezenloos geworden. Hij zei in het openbaar precies wat de Russen hem wilden laten zeggen.

Al het andere is waardeloos — zonder dat!

Zouden de Russen *u* zo'n hersenspoeling kunnen laten ondergaan? Nee? Bent u daar zeker van? Het is een absolute vereiste dat u de waarheid over uw geest te weten komt!

Men zegt dat we moeten openstaan voor de ideeën van anderen. Maar het feit dat Powers zijn geest liet beïnvloeden, stelde de Russen in staat er psychologisch vergif in te stoppen.

Moeten wij onze gedachten dan niet openstellen? Op deze vraag dient u het antwoord te weten. Niet veel mensen weten het.

Zou iets nog enige waarde voor u hebben zonder dat u denkvermogen bezat? *Uw gedachten zijn het kostbaarste wat u bezit.* Stel dat u aan de buitenkant van uw hoofd prachtig haar, mooie oren, neus, mond en ogen had, maar van binnen niets — geen

denkvermogen. Stel dat u een hals, schouders, armen, romp, benen en voeten had, maar geen hoofd, geen hersenen, geen verstand. Zou iets ook maar *enige* waarde voor u hebben?

Onze geest wordt gevoed

Toch hebben de meeste mensen geen flauw begrip hoe belangrijk de menselijke geest is. En de meeste mensen — inclusief psychologen en psychiaters — *hebben geen verstand van de geest.* Zij weten niets af van de reden waarom God die geest schiep. Zij begrijpen de ware bedoeling er niet van, noch hoe ze die geest op de juiste wijze moeten gebruiken.

In totale onkunde van wat God met de mens voor ogen had — de potentiële bestemming van de mens — is er een nieuw „beroep” ontstaan — gebaseerd op menselijk redeneren in onwetendheid — dat psychiatrie genoemd wordt. De beoefenaars ervan geven zich uit als dokters voor zielsziekten, zenuwartsen. Zij pretenderen neurosen te kunnen genezen en hun patiënten „gemoedsrust” te brengen. De grondleggers van de hedendaagse vorm van dit beroep waren Sigmund Freud en de school van contemporaine psychoanalisten onder

leiding van Horney, Alexander, Rado en anderen van dat slag. De wereld heeft hen aanvaardt en vereert hen met de titel „doctor”. Doch niemand dient zijn zieleleven zo zeer te laten nakijken als deze zogenaamde zielkundigen.

Aan universiteiten worden colleges in psychologie gegeven, maar de schrijvers van de leerboeken en de professoren die les geven, weten niets af van de werkelijke waarheid over de menselijke geest.

Het is tot slechts weinig mensen doordrongen dat onze geest evenals onze maag gevoed moet worden. Waar wordt onze geest of verstand gevoed? Op school uiteraard. Helaas krijgt onze geest echter een dieet van dwaling vermengd met waarheid voorgezet. Die geest is nog steeds bezig te consumeren van diezelfde boom der kennis „des goeds en des kwaads” waarvan onze voorouders aten. Onze geest krijgt een kost opgediend van mentaal vergif vermengd met materiële, op feiten berustende waarheden, maar verstoken van enige geestelijke kennis.

Als u in uw maag een combinatie van gezondheid gevende tarwe en groente, en een gelijke hoeveelheid cyaankali stopt, dan bent u er binnen een paar minuten geweest. Als u een combinatie van goed voedsel en buitensporig veel zetmeel, suiker, vet en onrein vlees eet — zoals bijna iedereen doet — dan be gaat u zelfmoord volgens het afbetalingsstelsel. Een dergelijke kost vergiftigt uw lichaam, bezorgt u talloze kwalen en heeft uw vroegtijdige dood ten gevolge.

En als u toestaat dat uw geest gevoed wordt met de gebruikelijke kost van waarheid vermengd met dwaling, dan wordt uw geest daar geleidelijk aan door verpest en zou, tenzij u zich bekeert en uw leven inricht volgens Gods geopenbaarde Woord wanneer Hij u daarvoor de ogen opent, samen met uw lichaam uiteindelijk in de poel des vuurs omkomen.

In onze mentale kost nemen we een te grote dosis materiële kennis op met vrijwel volledige uitsluiting van het geestelijke; en zelfs in het materiële onderwijs op onze scholen wordt juist en concreet feitenmateriaal doorgelicht met onjuiste hypothesen, speculaties en dwalingen gebaseerd op menselijke gissingen, redeneringen en onwetendheid.

„Niet helemaal bij”

Wij steken de gek met zogenaamde debielen of zwakzinnigen en zeggen dat ze „niet helemaal bij” zijn. Het is echter zo dat vrijwel al degenen die ons op school en op de universiteit datgene bijbrengen wat wij in onze geest opnemen, heel beslist ook „niet helemaal bij” zijn.

De zaak is namelijk dat we *allemaal* slechts „half bij” zijn wanneer we geboren worden!

Ik heb vaak genoeg gezegd dat we allemaal *onvolledig* ter wereld komen! Wij zijn geboren uit het vlees en we *zijn* daarom vlees. God heeft de mens niet uit geest gevormd, maar „uit het stof der aarde” — hij is van de aarde, aards (1 Cor. 15:48-49).

Wij hebben voedsel nodig om in leven te blijven. Maar, zoals Jezus Christus gezegd heeft, de mens werd niet geschapen om alleen van brood te leven, maar bij alle woord, dat door de mond Gods uitgaat — m.a.w. niet slechts bij materieel voedsel, maar ook bij het geestelijk voedsel dat wij uit de Bijbel halen.

De mens heeft zichzelf evenwel afgesneden van God. Er bestaat een absolute, onoverkomelijke barrière tussen de natuurlijk gezinde mens en God. De mens kan geestelijk voedsel alléén van God ontvangen.

Bedenk bovendien dat u geestelijk voedsel niet in uw maag, maar in uw geest opneemt.

Het is dus niet het lichaam, maar de geest die „niet helemaal bij is” — die onvolledig geboren werd. Wanneer ik zeg dat God Adam niet helemaal volledig geschapen heeft, dat de schepping van Genesis 1 alleen de materiële schepping omhelst — dan doel ik hoofdzakelijk op de tekortkomingen van de *geest*. Het is een feit dat ons stoffelijk lichaam tegenwoordig zo'n 70 jaar meegaat. Het is ook een feit dat wanneer we bekeerd zijn en eeuwig leven voor ons openstaat, ons zwakke en vergankelijke lichaam ten tijde van de opstanding in een oogwenk veranderd zal worden van stof tot geest.

Het is echter de geest, niet het lichaam, die gedurende dit leven geestelijk voedsel kan opnemen en met Gods ware geestelijke voedsel gevoed moet worden, wil het lichaam tot geest veranderd worden.

Wat Adam en Eva in de hof van Eden verwierpen, was de vrucht van de boom die Gods heilige Geest symboliseerde.

Het is de geest van de mens die onvolledig — niet „helemaal bij” — is gedurende dit leven. Deze geest werd geschapen met een behoefte aan Gods heilige Geest. Wanneer we Gods Geest in onze geest ontvangen, is dat een bevruchting met goddelijk leven van onze geest, de verwekking van ons als Gods kinderen. Gods Geest voegt een geestelijke of goddelijke dimensie toe aan onze natuurlijke geest. Zijn Geest geeft aan onze geest een volkomen nieuwe gezindheid, een nieuwe wijze van denken, een nieuwe kijk op het leven en een groter geestelijk begripsvermogen.

De natuurlijke geest is in het geheel niet in staat geestelijke waarheden te bevatten. De onbekeerde, natuurlijke geest kan daarom de Bijbel niet begrijpen. Er zijn enkele gedeelten in de Bijbel die een natuurlijke geest kán verstaan — er staat zowel materiële als geestelijke kennis in, in de juiste verhouding — maar geen enkel natuurlijk verstand kan de geestelijke openbaringen van Gods Woord begrijpen en waarlijk bevatten.

Eigenlijk gek

Zonder deze fundamentele openbaring van geestelijke waarheid kan geen enkel onderwijssysteem compleet zijn. De geestelijke openbaring is de fundamentele kennis. Dat is wat we het allereerst nodig hebben en niet het laatst. De kennis van wat we zijn, waarom we bestaan — m.a.w. de zin van het leven — onze potentiële bestemming, de geestelijke wetten van het leven, de weg naar vrede, geluk, welvaart en al het goede — dát is de fundamentele kennis. Geen enkele regeringsleider bezit die kennis. De kennis die de mens zelf te weten kan komen door middel van zijn ogen, oren, gevoel, reuk en smaak kan aan deze fundamentele kennis toegevoegd worden. Wanneer menselijke redeneringen dan uit een door Gods Geest geleid verstand komen en gebaseerd zijn op deze ware, fundamentele kennis, kan de mens tot juiste en ware conclusies komen.

Afgesneden van deze grondslagen om op te bouwen, in onwetendheid van de eigenlijke basis voor zijn redeneringen en speculaties, is de mens echter tot verkeerde conclusies gekomen. Deze verkeerde conclusies vormen nu een zeer groot gedeelte van de georganiseerde kennis — de kennis die voorhanden is in de

bibliotheken van deze wereld en in de leerboeken die in het onderwijs van deze wereld gebruikt worden.

Goed beschouwd zijn de psychiaters van deze wereld zelf letterlijk gek, als u dit in de wáre betekenis van het woord ziet.

Ik was er zelf bij toen twee van deze verknipte psychiaters voor het gerecht getuigden dat een vrouw krankzinnig was en opgesloten moest worden alleen omdat zij de Bijbel bestudeerde om te weten te komen hoe ze haar leven moest inrichten en haar kinderen opvoeden. Als deze vrouw in het proces geen verdediger aan haar zijde had gehad die bijzonder op zijn hoede was, zou zij in een gesticht zijn gestopt en van haar vrijheid beroofd — haar kinderen zouden weggehaald zijn van hun liefdevolle christelijke moeder en onder toezicht van een koude, liefdeloze voogdijraad zijn gesteld.

In feite waren deze zichzelf voor zielkundigen uitgevende mannen zelf krankzinnig. Hun verstand of geest was niet „helemaal bij”. Zij wisten niets af van fundamentele waarheden. Hun redenering was gebaseerd op ongegronde hypothesen die ze zonder onderzoek zomaar voor waar hadden aangenomen. Zij baseerden hun redeneringen op onjuistheden. Ze hadden alleen maar zonder vragen geslikt wat bepaalde leerboeken, geschreven door weer andere misleide en onwetende mannen, hen voorgeschoteld hadden.

De natuurlijke, onbekeerde geest, voorzien van alleen het fysieke gehalte zonder het geestelijke, bekend met alleen datgene wat opgenomen kan worden door de vijf zintuigen, is een geest die gegarandeerd afdwaalt in verkeerde en onjuiste vertakkingen van denkbeelden, veronderstellingen, hypothesen en speculaties, en die in een bespottelijk en zonderling systeem van mythen gelooft.

Bewaak de toegang tot uw geest

Boven alles dient u de toegang tot uw geest te bewaken. Houd in de gaten wat erin komt! U en u alléén bent verantwoordelijk voor de bewaking van uw geest.

Moet u dus overal voor openstaan? Of moet u om hersenspoeling en hypnose te voorkomen, niets tot uw geest toelaten?

Het antwoord luidt:

Houd wacht over wat uw geest, uw verstand binnenkomt! Neem altijd een vragende en onderzoekende hou-

ding aan, zonder vooroordeel. Ik bedoel geen negatieve gezindheid die overal vijandig tegenover staat. Gods Woord zegt ons: „Beproeft alle dingen”. U kunt iets zonder een negatief vooroordeel in twijfel trekken alvorens u het aanneemt en gelooft.

Ontsluit uw geest voor wat aangevoelde waarheid is; ontdoe uw verstand van vooroordeel. Volg het voorbeeld van de mensen te Berea. Toen de apostel Paulus in Berea kwam, wisten deze mensen niet of hij een apostel van God of een valse profeet was.

Zij stelden zich open op, zonder een vijandig vooroordeel dat alleen maar een barrière voor waarheid gevormd zou hebben, maar met een onderzoekende houding openden zij de „deur” tot hun verstand net wijd genoeg om te luisteren, te onderzoeken en alles na te gaan voordat ze iets accepteerden. Zij onderzochten dagelijks de Schriften, of de dingen waarover Paulus sprak, inderdaad zo waren. Toen ze vastgesteld hadden dat het zo was, namen zij de waarheid aan (Handelingen 17:11).

Het antwoord is dus dat u nooit een bevooroordeelde houding moet aannemen, maar evenmin lichtgelovig moet zijn. Neem nooit zomaar iets wat u leest of hoort voor waar aan. Accepteer nooit iets omdat anderen het doen.

Zou men u kunnen hypnotiseren? Bij velen is dat het geval. Ik ben er zelf getuige van geweest. Mij kan echter niemand hypnotiseren. Waarom niet? Omdat ik het niet toelaat! Als ik mijn geest niet openstel, mij niet in de macht van een hypnotiseur overgeef, hem geen controle over mijn geest laat krijgen, dan kan hij absoluut niets met mijn geest beginnen.

God maakte uw geest zo dat niemand zijn bepaalde religie aan u kan opdringen. Ook God zal u niet dwingen waarheid in uw geest toe te laten. Tenzij u bereid bent en vrijwillig Gods waarheid aanneemt, zou het onmogelijk zijn deze waarheid te ontvangen. Omgekeerd is het ook zo dat zelfs Satan geen macht heeft uw geest te dwingen dwaling op te nemen.

U beschikt over vrije keus, vergeet dat niet! God heeft u die vrijheid gegeven, en daarmee ook de grote verantwoordelijkheid voor wat u aanneemt, gelooft en doet.

Wat u zaait, dat zult u ook oogsten! □

Waar gaat de BIJBEL eigenlijk over?

Duizenden mensen die onze SCHRIFTELIJKE CURSUS volgen, zijn stomverbaasd te zien hoe actueel de Bijbel eigenlijk is. Zij zien nu in waarom gewelddadigheid overal ter wereld aan het toenemen is en waarom er wijdverspreid hongersnood voorkomt.

Onze SCHRIFTELIJKE CURSUS zet uiteen waar de Bijbel nu precies over gaat en maakt moeilijk te begrijpen profetieën en allegorische voorstellingen duidelijk. Aan de cursus zijn geen taken verbonden en u kunt zelf thuis nagaan hoe u met de cursus vordert. Bovendien zijn er voor u geen enkele kosten aan verbonden — deze cursus is geheel gratis!

Eén derde van de Bijbel bestaat uit profetieën. Waarom werden ze geschreven? Waarom doen ze zo mysterieus aan? Waarom begrijpt bijna niemand ze? Hier zijn de antwoorden uit de Bijbel.

WAARTOE PROFETIE?

door Garner Ted Armstrong

BIJBELSE PROFETIEËN hebben miljoenen mensen voor raadsels gesteld. Er zijn vele honderden werken geschreven, artikelen, verhandelingen en traktaatjes gedrukt en duizenden preken gepreikt, allemaal over bijbelse profetieën!

En toch — kijk eens naar al die verwarring.

Veel mensen geloven dat ALLE profetieën reeds vervuld zijn. Anderen geloven dat de profetieën alleen maar uitingen waren van opgewonden fanatici die door oordeelsvisioenen werden meegeslept. Weer anderen geloven echter dat de profetieën alleen maar tot het Oude Testament beperkt zijn en dat ze allemaal afgedaan hebben.

Weer andere mensen prediken dat het grootste deel van de bijbelse profetieën op onze tijd slaat.

Wat is nu de waarheid?

Wat is profetie?

Het Hebreeuwse woord voor profeet, *navi*, betekent „iemand die een boodschap van God verkondigt of brengt”. Het woord „profeet” betekent in het Nederlands in wezen

hetzelfde: „iemand die opdracht heeft om in naam van Jahweh tot vermaning en waarschuwing te spreken” (Van Dale), hetzij een boodschap van vermaning en plicht, of een voorzegging van toekomstige gebeurtenissen.

Een profeet is iemand die voor God spreekt; vandaar het voorvoegsel *pro* dat zowel „voor” als „tevorens” betekent. Een profeet is dus iemand die voor God spreekt, of die voorzegt, iemand die voorspelt en profeteert.

Algemene misvattingen

Veel mensen nemen ten onrechte aan dat alle profetieën alleen maar de ijselijke voorspellingen zijn van catastrofale gebeurtenissen — van de gramschap van een hardvochtige God die op het punt staat zijn vreselijke toorn op zijn ongelukkige onderdanen hier beneden los te laten.

Dit is vër bezijden de waarheid! Vele profetieën voorzeggen een tijd van vrede, van geluk, van herstel, van vreugde, van grote welvaart en materiële rijkdom voor degenen die God dienen.

Veel profetieën voorzeggen alleen maar bepaalde gebeurtenissen die

zullen plaatsvinden, de opkomst en ondergang van naties, de loop der wereldgeschiedenis.

De profetieën zijn een kroniek van het grote plan dat God hier beneden volvoert. Zij beschrijven dit plan in bijzonderheden en laten zien dat God wist wat volgens de menselijke natuur, samen met andere bijzondere interventies van God, het verloop van dit plan zou zijn.

Profetie is van te voren beschreven geschiedenis.

Wie waren de profeten?

De profeten vormden geen speciale hiërarchie, een gilde of bepaalde „klasse” van mannen. Velen van hen werden uit verschillende van de twaalf stammen van Israël gekozen. In tegenstelling tot het erfelijke priester- en levietenambt van de stam Levi, ging de profetenfunctie niet over van vader op zoon.

„Want de profetie is voortijds niet voortgebracht door de wil van een mens, maar de heilige mensen Gods, van de heilige Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken” (2 Petrus 1:21).

Daniël was een jood, uit de stam

Juda, één van de prinsen van het land, met wie God zich begon in te laten door hem de betekenis van Nebukadnezars dromen te onthullen en hem vele profetieën te laten opschrijven die Daniël zelf niet begreep (Dan. 12:8-9).

Jeremia was iemand „uit de priesters” (Jer. 1:1), die betoogde dat hij te jong was om een profeet van God te worden. Jona liep weg voor Gods oproep; Jesaja beweerde dat hij een man van onreine lippen was en wilde niet profeteren, en Zefanja was één van de vorsten van Juda, mogelijk een nakomeling van Hizkia.

Zoals Petrus door de heilige Geest geïnspireerd werd te schrijven, werden de profeten door God geroepen en als door God gemachtigde boodschappers uitgestuurd om een boodschap bekend te maken. In vele gevallen moesten ze ertoe worden overgehaald de boodschap van God uit te dragen. Deze mannen waren niet op zoek naar de één of andere vorm van „geestelijke ervaring”, zij táálden er niet naar een profeet te zijn — zij werden door *God* gekozen!

Let er eens op hoe Amos door God geroepen werd.

„De woorden van Amos, die onder de veeherders was van Thekoa, dewelke hij gezien heeft . . .” (Amos 1:1). Amos leidde zijn dagelijks bestaan onder de veeherders, hij bemoeide zich met z'n eigen zaken, en God OPENBAARDE uitdrukkelijk een bepaalde boodschap aan hem. Later, toen Amos door Amazia, de priester van Bethel, werd aangesproken, die Amos zei niet te profeteren maar naar een ander land te gaan, antwoordde Amos: „. . . Ik was geen profeet, en ik was geen profetenzoon; maar ik was een ossenherder, en las wilde vijgen af. Maar de Heer nam mij van achter de kudde; en de Heer zeide tot mij: Ga heen, profeteer tot Mijn volk Israël” (Amos 7:14-15).

Amos hoedde het vee — hij was niet uit op de een of andere vorm van een religieuze „ervaring” — en God riep hem.

Wie waren de profeten? Zij waren edelen, schaapherders, boeren, vissers of priesters. Zij waren van vele verschillende stammen afkomstig en God riep hen in vele verschillende tijden.

Uw Bijbel spreekt van „*heilige mensen Gods*”. En op deze mensen, te zamen met de nieuwtestamentische apostelen, is de Kerk van God gegrondvest! „Zo zijt gij dan niet

meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen en, huisgenoten Gods; gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste Hoeksteen” (Ef. 2:19-20).

Waarom werden de profetieën geschreven?

God koos Jona als profeet en nadat Hij hem bereidwillig had gemaakt de boodschap van God te brengen, droeg Hij hem op naar de grote stad Ninevé te gaan. Jona ging tenslotte. Jona profeteerde en verhief zijn stem in luide waarschuwingen, terwijl hij de uitgestrekte stad Ninevé doorkruiste.

Uiteindelijk kwam de waarschuwing de koning ter ore. De koning besepte de ernst van de profetie en „stond op van zijn troon, en deed zijn heerlijk overkleed van zich; en hij bedekte zich met een zak, en zat neder in de as. En hij liet uitroepen, en men sprak te Ninevé, uit bevel des konings en zijner groten, zeggende: Laat mens noch beest, rund noch schaap, iets smaken, laat ze niet weiden, noch water drinken. Maar mens en beest zullen met zakken bedekt zijn, en zullen sterk tot God roepen . . . En God zag hun werken, dat zij zich bekeerden van hun boze weg; en het berouwde God over het kwaad, dat Hij gesproken had hun te zullen doen, en Hij deed het niet” (Jona 3:6-10).

Jona vervulde zijn opdracht. Jona's taak om de waarschuwing mondeling uit te roepen was voltooid. Jona was eerst gewillig gemaakt, had vervolgens de boodschap aan Ninevé gebracht en Ninevé had zich daadwerkelijk bekeerd.

Waarom — als de profetie zijn dienst had gedaan, als op de waarschuwing acht was geslagen, als Jona's opdracht vervuld was — was het dan nodig de profetie op te schrijven?

Doordat Jona alles opschreef, konden deze woorden in de Bijbel tot op onze tijd voor ons bewaard blijven.

Kijk ook eens naar het 36e hoofdstuk van Jeremia: „In het vierde jaar van Jojakim, de zoon van Josia, de koning van Juda, kwam dit woord van de Heer tot Jeremia: Neem een boekrol en schrijf daarop al de woorden die Ik tot u over Israël, Juda en alle volken gesproken heb . . . Misschien zal het huis van Juda luisteren naar al de rampspoed die Ik hun denk aan te doen, opdat zij zich bekeren, een ieder van zijn boze

weg . . . Toen riep Jeremia Baruch, de zoon van Neria, en Baruch schreef uit Jeremia's mond al de woorden die de Heer tot hem gesproken had, op een boekrol” (Jer. 36:1-4, *N. Vert.*).

Let eens op wat er gebeurde na het schrijven van deze onheilspellende waarschuwing aan Israël en Juda. „Daarop gaf Jeremia aan Baruch deze opdracht: Ik ben verhinderd, ik kan niet in het huis des Heren komen. Ga gij dus en lees van de rol die gij uit mijn mond hebt opgetekend, de woorden des Heren voor ten aanhoren van het volk in het huis des Heren op de vastendag . . . Misschien zal zich hun smeekgebed uitstorten voor het aangezicht des Heren en zullen zij zich bekeren, een ieder van zijn boze weg . . . Baruch, de zoon van Neria, handelde daarop geheel, zoals de profeet Jeremia hem opgedragen had, en hij las uit het boek de woorden des Heren in het huis des Heren voor” (Jer. 36:5-8, *id.*).

Het volk hoorde het en eveneens één van de vorsten die aanwezig was. Hij bracht de boodschap aan de andere vorsten over, waarop zij Jehudi (vers 14) naar Baruch zonden om hem te vertellen dat hij komen moest. Hij begaf zich naar hen met de rol en begon hen deze voor te lezen. Zij op hun beurt vertelden het aan de koning (vers 20).

Let nu op wat er gebeurde! „De koning zond daarop Jehudi om de rol te halen, en deze haalde haar uit het vertrek van de schrijver Elisama. En Jehudi las haar voor ten aanhoren van de koning en van al de vorsten, die rondom de koning stonden. De koning nu was gezeten in het winterpaleis, in de negende maand, met het vuurbekken brandende vóór zich. Telkens als Jehudi drie of vier kolommen gelezen had, sneed de koning ze met een schrijversmes af en wierp ze in het vuur dat in het bekken was, totdat de gehele rol verteerd was in het vuur dat in het bekken was” (vers 21-23, *N. Vert.*). De koning gebod toen (vers 26) dat Jeremia en Baruch gegrepen zouden worden. Zij ontsnapten evenwel en werden door God verborgen.

Sta hier eens een ogenblik bij stil. God had de boodschap aan Jeremia onthuld. Jeremia had de boodschap laten opschrijven. De boodschap had vervolgens het gehele volk bereikt. Daarna hadden al de vorsten het gehoord. Tenslotte was de boodschap terechtgekomen bij de koning. Bij deze gelegenheid hadden, in tegenstel-

ling tot Ninevé, noch de koning noch de edelen noch het volk zich bekeerd.

Het doel van de profetie was evenwel vervuld, of niet soms? Iedereen had de exacte woorden van deze verbazingwekkende profetie met zijn eigen oren horen voorlezen.

Maar — áls aan het volledige doel van deze profetie reeds voldaan was en als er geen tweeledige toepassing van was — als er geen toekomstige vervulling van deze profetie zou zijn — **WAAROM LIET GOD DAN ELK WOORD VOOR DE TWEDE KEER OPSCHRIJVEN?**

„Toen kwam het woord des Heren tot Jeremia, nadat de koning de rol met de woorden die Baruch had opgetekend uit de mond van Jeremia, verbrand had, aldus: Neem weer een andere rol en schrijf daarop al de vorige woorden die op de eerste rol stonden, welke Jojakim, de koning van Juda, verbrand heeft” (Jer. 36:27-28, *N. Vert.*).

Ziet u dat? God liet iedere regel, ieder afzonderlijk woord en nog andere woorden bovendien, voor de tweede keer opschrijven. Hij liet Jona de profetie opschrijven hoewel de stad zich bekeerde. God wilde dat deze woorden bewaard bleven. God wilde dat zij tot in ónze tijd zouden overgeleverd worden.

Voor ONZE tijd geschreven

Het eigenlijke doel waarom iedere profetie werd neergeschreven, is het bewaren van profetieën voor toekomstige generaties. God zorgde ervoor, zelfs door op miraculeuze wijze in te grijpen, dat zijn heilige woorden voor alle generaties bewaard bleven.

Gedeeltelijk is de reden daarvan de volgende: „En deze dingen zijn geschied ons tot voorbeelden, opdat wij geen lust tot het kwaad zouden hebben, gelijkterwijs als zij lust gehad hebben” (1 Cor. 10:6). God zorgde ervoor dat deze profetieën voor ons vandaag als voorbeelden werden opgeschreven. „En deze dingen alle zijn hun overkomen tot voorbeelden; en zijn beschreven tot waarschuwing van ons, op welke de einden der eeuwen gekomen zijn” (1 Cor. 10:11).

God zorgde ervoor dat de profetieën opgeschreven werden om zijn dienstknechten te TONEN waar de toestanden in de wereld op uit zouden lopen. „De openbaring van Jezus Christus, die God Hem gegeven heeft, om Zijn dienstknechten te tonen de dingen, die haast [weldra] geschieden moeten;

en die Hij door Zijn engel gezonden, en Zijn dienstknecht Johannes te kennen gegeven heeft” (Openb. 1:1).

Waarom? Opdat zijn dienstknechten in dit moderne tijdperk de profetieën zouden begrijpen en deze in de naties van tegenwoordig voor wie ze bestemd waren, zouden prediken. Lees Ezechiël 33 eens helemaal!

God heeft een belofte gegeven, waaraan niet te tornen valt, n.l. dat Hij niet in de werelddangelegenheden zal ingrijpen, tenzij *zijn dienaren* — zij die leden zijn van het lichaam van Jezus Christus — hiervan *eerst* weten. „Gewis de Here Heer zal geen ding doen, tenzij Hij Zijn verborgenheid aan Zijn knechten, de profeten, **GE-OPENBAARD HEEFT**” (Amos 3:7).

Ruim een derde van de Bijbel bestaat uit profetieën — en ongeveer 90% van al die profetieën heeft betrekking op deze *tegenwoordige* tijd.

De verbazingwekkende profetie van Ezechiël

Lees nu eens wat er met Ezechiël gebeurde. „... Toen ik te midden der ballingen aan de rivier de Kebar was, werd de hemel geopend en zag ik gezichten van Godswege” (Ezech. 1:1, *N. Vert.*). Lees het gehele eerste hoofdstuk van Ezechiël eens. Hier is een beschrijving van de troon van God zelf, van Degene die later Jezus Christus werd. Ezechiël zag een grote stormwind (vers 4) in het midden waarvan zich vier wezens bevonden (vers 5), die boven hun hoofden een uitspannel van doorschijnend materiaal droegen (vers 22) dat de kleur had als van kristal. Boven dit uitspannel van prachtig kristalachtig materiaal bevond zich een troon (vers 26).

Op de troon was Iemand gezeten, „... die er uitzag als een mens. En ik zag iets schitteren als metaal; vanaf wat op zijn lendenen leek naar boven als vuur omvat door een hulsel [vergelijk met Openbaring 1:13-16]; en vanaf wat op zijn lendenen leek naar beneden, zag ik iets als vuur omgeven door een glans... Aldus was het voorkomen der verschijning van de heerlijkheid des Heren” (Ezech. 1:26-28, *N. Vert.*).

Ezechiël hoorde vervolgens een stem (vers 28) en de stem zei: „Mensenkind, sta op uw voeten, opdat Ik met u spreke... Hij zeide tot mij: Mensenkind, Ik zend u tot de Israëlieten... en gij zult tot hen

zeggen: Zo zegt de Here Heer” (Ezech. 2:1-4).

Ezechiël werd door de Eeuwige God, de Heer van het Oude Testament — die de Jezus Christus van het Nieuwe Testament is — met een boodschap gezonden.

Ezechiël bevond zich echter in ballingschap. Toch werd hij naar het Huis Israëls gezonden. Hij kreeg ook profetieën tegen de Ammonieten uit te spreken (25:2), tegen Moab (25:8), tegen Edom (25:12), tegen de Filistijnen (25:15), tegen Tyrus (28:2) en tegen andere naties, *vér* verwijderd van waar hij zich in Babel bevond.

Maar Ezechiël was een balling. Het woord van de Eeuwige God kwam tot hem; God gaf hem deze boodschappen — gaf hem de opdracht deze bewuste naties te waarschuwen!

Ezechiël werd echter nooit vrijgelaten om naar deze naties te gaan.

Een joodse balling

Denkt u zich eens een joodse knaap in die tijdens de Tweede Wereldoorlog in een concentratiekamp in Duitsland zit. Veronderstel eens dat de almachtige God hem opzienbarende gezichten onthult, die in symbolen aangeven wat er met Egypte, Japan, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten zal gebeuren. God zegt tot hem: „Ga, begeef u naar Egypte, Japan, Engeland en de Verenigde Staten”.

Zouden de Duitsers die hem gevangen houden, gelóven dat hij zo'n boodschap heeft ontvangen? Zelfs als ze het zouden geloven, is het dan waarschijnlijk dat zij hem zouden laten gaan om in oorlogstijd de leiders van deze naties te bereiken? Zelfs indien het mogelijk was van de ene plaats naar de andere te reizen, zou het dan mogelijk zijn dat iemand met zo'n boodschap die beweert een door God gezonden profeet te zijn, direct het Witte Huis van de president van de Verenigde Staten, het keizerlijk paleis in Tokio of 10 Downing Street in Londen binnengeleid wordt?

Natuurlijk niet!

Ezechiël heeft deze naties nooit bereikt!

In plaats daarvan *schreef* hij de profetieën op.

Beseft u dat Ezechiël profetieën voor *Israël* ontving meer dan 120 jaar nadat *Israël* reeds in *ballingschap* was *gegaan*? En dat hij de Israëlieten nooit met die boodschap bereikte?

Ezechiël zag visioenen van de op

handen zijnde verwoestingen over Israël „op de vijfde van die maand (dit was het vijfde jaar van de wegvoering van de koning Jojachin)” (Ezech. 1:2). Jojachin werd in 596 v.Chr. in ballingschap weggevoerd. Het vijfde jaar brengt ons tot ongeveer 592 v.Chr. of 125 jaar ná de wegvoering van de laatste der overgebleven stammen uit het noorden in 721-718 v.Chr.

De profetie van Ezechiël heeft in de gehele geschiedenis tot nu toe nooit de oren van de naties, volken of koningen bereikt voor wie de boodschappen bestemd waren.

Ezechiël stelde daarentegen deze verbazingwekkende profetieën op schrift. Hij schreef ze op omdat God van plan was ze voor ONZE tijd te bewaren.

De meeste profetieën zijn tweeledig. Let op het tweeledige thema dat door heel de Bijbel loopt. Er was de eerste mens Adam en de tweede Adam, Christus (1 Cor. 15:45-47). Er is het Oude Testament en het Nieuwe Testament. Er was het oude Jeruzalem en een nieuw, hemels Jeruzalem. Bestudeer Mattheus 24 eens. Hier beantwoordt Jezus de vragen van de discipelen over het einde van een tijdperk en zijn op handen zijnde wederkomst. Veel mensen geloven dat Mattheus 24 in 70 n.Chr. volledig vervuld werd met de verwoesting van Jeruzalem. Dit is geheel ongegrond. Zij moeten, door dit te veronderstellen, geloven dat Jezus een leugenaar was. Maar Jezus heeft niet gelogen. Wat in 70 n.Chr. gedeeltelijk gebeurde was slechts een vóórloper, een eerder type van de werkelijke vervulling van alle profetieën van Mattheus 24.

Ezechiëls profetieën zijn ook tweeledig. En de werkelijke, letterlijke vervulling van de profetieën van Ezechiël ligt VLAKE VÓÓR ONS.

Hoe we de profetieën kunnen begrijpen

Er zijn bepaalde sleutels om bijbelse profetieën te ontsluiten. De meeste mensen hebben nooit begrepen welke die sleutels zijn. De sleutels tot ontsluiting van de profetieën zijn verloren geraakt.

Van groot belang is de huidige identiteit van de naties die in de bijbelse profetieën genoemd worden.

Ook werd in vroegere tijden, wanneer een profeet van God een koning bereikte (zoals de koning van Ninevé), de boodschap soms geloofd en dan kwam er een grote hervorming tot

stand. Van tijd tot tijd werden er in Israël bepaalde hervormingen uitgevoerd, nadat God richters en profeten gestuurd had. Sommige koningen van Israël zagen tenminste in dat deze profeten niet volgens hun eigen slim bedachte menselijke inzichten spraken, maar volgens de geïnspireerde woorden van God! Hoe geheel anders zouden wij hier tegenwoordig op reageren.

U weet wel degelijk dat staatslieden tegenwoordig het prediken van profetieën over wat God zegt dat er gebeuren zal, als je reinste fanatisme zouden beschouwen. Zij zouden ieder noemen van „bijbelse profetieën” honen, bespotten en beschimpen.

Tegenwoordig schijnt profetie met een eigenaardig, fanatiek soort godsdienst geassocieerd te worden dat geen betrekking op feiten of op de huidige toestanden in de wereld heeft.

Wat een schok zullen wereldleiders nog te incasseren krijgen!

U kunt de profetieën in de Bijbel begrijpen. En wel als volgt: God zei tot Daniël dat de woorden die hij ontvangen had, gesloten en verzegeld waren — maar slechts tot een bepaalde tijd. Lees het. „En Hij zeide: Ga henen, Daniël! want deze woorden zijn toegesloten en verzegeld tot de tijd van het einde. Velen zullen er gereinigd en wit gemaakt, en gelouterd worden; doch de goddelozen zullen goddelooselijk handelen, en geen van de goddelozen zullen het verstaan, maar de *verstandigen zullen het verstaan*” (Dan. 12:9-10).

Wie zijn de „verstandigen”? God zegt: „De vreeze des Heren is het beginsel der wijsheid” (Spr. 9:10). Wijsheid komt van God. „Want de Heer geeft wijsheid; uit Zijn mond komt kennis en verstand” (Spr. 2:6).

De manier om wijsheid te verkrijgen — om bijbelse profetieën te kunnen begrijpen — is de almachtige God te vrezen, d.w.z. ontzag voor Hem te hebben. „Alzo zegt de Heer: De hemel is Mijn troon, en de aarde is de voetbank van Mijn voeten; waar zou dat huis zijn, dat gijlieden Mij zoudt bouwen, en waar is de plaats van Mijn rust? Want Mijn hand heeft al deze dingen gemaakt, en al deze dingen zijn geweest, spreekt de Heer; maar op deze zal Ik zien, op de arme en verslagene van geest, en die voor Mijn woord beeft” (Jes. 66:1-2).

Het allereerste begin van wijsheid is God te vrezen. Vervolgens moet men leren het geïnspireerde Woord

van God te *eerbiedigen*, te *vrezen* en ervoor te BEVEN!

Daarom begrijpen de mensen de Bijbel niet. U kunt de Bijbel, en de profetieën in de Bijbel, alléén dan begrijpen, als u werkelijk begint te vrezen en ontzag begint te krijgen *voor wat de Bijbel zegt!*

De apostel Paulus zei: „Maar de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die van de Geest Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat ze geestelijk onderscheiden worden” (1 Cor. 2:14). De discipelen van Jezus Christus konden zelfs de eenvoudigste gelijkenissen niet begrijpen die Jezus hun persoonlijk leerde! Nadat zij evenwel bekeerd waren, nadat zij de heilige Geest van God hadden ontvangen, konden zij ze wél begrijpen!

Alleen wanneer men waarlijk God gaat vrezen, God gaat gehoorzamen, zich bekeerd heeft en Gods heilige Geest heeft ontvangen, kan het ware begrip van Gods profetieën komen.

Wat profetie voor u betekent

Jezus Christus gaf zijn Kerk opdracht het evangelie van het Koninkrijk Gods tot een getuigenis aan de gehele wereld te prediken (Matth. 24:24; 28:18-20). Het evangelie is profetisch. Het heeft met het huidige wereldnieuws en de TOEKOMST van de gehele aarde te maken.

De volle betekenis van het evangelie is profetisch. Jezus Christus zei: „Waakt dan te aller tijd, biddende, dat gij moogt waardig geacht worden te ontvlieden al deze dingen, die geschieden zullen [die voorspeld zijn in de toekomst te zullen plaatsvinden], en te staan voor de Zoon des mensen” (Lukas 21:36).

U dient de profetieën te gaan begrijpen. Alleen door de profetieën van de Bijbel te begrijpen kunt u met verstand waken — en Jezus bedoelde het wereldnieuws in 't oog houden. Wanneer u vooruit wéét wat er zal gebeuren — dan kunt u werkelijk een waker, een wachter van de almachtige God zijn. Dáárom zorgde God ervoor dat de profetieën werden opgetekend — om NU de wereld te *waarschuwen*.

Bestudeer uw Bijbel — vraag God of Hij u een nederige, gehoorzame, onderworpen geesteshouding wil geven — of Hij u een steeds dieper en groter ONTZAG wil geven voor zijn woord. U kunt het zich niet veroorloven dit niet te doen. Uw leven — uw TOEKOMST — staat op het spel. □

U KUNT UW ANGSTEN OVERWINNEN

door Herman L. Höh

Bent u bang uw baan te verliezen? Maakt u zich zorgen over financiële tegenslagen of dat u niet met uw inkomen zult uitkomen? Wordt u geplaagd door de angst ziek te worden, een zenuwzinking te krijgen of geestesziek te worden? Lijdt uw gezondheid onder een verbroken vriendschap of een verdrongen liefdesverhouding? Lees dan dit artikel!

Nooit eerder in de geschiedenis van de wereld heeft men kunnen genieten van zoveel arbeidsbesparende uitvindingen, van zoveel vrije tijd en van een betere gezondheid als gevolg van verbeterde gezondheidszorg. Hoe vreemd het ook moge klinken, de vrees voor zenuwstoornissen, hartziekten, kanker en geestesziekte berooft niettemin miljoenen mensen van hun gezondheid en geluk.

Overall leven de mensen onder een nodeloze mentale pressie. Miljoenen mensen worden gekweld door spanningen op het werk en door familieomstandigheden. Wij weten niet meer hoe we ons ontspannen moeten.

De eeuw van het verkeerd gerichte denken

We leven niet alleen in het nucleaire tijdperk, we leven ook in de eeuw van het verkeerd gerichte denken.

Het leven van ettelijke duizenden mensen wordt geruïneerd door hun onbeheerste en ongeleide gedachtenwereld. Miljoenen anderen worden diep ongelukkig en zijn niet in staat een produktief leven te leiden omdat zij tot slaaf gemaakt werden van hun nodeloze, onberedeneerde angstgevoelens.

Nodeloze angstgevoelens ontnemen ons onze tevredenheid, verdraaien onze persoonlijkheid en vergiftigen zowel ons denken als ons lichaam.

Vrees is een gevoelsuiting die op het ego gericht is. Heeft u nooit opgemerkt dat zij die het meeste lijden onder zorg en vrees, geheel en al in zichzelf opgaan? „Ik ben bang

voor ...” en „ik maak me zorgen om ...” is de trant waarin zij praten.

Wij leven in een zelfzuchtig tijdperk! En hoe meer we opgaan in onszelf, hoe meer we er bevreesd voor zijn dat ons eigen persoontje in de knel zal komen. We beginnen bevreesd te worden voor wat er met ons dierbare ik zou kunnen gebeuren.

In vele gevallen leiden deze onbeheerste angstgevoelens tot ernstige gevolgen — tot reële vertwijfeling. De vrees ontstaat dat er „iets loos is met mijn verstand”, dat een zenuwzinking ons boven het hoofd hangt en dat zelfs geestesziekte zou kunnen volgen.

In andere gevallen geven deze onbeheerste gevoelens aanleiding tot een gevoel van minderwaardigheid, mentale ontoereikendheid of impotentie. De ene angst leidt tot de andere, totdat ons geestelijk perspectief en onze lichamelijke gezondheid permanente schade hebben opgelopen.

Maar deze moeilijkheden kunnen verholpen worden. U kunt uw angstgevoelens overwinnen!

Zijn alle angstbelevingen verkeerd?

Duizenden jaren lang zijn de grootste denkers door het probleem van de angst beziggehouden. Filosofen vonden geen oplossing die voldoening schonk, anders zou het leven van velen onder hen niet zo vaak vol frustraties zijn geweest. Psychologen kwamen voor de dag met het idee van autosuggestie als dé oplossing om angstgevoelens te overwinnen. Dege- nen die deze methode geprobeerd

hebben voelden zich nadien geestelijk gesproken nog steeds beroofd van enig geluk. Natuurlijk! Want autosuggestie is niets minder dan een geleerde uitdrukking voor *zelfbedrog*.

Andere mensen hebben hun toevlucht tot kalmerende middelen genomen om hun neurotische angsten te verlichten. Apothekers verkopen ontelbare pillen om de zenuwen te kalmeren en mensen gelukkig te houden, maar angsten, én zorgen, én geestelijke, én lichamelijke ziekten blijven voortbestaan.

Willen wij achter de oplossing van het probleem komen, dan dienen we onderscheid te maken tussen 1) *angst* die geen bepaalde inhoud of gerichtheid heeft, en 2) *vrees* waarvoor dit wel geldt en die dus zinvol is.

Zonder normale vrees zouden we vandaag niet meer bestaan. Juiste vrees is enkel de drang tot zelfbehoud. Zonder deze vrees zouden we niet de nodige voorzichtigheid aan de dag leggen om ons tegen eventuele gevaarsituaties te beschermen.

Zo'n vrees is onmisbaar voor ons.

Let echter wel op het volgende: wanneer iemands gedachtenleven ontspoot, verandert de natuurlijke vrees tot zelfbehoud in een onnatuurlijke angst voor vernietiging van het „ik”.

Angst en vrees worden aangeleerd

Het beheersen van angstgevoelens is een aangeleerd proces. We moeten eerst leren wat zinvolle vrees precies is. Vervolgens moeten we leren die op de juiste wijze toe te passen. Daarnaast moeten we verkeerd gerichte en voor ons schadelijke angstbelevingen vermijden.

Zinvolle vrees is een uiting van wijsheid. Het is ook kennis. Veronderstel eens dat we tegenover een reëel gevaar staan. Het is niet meer dan natuurlijk dat we dan bevreesd zouden zijn. Deze vrees moeten we echter de baas worden. Vrees zegt ons dat er iets niet in orde is. Zij waarschuwt er ons voor dat we het gevaar kalm en bedachtzaam moeten benaderen. We moeten de handen uit de mouwen steken en iets doen — ons handelen neutraliseert het gevaar. Er gewoon maar bij gaan zitten piekeren en bang zijn dat het ergste zal gebeuren, zal ons geen zier helpen.

Mensen die voortdurend piekeren, steeds duizenden angsten uitstaan, zijn gewoonlijk talmers en twijfelaars. Zij zijn bang om tot handelen over

te gaan. Hun angsten maken zich van hen meester.

De tijd om vreesgevoelens te overwinnen is wanneer we nog jong zijn. Toch wordt er in deze jeugdijaren noch thuis noch op school iets aan gedaan om het prille menselijk verstand in de juiste baan te leiden!

Men is evenwel nooit te oud om te leren. Het leven is té belangrijk voor ons om onwetend te blijven, wat onze leeftijd ook mag zijn. Laten we dus leren onderscheid te maken tussen redeloze angst en zinvolle vrees.

Nodeloze angsten en fobiën

Soms zijn onze angstgevoelens onbetekenend of zelfs lachwekkend — in iemand anders ogen uiteraard. Hier volgen enkele van die angsten waar sommige mensen door gekweld worden: angst voor uitgestrekte watermassa's, angst voor luchtreizen, angst voor stilte, duisternis en schaduwen in het maanlicht, angst als de telefoon gaat, angst voor telegrammen, misvormde mensen en muizen!

Veel erger zijn de fobieën waar de mensen op abnormale wijze door gekweld worden. Geen bloed kunnen zien, angst voor dieren, angst om alleen te zijn, bang zijn een onaantrekkelijk figuur te hebben, angst om bevreesd te zijn, angst om te mislukken, ruimtevrees en engtevrees. Aan deze lijst zouden we kunnen toevoegen de angst voor *alles*, een eigenschap van iemand die het leven niet aan kan en het feitelijk ontvlucht.

Deze angsten zijn gewoonlijk het gevolg van ervaringen in het verleden waardoor wij ons bewust of onbewust laten achtervolgen.

De grondoorzaak van enkele van deze fobieën zijn normale vreesgevoelens. Maar in elk van deze gevallen heeft de persoon in kwestie de normale, natuurlijke vrees uit de hand laten lopen. Getuige hiervan de miljoenen meisjes en vrouwen die bang zijn dat zij een onaantrekkelijk figuur hebben — of eens zullen hebben. Vaak wordt ernstig geestelijk, emotioneel en lichamenlijk letsel veroorzaakt doordat iemand deze angstgevoelens wil „wegnemen.” De aldus ontstane toestand is erger dan de oorspronkelijke en verwekt nog meer angsten. Men is in een vicieuze cirkel terechtgekomen.

Heeft u ooit mensen gekend die bang waren om bang te zijn? Zij kunnen hun angsten niet verklaren, maar zij weten dat er iets vreselijk met hen gaat gebeuren. Zij hebben de

levensles niet geleerd dat wat wij het ergste hebben gevreesd, nooit werkelijk is voorgevallen!

Maar soms zijn we zelf de oorzaak van angsten en zorgen. Vele bekwame mannen en vrouwen werden mislukkingen in het leven eenvoudig omdat zij zich lieten beheersen door een onbeheerste angst te mislukken. Dit is vooral aan de dag getreden na twee wereldoorlogen en de daartussen liggende crisisjaren. Deze angst heeft geleid tot angst voor onzekerheid. Ziet u hoe de ene angst tot de andere leidt? Deze angsten zijn allemaal kenmerkend voor een *gebrek aan kennis* en *gebrek aan wijsheid*.

De oorzaak van deze abnormale zorgen en angstgevoelens ligt in een ontoereikende onderkenning en beheersing van de emotionele problemen die we tijdens onze rijpingsjaren doormaken. Dominerende ouders, intolerante vaders, bedillerige moeders, familietwisten en -veten en kleinzielige grootouders zijn oorzaak van het merendeel van onze problemen. Maar de fundamentele oorzaak van onze angsten is *ons* onvermogen deze problemen te onderkennen en op te lossen.

Een alledaags voorbeeld

Hier is een voorbeeld van wat de gevolgen kunnen zijn wanneer we in gebreke blijven onze emoties de baas te blijven. Een jonge vrouw is verloofd en zal binnenkort trouwen. In plaats van gelukkig te zijn wordt zij heen en weer geslingerd door allerlei emotionele conflictsituaties. Zij ziet enorm op tegen de verantwoordelijkheden van echtgenote en moeder. Een zenuwinzinking schijnt onvermijdelijk. Wat is de aanleiding?

Gewoonlijk zult u in haar jeugd een luchthartige vader, een gefrustreerde moeder, ongetrouwde onderwijzeressen en geen vriendinnen van haar eigen leeftijd in haar tienerjaren aantreffen. Onopgeloste problemen van mentale aard veroorzaakten fysieke stoornissen. Haar menstrueren werd abnormaal en was vaak pijnlijk. Vrees om een baby te krijgen laat haar niet los als gevolg van verhalen van „vriendinnen”. Dit is geen alleenstaand geval. Het komt elke dag voor. Sommigen van u lijden als gevolg van een dergelijk probleem.

Laten we eens nagaan waarom *emotionele* stoornissen aanleiding geven tot lichamelijke stoornissen, zoals in het voornoemde geval.

Er bestaat een direct verband

tussen de psyche en het lichaam van elk mens. We moeten onze geest én ons lichaam in het spel brengen willen we werkelijk gelukkig zijn en onze angsten overwinnen. Salomo onderkende dit toen hij schreef: „Een gezond hart is het leven van het vlees; maar nijd is verrotting der beenderen” (Spr. 14:30). En: „Beter is een gerecht van groen moes, waar ook liefde is, dan een gemeste os, en haat daarbij” (Spr. 15:17).

Er bestaat een rechtstreeks verband tussen de gezondheid en de spijsvertering enerzijds en de geest anderzijds. Wanneer die met angstgevoelens vervuld is, stuurt het impulsen naar de verschillende klieren en organen om zich op gevaar voor te bereiden. De organen vullen het bloed met stoffen die ons in staat stellen te handelen om het gevaar het hoofd te bieden. Wanneer we talmen of besluiteloos zijn, wordt ons lichaam verzadigd met ongebruikte stoffen. Onze klieren worden nodeloos uitgeput. Angstgevoelens die we voortdurend zelf teweeg brengen, doen de klieren al spoedig abnormaal functioneren. Ons gehele lichaam lijdt eronder, en mét ons lichaam ook onze persoonlijkheid en zelfs onze geest.

Onoverwonnen angsten zijn de oorzaak van een aanzienlijk aantal ziekten. Natuurlijk spelen goede eetgewoonten, passende lichaams oefening en ontlasting ook een grote rol in onze geestelijke en lichamelijke gezondheid.

Als we teveel stoffen in ons lichaam krijgen die de stoot hadden moeten geven aan *dadens* bedoeld om aan reële gevaren het hoofd te bieden, dan bemerken we dat we „nerveus” en „van streek” zijn. Men hoort vaak zeggen: „Het zijn mijn zenuwen”. Zenuwen als zodanig zijn prima. Wij hebben ze nodig om in leven te blijven. Het probleem ligt in *wat we met onze zenuwen gedaan hebben*. Wij hebben ze door „overgebruik”, als gevolg van ongebreidelde angsten en zorgen, tot het uiterste geprikkeld. Wij hebben het zenuwstelsel, in het leven geroepen voor zelfbescherming, veranderd in een wapen voor zelfvernietiging.

Vreesaanjagende dromen

Als we eenmaal een fysieke stoornis in ons lichaam verwekt hebben, begint onze *verbeelding* ons parten te spelen. We zouden onze verbeelding moeten gebruiken om nieuwe en betere ideeën te scheppen. In plaats

daarvan staan we toe dat onze verbeelding ons met nog méér angsten vrees gaat aanjagen. We beelden ons in dat we lijden aan een slechte spijsvertering, dan aan maagzweren, vervolgens aan kanker — en uiteindelijk dat we zullen doodgaan, de allergrootste vrees. Soms beelden we ons in dat we aan een zenuwzinking of geestesstoornis lijden. Het leven gaat uit louter angstgevoelens bestaan.

Vreselijke dromen beginnen ons te kwellen. De meeste dromen komen voort uit een overwerkte geest. De problemen van alledag bezwaren ons wanneer we 's nachts proberen tot rust te komen. We weten niet hoe we ons moeten ontspannen.

Aangezien zo veel mensen zich bewust bezighouden met het oproepen van nieuwe angsten en zorgen, is het wel te verwonderen dat het met bloed overvoerde brein deze zelfde angsten in dromen recreëert?

Wanneer al dat geestelijk getob een ernstige vorm begint aan te nemen, gaan dromen en voorgevoelens over in angst dat men zal sterven, en veroorzaken inderdaad als regel een voortijdige dood. Een groot gedeelte der mensheid wordt door deze vreselijke angst tot slaaf gemaakt. Deze angst verstoort ons geestelijk evenwicht, vergiftigt ons lichaam en verwekt geestelijke dwalingen die zich soms uiten in religieuze vervolgingsijver. Andersdenkenden te vervolgen is een veiligheidsklep voor opgekropte geestelijke frustraties, angsten en gevoelens van zelfverwijt. Maar vervolgingsijver lost het probleem niet op.

Wij kunnen onze angsten overwinnen

Als we eenmaal deze ongegronde angsten die we moeten bestrijden, herkennen, moeten we achter de juiste methode komen om ze te overwinnen. Psychologisch zelfbedrog helpt niet. Het zal ons zeker niet helpen wanneer we onszelf wijsmaken dat de dood feitelijk niet onze vijand is, maar een goede vriend. Een dergelijke zelsuggestie verandert niets aan het feit dat de dood een dodelijke vijand is. De manier om deze angst — elke nodeloze angst — te overwinnen, is te onderkennen wat deze angst precies is. Paulus zegt ons dat de dood een vijand is (1 Cor. 15:26). Jezus Christus heeft evenwel in een uitweg voorzien om aan de eeuwige gevolgen ervan te ontkomen.

„... onze Zaligmaker Jezus Christus, Die de dood heeft te niet gedaan, en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie”. „Want God heeft ons niet gegeven een geest der vreesachtigheid, maar der kracht, en der liefde, en der gematigdheid” (2 Tim. 1:10, 7).

Maar hoe ontdoen we ons van de vrees voor de dood — en van al die andere angsten en zorgen die ons kwellen?

Denk eraan dat de eerste les die we geleerd hebben, is dat we moeten inzien wat het verschil is tussen ongerichte, blinde angst en zinvolle vrees die ons in staat van paraatheid brengt. Angstgevoelens kunnen óf juist óf verkeerd zijn naargelang de richting waarin wij onze emoties leiden. Gerichte, zinvolle angst komt voort uit de drang tot zelfbehoud. Het is een teken dat er gevaar dreigt, een teken dat we iets moeten doen.

De angst die ter waarschuwing dient en tot nuttige reacties kan leiden, heeft twee vormen. De ene is de natuurlijke vrees voor lichamenlijk gevaar, de waarschuwing die leidt tot zelfbehoud. De andere is GEESTELIJKE vrees voor ons eeuwigdurend behoud. Deze vrees wordt door bijna niemand herkend, maar zonder deze vrees zullen we nooit onze ongerichte en blinde angsten kunnen overwinnen.

Deze geestelijke vrees noemt men „de vrees des Heren” of „vreze Gods”. Evenals elke andere vrees is ook deze in verkeerde banen geleid, totdat het een vrees voor de duivel werd!

De natuurlijke emotie van fysieke vrees waarschuwt ons voor lichamenlijke gevaren. Het is een aangeleerde vrees. De geestelijke vreze Gods waarschuwt ons voor de gevaren die eeuwige gevolgen hebben. Ook dit is een vrees die we moeten aanleren. We moeten Gods macht en autoriteit leren kennen. We leren dat God leven geeft, maar ook leven neemt.

Waarom is vrees voor God noodzakelijk?

In onze tijd hebben de mensen geen eerbied meer voor God. Vergelijk dat nu eens met Noach's houding: door het geloof heeft Noach, nadat hij een waarschuwing ontvangen had over iets, dat nog niet zichtbaar was, in de vrees des Heren een ark gebouwd om zijn huisgezin te redden (zie Hebr. 11:7). Noach vreesde Gods macht. Dit was een juist type vrees — een goddelijke vrees. Maar Noach was

meester van zijn vrees voor God. Hij liet zich door zijn vrees geen zorgen of frustraties bezorgen. Noach *handelde* als gevolg van zijn vrees. Hij dééd er iets aan.

Het grote belang van de vrees des Heren heeft men altijd volslagen verkeerd begrepen. De volle betekenis ervan moeten we eens tot ons laten doordringen. „Door de vreze des Heren wijkt men af van het kwade” (Spr. 16:6). Deze vrees waarschuwt ons ervoor dat God ons zal straffen wanneer we onszelf benadelen door het kwade te doen.

Wanneer we het kwade doen, benadelen we onszelf. Ten einde ons te leren *geen* kwaad te doen, heeft God ons soms moeten straffen. Zodoende verwijderd de vreze Gods ons van de gevaren die het kwaad met zich meebrengt — voor zowel ons lichamenlijk als geestelijk welzijn. „De vreze des Heren is de tucht der wijsheid” (Spr. 15:33).

Wanneer we God vrezen hebben we ontzag voor wat Hij zegt. Wat Hij zegt staat in zijn Woord, de Bijbel, opgetekend. In de Bijbel staat de wijsheid van God. Daarin wordt ons voorgehouden wat juist en wat verkeerd is. De Bijbel laat ons zien waar de voetangels en klemmen van de zonden verborgen liggen. Er wordt in gewaarschuwd voor de gevaren van het kwaad dat ons berooft van geluk, welzijn en eeuwig leven. „De vreze des Heren is ten leven; want men zal verzadigd zijnde vernachten; met het kwaad zal men niet bezocht worden” (Spr. 19:23).

De noodzaak God te vrezen, wordt ook in het *Nieuwe Testament* geleerd. Petrus zei: „Vreest God” (1 Petr. 2:17). Het wordt herhaald in Openbaring 14:7: „Vreest God”. De jonge Kerk van God beleefde vrede toen zij „wandelde in de vreze des Heren, en de vertroosting van de Heilige Geest” (Hand. 9:31).

Vrees voor God mogelijk door liefde

Hoe kan de juiste reactie op de vrees des Heren ons ontdoen van al het nodeloze geestelijk lijden dat we onszelf opleggen? Hoe kan de vrees des Heren ons leren richting en leiding te geven aan onze gedachten, totdat we al onze redeloze angsten meester zijn?

De apostel Johannes schreef: „Er is in de liefde geen vrees, maar de volmaakte liefde drijft de vrees buiten; want de vrees heeft pijn, en die

vrees, is niet volmaakt in de liefde” (1 Joh. 4:18).

De zorgen en geestelijke kwellingen die voortkomen uit vrees ontstaan wanneer liefde niet geheel en al tot ontplooiing is gekomen. Liefde is doen wat God gebiedt: „Want dit is de liefde Gods, dat wij Zijn geboden bewaren; en Zijn geboden zijn niet zwaar” (1 Joh. 5:3).

De geboden van God definiëren wat goed en wat verkeerd is. Zij laten ons weten wat de gevaren van de zonde zijn. Zonde is „wetsovertreding” (1 Joh. 3:4, *Leidsche Vert.*).

Door God te gehoorzamen, vermijden we de gevaren van het kwade. Ons denken en onze emoties worden vervuld met liefde. Liefde neemt zorgen en kwellingen weg. Dan leven we in de vrees des Heren.

Vervolgens moeten we leren hoe we volmaakte liefde kunnen verkrijgen. Petrus zei hierover: „Voegt bij uw geloof deugd, en bij deugd kennis, en bij de kennis matigheid, en bij de matigheid lijdzaamheid, en bij de lijdzaamheid godzaligheid. En bij de godzaligheid broederlijke liefde, en bij de broederlijke liefde, liefde jegens allen” (2 Petr. 1:5-7).

Dit is in feite een uit zeven punten

bestaand programma dat u dient te volgen om uzelf van uw angsten te bevrijden.

Let erop dat u uitgaat van geloof. Wat is geloof? „Maar zonder geloof is het onmogelijk God te behagen, want die tot God komt, moet geloven, dat Hij is, en een Beloner is dergenen, die Hem zoeken” (Hebr. 11:6).

U kunt God niet vrezen zonder te geloven dat Hij bestaat en dat Hij ons beloont voor wat we doen, hetzij dit goed of kwaad is. Geloof is niet iets dat u uzelf tracht wijs te maken dat u bezit wanneer u het niet bezit. Geloof is de erkenning dat God bestaat en dat het een vreselijk iets is in zijn handen te vallen, tenzij u zich van uw zonde afkeert. Dit geloof wordt u eigen. Men leert het door ervaring. U kunt uzelf niet hypnotiseren met de gedachte dat u geloof bezit.

Misschien bent u zoals de vrouw die me schreef: „Ik kan mezelf er maar niet toe brengen God te vrezen”. Natuurlijk kunt u uzelf er niet toe brengen God te vrezen! U moet eerst zelf ondervinden dat u God dient te vrezen. Misschien zal het lezen van het *EW-Supplement* u kunnen helpen

MOET U HET LEVEN ZOMAAR VOORBIJ LATEN GAAN?

Lijkt het leven u monotoon en geregimenteerd toe? Komt het u doelloos en zonder zin voor? Als dit het geval is, staat u heus niet alleen! Miljoenen mensen die het leven één grote sleur vinden, zoeken wegen om te ontsnappen. Dit hoeft niet zo te zijn. Het leven heeft wel dégelijk een doel. Het boekje *Waar toe bent u geboren?* maakt de ware ZIN van het leven duidelijk. Schrijf ons om een gratis exemplaar.

Gods autoriteit en macht te leren kennen!

Laten we de instructies die Petrus in zijn zevenvoudig plan gaf om vrees te overwinnen door uw geest met liefde te vullen, van begin tot einde eens nagaan.

Het zevenvoudige plan

Voeg in de eerste plaats *deugd* toe aan uw geloof in Gods macht. Deugd betekent de voortdurende gezindheid het goede te doen en te bevorderen, en het slechte na te laten. De eerste stap is dus de oorzaak weg te nemen van schuldgevoelens, veroorzaakt door de ongeziene zonden die vaak bedreven worden onder de schijn van de strengste preutsheid.

We moeten de Bijbel laten verklaren wat goed is en wat slecht. Ga het leven na van mannen en vrouwen die in de Bijbel verhaald zijn. Onderken hun fouten en problemen. Verval niet in dezelfde fouten. Vergeet niet dat de vrees des Heren ons leert, niet te beslissen volgens onze *eigen* wensen, maar te geloven en te handelen naar wat God ons zegt dat deugdzaamheid is.

Ten tweede: voeg aan uw deugd *kennis* toe. Kennis heeft betrekking op het leren van gedragsprincipes. We moeten voortdurend in kennis toenemen, net zolang totdat we grote schoonmaak hebben gehouden in ons karakter.

Ten derde: voeg aan uw kennis *matigheid* toe. Wanneer we inzien dat God ons dingen toestaat, waarvan we eerst dachten dat het verboden was, moeten we het juiste evenwicht zien te vinden in het omgaan met elke nieuwe vrijheid. We moeten matigheid in acht nemen. Matigheid betekent niet algehele onthouding. Matigheid is matig gebruik! Matigheid betekent zelfbeheersing. Dit is één der essentieelste stappen die gedaan moeten worden ter beheersing van de geest en het bedwingen van angsten. U moet zelfdiscipline over uw geest en uw lichaam uitoefenen als u uw angsten wilt overwinnen.

Ten vierde: voeg aan uw zelfbeheersing lijdzaamheid (*geduld*) toe. Geduld is die gezindheid waarbij u rustig kunt wachten tot de resultaten zichtbaar worden. Geduld is het tegenovergestelde van zich zorgen maken. Iemand die geduldig is, raakt niet meteen gefrustreerd omdat problemen niet altijd onmiddellijk opgelost worden. Geduld komt voort uit het beoefenen van zelfbeheersing

wanneer men beproefd wordt. „Verdrukking werkt lijdzaamheid”, schreef Paulus (Rom. 5:3). U kunt er niet rustig bij gaan zitten wachten tot u geduldig wordt. U moet er onder beproevingen aan werken.

Ten vijfde: voeg aan uw geduld godzaligheid (*godsvrucht*) toe. Godsvrucht betekent aan God gelijk worden wat karakter betreft. God geeft ons overal in de Bijbel een beschrijving van zijn karakter. Vele „godsdienstige” mensen geven voor godsvruchtig te zijn, maar hebben „de kracht daarvan verloochend” (2 Tim. 3:5, *N. Vert.*). God heeft een sterk karakter — Hij is beslist geen zwakkeling. Godsvrucht betekent karaktersterkte — zij omvat deugd, kennis, geduld, zelfbeheersing. Veel te veel mensen trachten zich van God een beeld te vormen zonder de Bijbel hierover te raadplegen. Geen wonder dat zij zijn macht verloochenen!

Ten zesde: voeg aan uw godsvrucht *broederlijke liefde* toe. Het is vaak makkelijker de rechtvaardige uit te hangen dan liefhebbend jegens zijn broeder te zijn. Jakobus zei, sprekend over de menselijke tong: „Door haar loven wij God en de Vader, en door haar vervloeken wij de mensen, die naar de gelijkenis van God gemaakt zijn” (Jakobus 3:9). God is volmaakt. Ook wij moeten volmaakt zijn, maar onze broeders zijn menselijk en begaan soms fouten. Het is moeilijk liefhebbend, behulpzaam, edelmoedig, milddadig en streng tegenover medemensen te zijn alleen wanneer dat nodig is.

In hun misplaatste ijver dringen vele mensen hun „vriendelijkheid” en „goedheid” aan andere mensen op. We moeten leren verstandig te kunnen beoordelen wanneer wij liefhebbend en goed moeten zijn. Aan de andere kant verwaarlozen vele mensen liefhebbend en goed jegens hun medemensen te zijn, iets wat zij later nooit meer kunnen goedmaken. Dit veroorzaakt leed en zorgen.

Ten zevende: voeg als climax aan uw volmaaktheid *liefde* toe. Jezus zei uw vijanden lief te hebben en te bidden voor hen die u vervolgen (Matth. 5:44). Wanneer u uw vijanden zó liefhebt, zult u niet vrezen voor wat zij u kunnen aandoen. Liefde, wanneer zij volmaakt is, verdrijft *alle* vrees! Jezus zei ook: „Niemand heeft grotere liefde, dan dat hij zijn leven inzet voor zijn vrienden” (Joh. 15:13, *N. Vert.*).

Volmaakte liefde verdrijft zelfs de vreselijkste angst — de angst voor de dood.

Wat is liefde?

Liefde is de vervulling van Gods wet naar de geest en opzet van de wet. „De liefde doet de naaste geen kwaad. Zo is dan de liefde de vervulling der wet” (Rom. 13:10). U kunt iemand niet liefhebben zonder de wet te vervullen, en u kunt de wet niet geheel en al vervullen zonder uw naaste en uw vijand lief te hebben. Liefde is de samenvatting van de geest en de opzet van de wet. Zij is de samenvatting van al wat goed en rechtvaardig is. De vreeze Gods leidt naar liefde.

De Bijbel omschrijft het begrip liefde in heel haar volledigheid als volgt: „Al ware het, dat ik al wat ik heb tot spijs uitdeelde, en al ware het, dat ik mijn lichaam gaf om te worden verbrand, maar had de liefde niet, het baatte mij niets”. Broederlijke behulpzaamheid zonder ware liefde heeft geen *eeuwige* waarde.

„De liefde is lankmoedig” — zij is geduldig — „de liefde is goedertieren” — zij houdt broederlijke liefde in — „zij is niet afgunstig, de liefde praalt niet, zij is niet opgeblazen” — zij verheerlijkt zichzelf niet, zij is deugdzaam — „zij kwetst niemands gevoel, zij zoekt zichzelf niet” — de liefde richt zich op de naaste, niet op het „ik” — „zij wordt niet verbitterd, zij rekent het kwade niet toe” — „zij is niet blij over ongerechtigheid, maar zij is blij met de waarheid” — zij is godsvrucht.

Liefde „bedekt alles” onder de mantel der liefde — „alles gelooft zij” — liefde is niet lichtgelovig (wat men door een verkeerde interpretatie van dit vers zou kunnen denken), maar zij gelooft alles wat in Gods Woord staat — „alles hoopt zij” — zij hoopt op al de beloften, wat ons sterkte geeft — „alles verdraagt zij”. De liefde staat boven alle conflicten en maakt het mogelijk dat we ons kunnen verheffen boven het lijden en de angstgevoelens waarmee deze eeuw vervuld is.

„De liefde vergaet nimmermeer” (1 Cor. 13:3-8, *N. Vert.*).

Zo kunt u uw angstgevoelens overwinnen! Vraag God u te helpen om zijn zevenvoudig plan uit te voeren opdat u ware gemoedsrust kunt vinden. „Bidt, en u zal gegeven worden” (Lukas 11:9). □

DE MEESTE MENSEN zijn van mening dat alle tien geboden door het kruis zijn komen te vervallen. Sommigen zeggen dat de geboden later in het Nieuwe Testament weer geldig gemaakt werden. Weer anderen geloven dat er een nieuw gebod in de plaats van de tien gekomen is.

Jezus zei: „... wilt gij in het leven ingaan, onderhoud de geboden” (Matth. 19:17). Bedoelde Hij hier de tien geboden of bepaalde andere geboden?

Als u Jezus Christus liefheeft, dan wilt u toch zeker wel weten over welke geboden Hij het had. Uw eeuwig behoud hangt ervan af!

Er hoeft helemaal geen verwarring te zijn. Gods Woord brengt de waarheid aan het licht als u er maar naarstig naar zoekt.

De jongeman die met Jezus sprak, kwam met dezelfde vraag die wij thans stellen. „Hij zeide tot Hem: Welke?” (Vers 18.)

Als antwoord noemde Jezus vijf van de tien geboden die in Exodus 20 staan.

„Jezus zeide: Gij zult niet doden; gij zult geen overspel doen; gij zult niet stelen; gij zult geen valse getuigenis geven; eer uw vader en moeder...” (Matth. 19:18-19).

Daarna vatte Hij deze vijf geboden samen (laatste deel van vers 19) met de woorden: „Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf”. De vijf geboden die Jezus opnoemde, betreffen onze verhouding met onze naaste. Het waren de geboden betreffende moord, overspel, stelen, liegen en het eren van de ouders.

Het is zonneklaar dat toen Jezus het woord *geboden* bezigde, Hij de tien geboden van Exodus 20 en Deuteronomium 5 bedoelde.

OFSCHOON Jezus hier de helft van de tien geboden noemde, zou iemand toch nog kunnen denken dat alles na het kruis veranderd is. Ten einde zeker van onze zaak te zijn, dienen we na te gaan of de andere nieuwtestamentische schrijvers alle of slechts enkele van de geboden genoemd hebben. We zullen eens zien of alle tien geboden door Jezus genoemd worden, en bovendien of ze in de brieven van de apostelen en speciaal in die van Paulus, de apostel aan de heidenen, voorkomen.

We kunnen God niet liefhebben als we onze naaste niet liefhebben. Laten we daarom eens nagaan of de laatste zes geboden die betrekking hebben op onze naaste, in het N.T. herhaald worden.

Het vijfde gebod in Exodus 20 luidt: „Eert uw vader en uw moeder...” We hebben reeds gezien wat Jezus in Mattheus 19:19 zei: „Eer uw vader en moeder”. Maakte Paulus in zijn brieven gewag van dit gebod?

Inderdaad! Hij herhaalde het bijna woord voor woord en legde bovendien uit wat de geestelijke bedoeling van deze wet is: „Gij kinderen, zijt uw ouders gehoorzaam in de Heer; want dat is recht” (Efeze 6:1). In het volgende vers haalt Paulus het vijfde gebod aan en voegt eraan toe dat dit het eerste gebod is met een belofte.

Het zesde gebod (tegen het begaan van een moord) werd ook reeds door Jezus genoemd in Mattheus 19:18: „Gij zult niet doden”. Hij gaf een uitleg van de geestelijke opzet van dit gebod in Mattheus 5:21 en 22: „Gij hebt gehoord, dat tot de ouden gezegd is: Gij zult niet doden; maar zo wie doodt, die zal strafbaar zijn door het gericht. Doch Ik zeg u: Zo wie te onrecht op zijn broeder toornig is, die zal strafbaar zijn door het gericht.”

DIT gebod is in geestelijk opzicht in deze nieuwtestamentische tijd dus nog meer van kracht dan ooit tevoren. Paulus herhaalde dit gebod in Romeinen 13:9. Het is nog steeds zonde een medemens te vermoorden.

Het volgende gebod verbiedt overspel. Veel mensen willen dit gebod graag afschaffen, maar Christus maakte duidelijk dat het nu verder reikt dan vóór de nieuwtestamentische periode. Hij legde eveneens veel nadruk op de belangrijkheid en de geestelijke toepassing ervan in ónze tijd, toen Hij zei dat het zelfs verkeerd is naar een vrouw te kijken met begeerte in gedachten. „Maar Ik zeg u, dat zo wie een vrouw aanziet, om haar te begeren, die heeft reeds overspel in zijn hart met haar gedaan” (Matth. 5:28). Paulus herhaalde ditzelfde gebod en maakte duidelijk dat het ook voor niet-joden nog steeds van kracht was (Romeinen 13:9).

Het achtste gebod verbiedt stelen.

ZIJN ALLE 10 GEBODEN TE VINDEN IN HET NIEUWE TESTAMENT?

door L. Leroy Neff

Zijn de tien geboden vervangen door het een of andere nieuwe gebod? Zijn in het Nieuwe Testament slechts enkele van de tien geboden van kracht? Zijn sommige geboden veranderd?

Jezus zei: „Gij zult niet stelen” (Matth. 19:18), en ook dit gebod wordt door Paulus woord voor woord herhaald in Romeinen 13:9. Hij zei ook: „Die gestolen heeft, stele niet meer, maar arbeide liever, werkende dat goed is met de handen...” (Ef. 4:28). Kennelijk is ook dit gebod vandaag even goed van kracht als bij de Sinai.

Het valt tegenwoordig niet mee iemand te vinden die volkomen eerlijk is. Het lijkt wel of heel de wereld uit mensen bestaat die om de waarheid heendraaien, die een leugen om bestwil vertellen of die gewoon staan te

ander gebod er ook zij, worden samengevat in dit woord: „gij zult uw naaste liefhebben als uzelf” (*N. Vert.*). Ziet u dat hij hetzelfde zegt als Christus en het naleven van vier geboden samenvat door te zeggen dat dit de manier is om onze naaste lief te hebben.

Als het zonde is een van deze geboden te overtreden, dan moet het beslist zonde zijn een van de eerste vier die omschrijven hoe we God moeten liefhebben, te schenden. Onze verhouding tot God is zeker van meer belang dan onze verhouding tot andere mensen.

gemaakt hadden. Deze mensen overtraden Gods gebod tegen het maken van beelden en het gebruik ervan in hun afgodische erediensten.

Jezus leerde dat God een geest is en wij moeten Hem aanbidden in geest en waarheid (Johannes 4:24), niet door middel van afgoden of dingen gemaakt door mensenhanden.

Het derde gebod verbiedt het ijdel gebruik van Gods naam. Christus maakte duidelijk dat dit gebod en verschillende van de andere geboden vandaag nog steeds van kracht zijn door het volgende: „Want uit het hart komen boze overleggingen, moord [zesde gebod], echtbreuk, hoererij [deze twee vallen onder het zevende gebod], diefstal [achtste gebod], leugenachtige getuigenissen [negende gebod], godslasteringen [derde gebod]” (Matth. 15:19, *N. Vert.*).

Er zijn nog andere teksten die duidelijk aantonen dat deze geboden nog steeds van kracht zijn. De meest tot nadenken stemmende tekst hierover staat in 2 Timotheus 2:19: „Een ieder, die de Naam van Christus noemt [d.w.z. die zichzelf een christen noemt], sta af van ongerechtigheid” [ongerechtigheid is zonde, en zonde is de overtreding van Gods tien geboden — 1 Johannes 3:4, *Leidse Vert.*].

„GEDENKt de sabbatdag, dat zij die heiligt ...” is het vierde gebod. Het is tevens het gebod dat door de meeste mensen veronachtzaamd wordt. Dit is het gebod waarvan veel mensen beweren dat het verloren gegaan en niet in het Nieuwe Testament opgenomen is. Is het eigenlijk logisch dat God één van de tien geboden uit het Nieuwe Testament zou weglaten, terwijl David heeft gezegd dat al Gods bevelen, waaronder de tien geboden „voor altoos en in eeuwigheid” vaststaan? (Zie Psalm 111:7-8.)

Het vierde gebod komt wel degelijk voor in het Nieuwe Testament. Heeft u deze tekst wel eens gelezen? „*Er blijft dus een sabbatsrust voor het volk van God*” (Hebr. 4:9, *N. Vert.*).

Deze belangrijke tekst is u waarschijnlijk nooit opgevallen, omdat in de Statenvertaling, alsmede in een paar andere vertalingen, de ware betekenis van dit vers verdoezeld wordt. Het oorspronkelijke Grieks is evenwel niet mis te verstaan.

„En hieraan kennen wij, dat wij Hem gekend hebben, zo wij Zijn geboden bewaren. Die daar zegt: Ik ken Hem, en Zijn geboden niet bewaart, die is een leugenaar, en in die is de waarheid niet” (1 Joh. 2:3, 4).

liegen. Christus beval zijn volgelingen nooit te liegen (Matth. 19:18), en Paulus deed ditzelfde in Romeinen 13:9. „Daarom legt af de leugen, en spreekt de waarheid, een ieder met zijn naaste; want wij zijn elkanders leden” (Ef. 4:25). Het is nog steeds een zonde te liegen.

Over het tiende gebod tegen het begeren sprak Jezus niet in Mattheus 19. Liet Hij dit gebod dus vervallen? Nee, u vindt het in Lukas 12:15: „Hij zeide tot hen: Ziet toe, dat gij u wacht voor alle hebzucht; want ook als iemand overvloed heeft, behoort zijn leven niet tot zijn bezit” (*N. Vert.*). Paulus schreef aan niet-joden in Rome: „Ja, ik kende de zonde niet dan door de wet; want ook had ik de begeerlijkheid niet geweten zonde te zijn, indien de wet niet zeide: Gij zult niet begeren” (Rom. 7:7).

Ook in Romeinen 13:9 spreekt Paulus over dit gebod. „Want de geboden: gij zult niet echtbreken, gij zult niet doodslaan, gij zult niet stelen, gij zult niet begeren en welk

God zei: „Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben” (Exodus 20:3). Jezus toonde duidelijk aan dat dit gebod nog steeds van kracht was toen Hij Satan terechtwees: „En Jezus, antwoordende, zeide tot hem: Ga weg van Mij, satan, want er is geschreven: Gij zult de Heer, uw God aanbidden, en Hem alleen dienen” (Lukas 4:8).

Dit gebod tegen afgoderij komt herhaaldelijk voor in het Nieuwe Testament. Lees eens wat Paulus aan de gemeente te Corinthe schreef: „En wordt geen afgodendienaars, gelijkewijs als sommigen van hen [de Israëlieten tijdens de omzwerving in de woestijn]...” (1 Cor. 10:7).

Het tweede gebod dat de verering van of het zich buigen voor afgodsbeelden verbiedt, wordt in detail door Paulus in Romeinen 1:18-25 beschreven. In dit schriftgedeelte toont hij aan dat de heidense filosofen die God kenden, Hem niet als God vereerden. In plaats daarvan gingen ze de dingen vereren die ze met hun eigen handen

De Statenvertaling heeft: „Er blijft dan een rust over voor het volk Gods”. Het hele hoofdstuk gaat over de komende rust van Gods volk in het duizendjarig rijk, wanneer degenen die getrouw zijn Gods beloften zullen beërven. Er is in de voorgaande verzen herhaaldelijk sprake van een *rust*. Het Griekse woord voor „rust” in het eerste gedeelte van dit hoofdstuk is *katapausin*; maar in vers negen komt het woord „rust” van een heel ander Grieks woord, n.l. *sabbatismos*. Dit woord betekent letterlijk volgens het Beknopt Grieks-Nederlands woordenboek (Wolters-Noordhoff): „het vieren van de sabbat”. De wekelijkse sabbatsrust is een herdenking van de schepping en een voorafschaduwing van de op handen zijnde duizendjarige „rust”.

Juist weergegeven luidt dit vers: „Er blijft dus het houden van de sabbatsrust voor het volk Gods”.

Let bij dit vers eens op het volgende. Dit houden van de sabbat **BLIJFT**. Het is niet vergeten of verloren gegaan, noch afgeschaft of aan het kruis genageld. En het blijft voor het *volk Gods*. Alle andere mensen hebben uit het oog verloren dat de sabbat permanent is. Als deze dag nog steeds van kracht is, dan is hij ook nog steeds heilig in Gods ogen. Daarom moeten wij hem houden zoals God in de Bijbel altijd al geboden heeft. Deze dag is een afbeelding van de rust die God genoot na zijn schepping en als zodanig legt de sabbat nadruk op het feit dat **Hij** Schepper is. De sabbat is bovendien een voorafschaduwing van het feit dat Hij nu spoedig een duizendjarig vreedrijk, de zevende periode van duizend jaar, aan deze wereld zal brengen. Alle regeringen van deze wereld zullen dan vallen en Jezus Christus zal zijn heerschappij over heel de wereld instellen.

Het gebod om de sabbat te houden wordt ook nog door verscheidene andere bijbelteksten bevestigd. Paulus drukt de Corinthiërs op het hart hem te volgen zoals hij Christus volgde (1 Cor. 11:1). Petrus maant ons dat we Christus' voetstappen moeten navolgen (1 Petrus 2:21). De apostel Johannes zei hetzelfde in 1 Johannes 2:6.

CHRIJSTUS *hield* **ALTIJD** *de sabbat*. Het was zijn gewoonte (Lukas 4:16), en Hij liet geen gelegenheid voorbijgaan zijn discipelen en de kerkelijke voormannen van die tijd te tonen hoe deze dag gehouden moet worden. Hij liet dit zien door het volmaakte voorbeeld dat Hij gaf. De discipelen moesten zijn voorbeeld volgen en anderen hetzelfde onderwijzen. Bij zijn afscheid zei Jezus: „Gaaf dan heen, onderwijst al de volken, dezelve depende in de Naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes; lerende hen onderhouden *alles wat Ik u geboden heb*.”

Testament voorkomt. Hoe staat het echter met het „nieuwe gebod” waarover Jezus en de apostel Johannes spraken? Wat was dat precies voor een nieuw gebod, en worden daardoor de tien geboden afgeschaft? „En nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt; gelijk Ik u liefgehad heb, dat ook gij elkander liefhebt” (Johannes 13:34).

Het enige wat we volgens de algemene opvatting te doen hebben, is elkaar liefhebben. Onder liefde wordt dan verstaan dat men Gods geboden niet hoeft te gehoorzamen. Men neemt als vanzelfsprekend aan

Jezus leerde dat God een geest is en wij moeten Hem aanbidden in geest en waarheid (Johannes 4:24), niet door middel van afgoden of dingen gemaakt door mensenhanden.

En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld” (Matth. 28:19-20). Hieruit blijkt duidelijk dat zijn geboden, het houden van de sabbat inbegrepen, ook vandaag nog gehouden moeten worden!

Paulus volgde Christus door steeds de sabbat te houden (Hand. 17:2) en onderwees zowel joden als niet-joden op de sabbat (Hand. 13:42, 44 en 18:4). Er staan in het N.T., vooral in het boek Handelingen, verscheidene teksten die duidelijk aantonen dat de Kerk in het begin de sabbat onderhield. De zondag was daarentegen altijd een werkdag. Jezus zei dat Hij Heer van de sabbat was, niet van de zondag (Lukas 6:5). Zondag is niet de dag des Heren en is dit ook nooit geweest, niettegenstaande wat vele mensen nog steeds geloven.

Voor een nadere uitleg van het houden van de sabbat kunt u schrijven om ons gratis boekje *Welke dag is de christelijke sabbat?*

We hebben nu gezien dat elk van de tien geboden ook in het Nieuwe

dat liefde gewoon genegenheid is, niet beseffend hoeveel liefde Christus voor zijn discipelen had. Hij bezat die liefde waarvan in 1 Corinthe 13 sprake is, de liefde die altijd gehoorzaam wil zijn aan Gods tien geboden. Hij had de liefde die Hem ertoe bracht zijn discipelen te zeggen: „Gij zijt Mijn vrienden, zo gij doet wat Ik u gebied” (Joh. 15:14).

Dat is de liefde waarover Christus het had toen Hij zijn discipelen het nieuwe gebod voorhield.

Hoe kan dit echter een nieuw gebod zijn wanneer we zien dat aan de Israëlieten in het Oude Testament ook al geboden werd God en de naaste lief te hebben? (Deut. 6:5 en Lev. 19:18.)

Zie 2 Johannes 5: „En nu bid ik u, vrouwe, niet als u schrijvende een nieuw gebod, maar hetgeen wij gehad hebben van den beginne, dat wij elkander liefhebben”. Liefde is altijd nieuw en toch oud.

De liefde waarover Jezus en Johannes spraken is niet alleen genegenheid.

Tegenwoordig denken de mensen dat *lust* liefde is. Lust is op hebben uit, maar liefde is geven en anderen dienen volgens Gods normen. De eerste vier geboden omschrijven de wijze waarop we God moeten liefhebben en de laatste zes hoe we liefdevol opzichte van onze naaste moeten uitdrukken.

Elke andere wijze is *geen* liefde, maar enkel lust of begeerte, hebzucht en egoïsme. Het gebod der liefde is daarom niet alleen een gebod dat Christus aan het begin van zijn omwandeling op aarde aan zijn discipelen gaf, maar ook een *levenswijze* die vanaf de eerste mens, Adam, reeds gold.

Deze liefde wordt ook bevestigd door Johannes: „Want dit is de liefde Gods, dat wij Zijn geboden bewaren; en Zijn geboden zijn niet zwaar” (1 Joh. 5:3).

In plaats van dat het nieuwe gebod van liefde de oude wet van de tien geboden van de baan veegt, laat deze tekst duidelijk zien dat dit gebod deze wet juist *bindender* maakt dan ooit in deze nieuwtestamentische era.

ER zijn tegenwoordig vele godsdienstleraars in de wereld die Gods geboden niet willen naleven, en wat dat aangaat onderwijzen dat wij onder een vloek zijn als we ze wel houden. Zij beweren dat zij Christus kennen. Christus zegt echter iets anders bij monde van de apostel Johannes: „Die daar zegt: Ik ken Hem, en Zijn geboden niet bewaart, die is een leugenaar, en in die is de waarheid niet” (1 Joh. 2:4).

Dergelijke mensen beweren in allerlei tractaatjes en artikelen dat slechts een gedeelte van de tien geboden in het Nieuwe Testament staat. Dit is wel een heel gemakkelijke manier om van een gebod af te komen dat men niet wil gehoorzamen of waarvan men niet wil dat het door anderen gehoorzaamd wordt. In de Bijbel worden zulke leraren duidelijk gekenmerkt. „Want er komt een tijd, dat (de mensen) de gezonde leer niet (meer) zullen verdragen, maar omdat hun gehoor verwend is, naar hun eigen begeerte zich (tal van) leraars zullen bijeenhalen, dat zij hun oor van de waarheid zullen afkeren en zich naar de verdichtsels keren [de

theorieën van mensen die Gods Woord de rug hebben toegedraaid en hun eigen theologie hebben uitgedacht]” (2 Timotheus 4:3-4, *N. Vert.*).

We hebben nu gezien dat elk van de tien geboden ook vandaag nog steeds van kracht is.

Wilt u degenen volgen die ongehoorzaamheid aan God prediken en daarmee hun eeuwig behoud verbeuren, of wilt u *al* Gods geboden naleven?

Het dient nu glashelder te zijn dat *alle tien geboden* ook nu gehouden moeten worden. Het blijkt duidelijk uit honderden bijbelplaatsen in het Oude en Nieuwe Testament dat ze nageleefd moeten worden als *een wijze van leven*. Deze geboden staan van Genesis tot Openbaring in de Bijbel beschreven.

De Bijbel toont aan dat de Jezus Christus van het Nieuwe Testament de enige God was die de Israëlieten kenden. Daarom was het Christus die

zei: „Och, dat zij zulk een hart hadden, om Mij te vrezen, en al Mijn geboden te allen dage te onderhouden; opdat het hun en hun kinderen welging in eeuwigheid!” (Deut. 5:29.)

Zou u graag willen dat het u wel gaat, of vraagt u om de vervloekingen die voortvloeien uit ongehoorzaamheid?

In het allerlaatste hoofdstuk van de Bijbel wordt nog eens duidelijk gemaakt dat de geboden ook nu gehouden moeten worden. „Zalig zijn zij, die Zijn geboden doen, opdat hun macht zij aan de boom des levens, en zij door de poorten mogen ingaan in de stad” (Openb. 22:14).

Dit is de weg die leidt tot een gelukkig en overvloedig leven. Het levert goede en gewenste resultaten op. Het is de levenswijze, door Christus, waardoor wij de gift van eeuwig leven, die Hij ons vrijelijk aanbiedt kunnen beërven.

Wilt u gehoorzamen en leven? □

BEGRIJPT U WAT U IN DE BIJBEL LEEST?

De Bijbel, verreweg de grootste bestseller die de wereld ooit gekend heeft, is tevens het minst begrepen boek ter wereld. Hoe komt dat?

De meeste mensen hebben wel een Bijbel in huis, maar zij geven al gauw de moed op wanneer zij erin gaan lezen. Men neemt aan dat de Bijbel een archaisch boek is dat weinig of niets met onze moderne samenleving te maken heeft.

Toch kunt u de Bijbel begrijpen. Ons boekje *Twaalf regels voor bijbelstudie* is een ideale wegwijzer waaraan u veel steun zult hebben bij het bestuderen van uw Bijbel. Op aanvraag gratis verkrijgbaar.

wat u kunt doen...

van pas komende tips voor u en uw gezin

• Het beste geschenk dat een vader geven kan

Een vader vraagt zich soms af: „Wat kan ik mijn zoon of mijn dochter het beste geven? Veel speelgoed wanneer ze nog klein zijn? Geld opzij zetten zodat hij of zij later verder kan studeren? Een huis? Financiële zekerheid voor hun leven?”

Het beste geschenk dat een vader zijn kinderen kan geven, heeft geen prijskaartje. Het beste geschenk van een vader aan zijn zoon of dochter is *zichzelf*.

Uitgebreid onderzoek heeft uitgewezen wat de hele tijd al duidelijk geweest had moeten zijn — dat de aanwezigheid van de vader belangrijk is in het leven van zijn kinderen. Dit is vooral waar gedurende de kleuterjaren, wanneer het kind zich met zijn of haar sex identificeert, en wanneer o.a. personaliteit, motorische bedrevenheid, creativiteit en prestatievermogen worden ontwikkeld.

Men heeft door tests aangetoond dat, over het algemeen gesproken, jongens die van een vader verstoken zijn geweest, minder kans hebben tot evenwichtige, gelukkige en produktieve volwassenen op te groeien dan jongens die wel een vader hebben. Jongens met alleen maar een moeder, hebben minder zelfbeheersing en vertonen de neiging geen verantwoordelijkheidsgevoel jegens anderen te bezitten. Zij zijn gewoonlijk minder onafhankelijk en hun spelletjes en de dingen waar hun belangstelling naar uitgaat hebben een vrouwelijke inslag. Zulke jongens lijden meer aan emotionele stoornissen en ondervinden moeilijkheden in hun omgang met anderen. En het is een bewezen feit dat vaderloze jongens meer de kans lopen jeugdige misdadigers te worden.

Er is minder onderzoek verricht over de uitwerking dat het gemis van een vader heeft op meisjes, maar onderzoekingen die men heeft gedaan, laten zien dat meisjes uit gezinnen zonder vader vooral moeilijkheden ondervinden hun positie ten opzichte van hun omgang met mannen te bepalen wanneer zij volwassen worden.

Vaders dienen zich bovendien te realiseren dat zomaar thuis te zijn met hun kinderen niet voldoende is. Pa die thuiskomt en meteen in zijn stoel gaat dutten, naar de tv gaat kijken of iets anders gaat doen waar hij zelf zin in heeft en zijn kinderen overal buiten laat, kan net zo goed wegblijven voor zover het de kinderen betreft. De kwaliteit van de tijd die de vader met z'n kinderen doorbrengt is even belangrijk als de kwantiteit.

Een onderzoek van 172 Amerikaanse studenten door de psychologen Mark Reuter en Henry Biller wees uit dat de emotioneel evenwichtigste studenten een heel liefhebbende vader hadden die veel tijd aan hen spendeerde. Zij die een vader hadden die weinig aan hen gelegen liet liggen, hoewel hij aanwezig was, ontwikkelden zich tot minder volwassen en betrouwbare mensen. Zij die wel een liefhebbende vader hadden, maar die weinig thuis was, bezaten eveneens weinig emotioneel evenwicht.

Een ander onderzoek van dr. Biller om het belang van de aanwezigheid van de vader vast te stellen, werd verricht met vier groepen jongens uit de derde klas van de lagere school. De groepen werden als volgt samengesteld: vader afwezig vóór de 5-jarige leeftijd; vader afwezig ná de 5-jarige leeftijd; vader weinig aanwezig (minder dan 6 uur per week); en vader veel aanwezig (meer dan 2 uur per dag contact tussen vader en zoon). De jongens in de groep waar de vader veel aanwezig was, haalden aanzienlijk hogere resultaten in proefwerken dan de jongens in elk van de andere groepen.

Uit deze onderzoekingen kan men verscheidene conclusies trekken. Vaders dienen tijd aan hun kinderen te spenderen — niet zomaar thuis zijn, maar hun kinderen onderrichten, leiderschap geven, hen liefhebben en met hen spelen. Kinderen hebben hun vader nodig. Wat een vader te geven heeft, is niet met geld te koop. En als de vader zijn carrière iets minder najaagt en iets minder tijd besteedt aan zijn eigen bezigheden, zal de beloning in de vorm van gelukkige, evenwichtige, produktieve leden van de samenleving dit meer dan de moeite waard maken.

— Patrick A. Parnell

DE MAN DIE STIERF OM MENSEN VRIJ TE MAKEN

Wat voor een man was Jezus Christus? Hoe heeft Hij de laatste zesendertig uren vóór zijn kruisiging doorgebracht?

door Paul S. Royer

DINSDAG 24 APRIL was een dag van voorbereiding voor het voorjaarsfeest dat in Jeruzalem werd gevierd. Op die dag van het jaar 31 stond Jezus Christus op en bad. Het was nog donker, misschien pas een uur of drie, toen Hij opstond, zo Hij die nacht al had geslapen.

Toen de eerste zonnestrallen over de heuvels gleden, begaf Jezus zich met zijn discipelen van Bethanië naar het nabijgelegen Jeruzalem om de voorbereidselen voor het pascha te treffen.

Kort tevoren had Jezus zijn discipelen eraan herinnerd dat Hij op dit pascha zou worden verraden en gekruisigd. De overpriesters en de oudsten van het volk waren al in het paleis van de hogepriester bijegekomen om te bespreken hoe zij Jezus zo snel mogelijk in handen konden

krijgen en Hem terecht laten staan (Mattheus 26:2-4).

Die avond, toen de zon onderging, zetten de discipelen zich samen met Jezus aan het laatste avondmaal. Het zal toen tussen zes en acht uur 's avonds geweest zijn. Toen het paasmaal voorbij was en de instelling van de voetwassing en het brood en de wijn voltooid was, sprak Jezus Christus nog tot een uur of tien tot de discipelen. Daarna begaf Hij zich naar de Olijfberg om te bidden.

Het was een lange dag geweest. Misschien was het wel negentien uur geleden dat zij die morgen waren opgestaan. De discipelen waren doodmoe; de een na de ander vielen zij in slaap.

Driemaal bad Jezus Christus vurig tot zijn Vader. Zweetdruppels stonden op zijn voorhoofd. En er mengde

zich bloed met het zweet, toen Hij daar mediteerde en bad, want Hij *wist* wat de komende uren zouden brengen.

Tegen middernacht verscheen Judas met enkele soldaten. Dat was het begin van de zwaarste, verschrikkelijkste vijftien uren in de geschiedenis van de mensheid. Nooit is er van een mens gevraagd vrijwillig zó te lijden als Jezus Christus toen leed. Niemand was zó volmaakt van lichaam en geest als Hij!

Voor de Raad

De kleine bende, gewapend met zwaarden en stokken, voerde Jezus weg naar Annas, en vandaar naar het huis van Kajafas, de hogepriester. [In dit artikel zijn teksten uit verschillende bijbelvertalingen met andere woorden weergegeven ten einde een duidelijke beschrijving te kunnen geven van wat zich die laatste dag in feite heeft afgespeeld. Bepaalde karakteristieke getuigen die meestal anoniem blijven, zijn hier als levens-echte figuren naar voren gehaald.]

De soldaten lachten Jezus Christus uit en staken de draak met Hem, terwijl zij met Hem in hun midden in het ravijn afdaalden en de heuvel opgingen naar het huis van Kajafas. De discipelen waren inmiddels gevlucht, zoals was voorzegd! Christus was nu geheel verlaten. In strijd met de gebruikelijke praktijk werd Hij in het holst van de nacht berecht.

De hogepriester en de oudsten van het volk praatten aanvankelijk luid, maar zij gingen tot fluisteren over, toen zij beraadslaagden hoe zij aan een valse getuigenis konden komen op grond waarvan zij het doodvonnis over Christus zouden kunnen uitspreken. Er waren twee getuigen te vinden die verklaarden: „Deze man heeft gezegd: 'Ik kan de tempel van God afbreken en in drie dagen weer opbouwen!'”

Kajafas sprong op, keek Christus toornig aan en zei: „Wat heb je daar op te zeggen? Heb jij dat gezegd of niet?” Christus zweeg. „Geef antwoord. Ben jij de Christus?” Weer stilte. „Bij de levende God, zeg ons of je Christus bent, de zoon van God.”

„Ja,” antwoordde Christus, „dat ben ik, en gij zult mij, de zoon des mensen, vanaf nu aan de rechterhand Gods zien zitten en komende in de wolken des hemels.”

Toen scheurde Kajafas zijn kleed en schreeuwde: „Dat is godslaste-

ring!" Bij dit schertsverhoor in de vroege morgen werd Jezus Christus van godslastering beschuldigd, Hij die juist het Goede Nieuws van het Koninkrijk Gods uit de hemel had gebracht! (Zie Mattheus 26, Markus 14, Lukas 22, Johannes 18.)

De vernedering

Enkelen van de priesters en Kajafas begonnen Jezus Christus voor alles wat lelijk was uit te maken. Een dikke man met een rood gezicht spuwde Jezus in het gelaat. Anderen volgden zijn voorbeeld, waarbij zij Hem met scheldwoorden overlaadden. Eén van hen gaf Hem een klap. De organisatoren van de Raad kregen er gauw genoeg van en trokken zich terug in een ander vertrek.

Mensen kwamen toelopen om de man te zien die heel Jeruzalem op zijn kop had gezet. Die man wilden zij wel eens in levende lijve aanschouwen.

Behoedzaam kwamen zij dichterbij: zou Hij vuur op hen doen neerdalen of een wonder verrichten? „Ben jij de Messias? Ben je echt de koning van al die bedelaars tot wie je preekt?“, riepen zij. Er gebeurde niets. Toen Christus bleef zwijgen, werden zij hoe langer hoe driester.

De soldaten begonnen zich steeds meer op te winden over deze jonge nieuwlichter die daar zo stoutmoedig maar kalm voor hen stond.

Een van hen liep vol brandie naar Christus toe, keek Hem strak in de ogen en gaf Hem toen een klap in het gezicht. „Rotzak, jij stinkende, smerige huichelaar! Jij vertikt het te buigen voor de hogepriester? Daar!“, en met zijn vlakke hand sloeg hij Hem eerst op de rechter-, daarna op de linkerwang.

Hierdoor aangemoedigd waagden andere soldaten Hem een paar porren en schoppen te geven en Hem op hun beurt uit te schelden. Een boom van een vent van een jaar of twintig balde zijn vuist, haalde uit en gaf Christus een oplawaai in zijn maagstreek. Christus kromp ineen van de pijn. Een andere soldaat rukte Hem echter overeind. Weldra deed iedereen mee — er leek geen eind te komen aan de meedogenloze mishandeling.

Opeens schreeuwde iemand: „Hee, laten we Hem blinddoeken. Hij is een profeet; laten we Hem dan eens op de proef stellen!“ Zo gezegd, zo gedaan. Christus werd geblinddoekt. De soldaten lachten Hem uit en

bespotten Hem: „Wie heeft je deze keer geslagen, profeet — kom op, profeet, je weet het toch!“

Een stroom van obscene woorden stortte zich over Hem uit. Bloedend, bont en blauw geslagen viel Hij telkens op de grond, maar dan werd Hij direct weer overeind gehesen voor de volgende ronde. Kwam er dan nooit een einde aan deze kwelling? Urenlang gingen zij ermee door, alleen nu en dan even uitblazend, als zij moe waren van hun nieuwe spelletje. De Zoon van God uitte geen woord — alleen ontsnapte nu en dan een gekreun aan zijn lippen.

Voor Pilatus

Vroeg in de morgen werd Christus voor Pilatus geleid om officieel door een Romein te worden berecht. Er moeten toen ongeveer zevenentwintig uur zijn verstreken, sinds Hij de vorige dag was opgestaan.

Pilatus vroeg Christus: „Zijt gij de koning der joden?“ Jezus antwoordde: „Ja“. Pilatus stelde Hem nog allerlei vragen en wendde zich toen tot de overpriesters en het volk met de woorden: „Ik kan niets strafbaars in deze man vinden“.

Iemand vroeg verontwaardigd: „Wat bedoelt hij met niets strafbaars kunnen vinden?“ Een ander riep: „Deze man komt uit Galilea“.

„Wat zegt u? Komt deze man uit Galilea?“, riep Pilatus uit. „Brenghem dan naar Herodes.“

Herodes was onmiddellijk bereid Hem te ontvangen; hij wilde die Christus wel eens zien. Direct bij het binnenkomen zei hij: „Zou u een wonder voor mij willen doen?“ Christus gaf geen antwoord. Herodes verhoorde Hem geruime tijd, maar ten slotte raakte zijn geduld uitgeput en hij beval: „Jij daar, trek hem zijn kleren uit.“ Weldra stond Jezus Christus naakt voor hem. Toen kwam er een soldaat met een prachtige koningsmantel aanlopen. „Doe Hem die mantel om“, gelastte Herodes. Dit was weer een prachtige gelegenheid voor Herodes en diens soldaten om Christus te honen en te beschimpen (Lukas 23:1-11).

Terug naar Pilatus — het doodvonnis

Herodes wilde geen vonnis wijzen en stuurde Jezus terug naar Pilatus. Intussen was er een grote menigte op de been gekomen en er werd gescandeerd: „Kruisig hem! Kruisigen!

Kruisigen! Wij willen de doodstraf voor hem!“

Een bode arriveerde met een boodschap van Pilatus' vrouw: „Laat je niet in met het ombrengen van deze man. Vannacht heb ik een vreselijke droom over Hem gehad.“

Pilatus stelde toen voor dat het volk zou kiezen tussen Barabas en Christus, dat een van beiden zou worden vrijgelaten (Mattheus 27:15-18). Maar het volk werd steeds oproeriger en begon steeds luider te schreeuwen: „Aan het kruis met hem! Aan het kruis met hem!“

Beducht voor een oproer liet Pilatus een kom met water brengen en terwijl hij ten aanschouwe van de menigte zijn handen waste, zei hij: „Ik ben onschuldig aan het bloed van deze man. Jullie moeten zelf maar zien wat ervan komt!“ (Mattheus 27:23-24.)

Het volk schreeuwde terug: „Laat zijn bloed maar over ons en onze kinderen komen!“

Toen gaf Pilatus bevel tot geseling over te gaan. Twee mannen duwden Christus naar het midden van het plein. Zij dwongen Hem voorover te gaan staan en bonden zijn handen vast aan een aan een zuil bevestigde ring.

Twee soorten van geseling

Er bestonden in de tijd van Christus twee manieren van geselen: de joodse en de Romeinse. De joodse methode bestond uit veertig-min-éénslagen die met drie leren riemen werden toegediend. Alleen de heel sterken konden het overleven.

De Romeinse manier van geselen was veel erger. Die methode werd wel „de halve dood“ genoemd, omdat men verondersteld werd pas te stoppen, als het slachtoffer op sterven na dood was. De Romeinse geseling was alleen bestemd voor de allerlaagste misdadigers, voor slaven of voor niet-Romeinen. Zij werd uitgevoerd door een specialist, de „lictor“.

Christus moest op de Romeinse wijze worden gegeseld, luidde het bevel.

De menigte wachtte in spanning op de komst van de Romeinse lictor. Er gingen vijf minuten voorbij, tien ... Toen klonken voetstappen op het plaveisel. De menigte hield de adem in en alle ogen richtten zich op de man met het martelwerktuig.

Het zag er gemeen genoeg uit — lange repen leerachtig touw met aan

de uiteinden stukken van botten en metalen plaatjes.

De lictor liep dwars het plein over, vlak voor Christus langs. Even bleef hij bij Hem staan, bukte zich en staarde in het van pijn verwrongen gelaat. Het was opgezwoolen en bijna onherkenbaar verminkt.

Weer even een kleine aarzeling — toen mat de lictor zorgvuldig een aantal passen af en draaide zich om. Hij zwiepte de gesel naar achter — een fluitend geluid en toen begon hij plotseling met een krachtige zwaai van zijn arm en een knik van zijn pols de bestraffing.

Metaal, leer en stukken bot kerfden het lichaam van Christus. Het vlees werd opengereten en het bloed begon hevig te vloeien. De slagen bleven komen, rijtend en scheurend, totdat Hij zozeer misvormd was, dat zijn verschijning niet meer menselijk was (Jesaja 52:14).

Nooit heeft een mens uit vrije wil zó veel geleden, zoveel gegeven. Zij die Jezus in de ogen konden kijken, zagen een brandend verlangen en een vastberaden blik die te kennen gaf: „Ik geef mijn leven geheel en al voor de ganse mensheid”.

Toen de marteling was afgelopen, werd Christus losgemaakt. Gebroken van lichaam, het gelaat zo zwaar geschonden en verminkt als geen mens ooit had aanschouwd, zakte Hij ineen. Na enige tijd verroerde Hij een arm, Hij steunde op een elleboog. Toen boog Hij een van zijn knieën, kwam wankelend overeind, stond toen recht op.

Zij hielpen Hem in zijn kleren. Een soldaat zette zijn doornenkroon recht. Een gelach steeg op, toen een kleine dikke soldaat voor Hem neerknielde, zijn armen naar Hem ophief en zei: „Heil, koning der joden, koninklijke majesteit!”

Het was deerniswekkend om aan te zien. Hij zag er allesbehalve als een koning uit. Hij zag er zelfs niet meer uit als een mens. En de menigte jouwde nog harder, toen Hij wegstropelde. „Kijk dat eens. Is dat nu een koning, een profeet? Het lijkt wel een hond!”

Een Romeinse soldaat lichtte een zware houten paal op en legde die ruw op de rechterschouder van Christus. Onder het plotselinge gewicht viel Hij neer. Daar lag Hij in het straatvuil.

Een soldaat gaf Hem een trap en schreeuwde: „Sta op, koning. Je bent

toch zeker niet moe?” Christus probeerde op te staan, maar kon niet. Hij was aan het einde van zijn krachten. De soldaat keek rond en wenkte Simon van Cyrene: „Jij daar, boer, kom hier. Neem dit ding op je schouder en volg mij!” Zo liepen zij moeizaam het laatste stuk naar Golgotha, de „schedelplaats” (Mattheus 27:32-33).

De kruisiging

De kruisiging waarmee aan Christus de doodstraf werd voltrokken, was uitgevonden en geperfectioneerd door de Feniciërs, die hun kennis aan de Romeinen hadden overgedragen.

Het had eeuwen geduurd, voordat men deze „speciale methode” had uitgedokterd. Men had van alles geprobeerd: levend koken, verdrinking, verbranding, wurging en zelfs steniging. Deze hadden allemaal te snel de dood ten gevolge.

Waar men naar zocht was een straf die ondragelijk pijnlijk en langzaam zou zijn, die bij voorkeur verscheidene dagen zou duren. Dood aan een kruis was de oplossing.

Simon liet de paal op de grond vallen vlak naast het gat waarin hij zou komen te staan. Vier soldaten pakten Christus beet en legden Hem op het kruis. Toen gingen zij terug naar de soldaten en de menigte die in een kring eromheen stonden om de terechtstelling te zien. Een oude man reikte hen een doek om zich het bloed van de handen te vegen.

Toen verscheen een speciaal opgeleide soldaat. Hij had een grote hamer en vierkante spijkers bij zich. Hij knielde naast Christus neer en pakte een arm. Hij voelde de botten en het vlees, nam een spijker en zette die in het polsgewricht. Hij hief de hamer op en met één slag dreef hij de spijker door het bloedende vlees in het hout. Het bloed spoot hem in het gezicht. Hij pauzeerde een ogenblik om zijn gezicht af te vegen, zodat hij weer wat kon zien. Daarna hamerde hij verder. Metaal klonk op metaal, totdat de kop van de spijker nog maar nauwelijks boven het vlees te zien was. Daarna deed hij hetzelfde met de andere hand.

Toen de voeten. De ervaring had geleerd dat de benen niet helemaal gestrekt moesten zijn, anders trad de dood té snel in. Door de benen in een enigszins gebogen houding vast te nagelen, kon de gekruisigde op de

nagels steunen en zijn doodstrijd verlengen.

Bij de perfectionering van de kruisiging waren de Romeinen namelijk op een moeilijkheid gestuit. Wanneer de paal werd opgericht, scheurde het vlees van de gekruisigde door het gewicht van het lichaam vaak uit, zodat dit van het kruis viel. Dat betekende dat men het opnieuw eraan moest nagelen, een vrij bloederig karwei. De ervaring had bewezen dat de spijkers niet voldoende in het vlees hielden; dit scheurde namelijk uit. Toen was iemand op een idee gekomen: waarom geen voetsteun aanbrengen voor de gekruisigde? Daardoor wordt een gedeelte van het gewicht opgevangen. De spijkers zouden dan niet meer uit het vlees scheuren en de misdadiger zou langer in leven blijven.

De soldaat met de hamer bracht de rechterschouder van Christus in de juiste stand, zodat het rechterbeen enigszins gebogen was. De spijkers moesten precies goed van lengte en dikte zijn. Waren ze te fors, dan werden de gaten te groot. Hij zocht een spijker uit, drukte die in het vlees en hamerde hem erin, totdat beide voeten stevig waren vastgenageld.

Een groepje soldaten verscheen op het toneel. Zij moesten het kruis oprichten. Het gewicht van Christus' lichaam werd door de voetsteun opgevangen, het bleef hangen. De soldaten droegen het kruis met de gekruisigde tot boven het gat en lieten het er toen inzakken. Door de schok op de bodem scheurden de spijkers het vlees van Christus in, waardoor de wonden groter werden.

Hij ademde moeilijk en zwaar. Het was Hem bijna onmogelijk in deze nieuwe houding adem te halen; vooral het uitademen was moeilijk. Christus bemerkte al gauw dat, als Hij zijn voeten op de steun drukte, Hij de adem uit zijn longen kon persen.

Een vreselijk lijden volgde. Bij de geringste beweging schoten ondragelijke pijnen door zijn lichaam. De ontstekingen die door de geseling, de slagen en de spijkers waren ontstaan, werden erger. Hij zag uit naar de dood. Kwam die dan nooit?

Door de open wonden en de geur van het bloed werden insecten aangetrokken. Zij zwermde om zijn gezicht en zijn lichaam. Hij kreeg steeds meer dorst.

De toeschouwers stonden pratend

en lachend toe te kijken hoe Hij daar in de reeds hete morgenzon aan het kruis hing — vernederd, geseseld, gekruisigd.

Zij gaven Hem wijn met gal vermengd te drinken. Christus weigerde (Mattheus 27:34).

De laatste beschimpingen

De mensen bleven Hem bespotten, het hoofd schuddend en scheldwoorden roepend. Zij hoonden: „Kijk eens hoe je eruit ziet! Als je zo geweldig bent, red jezelf dan en kom van dat kruis af!” De overpriesters en de schriftgeleerden deden ook een duit in het zakje: „Anderen redden, dat kan Hij goed,” zeiden zij tegen elkaar, „maar zichzelf redden, ho maar” (Markus 15:29-32).

„Vooruit Messias! Vooruit Koning! Kom van dat kruis af, dan zullen we je geloven!”

Een van de gekruisigde misdadigers naast Hem hoonde: „Jij bent dus de Messias, is het niet? Bewijs dat dan maar door jezelf te redden — en ons ook, dat gaat in één moeite door!”

De andere misdadiger protesteerde echter: „Vrees je God zelfs nú niet, nu je voor de dood staat? Wij hebben het verdiend dat wij moeten sterven voor wat wij hebben gedaan, maar deze man heeft niets verkeerd gedaan.”

Drieëndertig uur waren verstreken sinds die vroege dinsdagmorgen.

Er verstreken nog drie uren en Christus' leven ebde langzaam weg. Het werd twaalf uur. De hemel verduisterde. De wind stak op en de mensen keken beangst naar de dreigende lucht boven hun hoofden. De priesters en de oudsten van het volk haastten zich weg, gevolgd door het grootste deel van het publiek.

Jezus Christus wist wat er nu stond te gebeuren, dat de profetie in Jesaja 53 in vervulling zou gaan, namelijk dat er zonder dat er bloed werd vergoten, geen vergeving der zonden kan zijn. In opperste verlorenheid riep Christus met luide stem: „Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?”

Die Hem hoorden, zeiden: „Hij roept Elija”. Een oudere soldaat nam in deernis een spons en drenkte die in zure wijn. Toen stak hij die op een riet omhoog om Christus te laten drinken.

Maar de anderen protesteerden, zij

hadden er nog niet genoeg van. Nieuwsgierig als zij waren, zeiden zij: „Laat hem toch. Wij zullen eens zien of Elija komt om hem te redden.”

Toen greep een jonge Romeinse soldaat een speer. Hij hief die op schouderhoogte en stiet hem in Jezus' zijde. (Mattheus 27:49, volgens de oorspronkelijke geïnspireerde tekst.) De speer drong door tot in de blaas en er kwam water en bloed te voorschijn.

Jezus Christus schreeuwde het uit van de pijn en gaf de geest.

De Vader keek niet

Toen Christus de laatste adem uitstootte, keek God de Vader niet naar zijn geliefde Zoon. Alleen God de Vader bezat de zelfbeheersing en de liefde die Hem ervan weerhield deze aarde met alle ellendige zondaren erop die hun Heiland hadden vervloekt, tot as te doen vergaan.

Toen de soldaat zijn speer ophief en Christus' zijde doorboorde, week het leven uit Hem door wie God de wereld heeft geschapen (Hebreeën 1:2). Met een luide schreeuw offerde

Christus zijn fysieke leven op — na zesendertig verschrikkelijke uren, de verschrikkelijkste uren uit de gehele geschiedenis.

Dit is de levende waarheid omtrent de man die almachtig was, het levende Woord van God, de man die leed en stierf om alle mensen van hun zonden te verlossen.

En deze zelfde man — nu weer levend door zijn opstanding — zal spoedig terugkomen met een luide stem en bazuingeschal. Wanneer Hij komt, zal Hij over de gehele wereld worden gehoord; het geluid zal overweldigend zijn. Alle ogen zullen Hem zien; alle tongen zullen de ware God, de Redder van deze wereld, belijden en kennen. De Olijfsberg ten oosten van Jeruzalem zal bij zijn komst door een aardbeving van ongelooflijke sterkte opensplijten (Zacharia 14:4). Dan „zal de Heer koning worden over de gehele aarde; te dien dage zal de Heer de enige zijn, en zijn naam de enige” (Zacharia 14:9, *N. Vert.*).

Die God, dat levende Woord van God, leeft thans en zal in eeuwigheid leven! □

Was Jezus drie dagen en drie nachten in het graf zoals Hij zei in Mattheus 12:40? Komt u op drie dagen en drie nachten tussen de zondergang op „Goede Vrijdag” en de zonsopgang op Paaszondag?

Paaszondag, hoe schokkend het ook mag klinken, is niet de dag waarop Christus werd opgewekt. Christus werd niet op een zondagmorgen opgewekt even-

min als Hij op „Goede Vrijdag” stierf.

Slechts weinig christen noemende mensen zijn ooit op het idee gekomen deze „Goede Vrijdag-Paaszondag” - traditie eens te onderzoeken of te bewijzen. Toch zegt de Bijbel ons alle dingen te bewijzen. En u zult letterlijk versteld staan van dit bewijs. Schrijf ons om een gratis exemplaar van dit boekje.

De OPSTANDING was niet op zondag

...en U kunt dat bewijzen ook!

Deel 5:

De grote fout van de middeleeuwen

door Paul William Kroll

In de middeleeuwen verwachtten de Europeanen de verschijning van de antichrist. Dit vervulde hen met grote angst. De antichrist werd verondersteld een grote vijand van Christus te zijn, van wie men verwachtte dat hij universeel kwaad over de aarde zou brengen. Volgens het denken van de Europeanen was er slechts één macht die de antichrist weerhield: het Heilige Roomse Rijk.

HET WAS God, niet de mensen, die het Duitse Rijk had opgeroepen tot het voeren van het keizerlijk bewind over het herleeft Romeinse Rijk — dat beweerde althans Jordanus van Osnabrück.

Ten tijde van de regering van Rudolf II van Habsburg (1273-1291), schreef Jordanus van Osnabrück (Alexander von Roes) een boek over de „overdracht” van het oude Romeinse Rijk aan de zorgen van Duitsland. Het nieuwe rijk was het „Heiliges römisches Reich deutscher Nation”. Jordanus was niet de enige die dit denkbeeld pousseerde; het was

in de middeleeuwen algemeen verbreid.

Dit Westeuropese rijk, dat zijn oorsprong vond bij de Franken onder Karel de Grote, werd als een voortzetting van het oude Romeinse Rijk beschouwd. De mysticus Otto van Freising vatte in zijn in de twaalfde eeuw geschreven *Chronica sive historia de duabus civitatibus* het denken van zijn dagen als volgt samen: „De wereldlijke macht ging van Babylon op de Meden over, vervolgens op de Perzen, daarna op de Grieken en ten slotte op de Romeinen, waarna zij in de naam van de Romeinen aan de Franken werd overgedragen.

„Uiteindelijk waren de Franken ... onderling verdeeld ... en hadden een voorgevoel dat het koninkrijk ... overeenkomstig het evangelie zou worden vernietigd.”

Het Heilige Roomse Rijk werd geacht het Godsrijk te zijn. En zou dit rijk worden vernietigd, dan zou dat de ondergang van de wereld inluiden. De antichrist zou ten tonele verschijnen en de volkeren aan zich onderwerpen.

Op de Duitsers rustte dus de ontzaglijke taak over dit rijk te heersen en het voor uiteenvallen te behoeden.

De vrees voor de eindtijd

De kroning van Karel de Grote in het jaar 800 werd het symbool van de *renovatio* — de vernieuwing van het Romeinse Rijk. Dit nieuwe Romeinse Rijk, een christelijk rijk, werd beschouwd als de uitloper van het laatste van vier machtige rijken, door Daniël beschreven in het Oude Testament.

Elke keer wanneer het Heilige Roomse Rijk op de rand van de afgrond scheen te balanceren — zoals in de nadagen van Karel de Grote, tijdens de investituurstrijd in de twaalfde eeuw en in de „kaiserlose, schreckliche Zeit” na de dood van Frederik II van Hohenstaufen in 1250 — begon de vrees voor het aanbreken van de eindtijd de hele middeleeuwen door telkens opnieuw de kop op te steken.

Reinier van Florence deed tegen het einde van de elfde eeuw in zijn geschriften melding dat de antichrist reeds geboren was. Bernard van Clairvaux zag hem in de schaduwen rondwaren. Zo ook Otto van Freising. Hildegard van Bingen zag de antichrist in angstaanjagende visioenen. Anderen waren overtuigd dat een bepaalde persoonlijkheid op het Europese toneel, zoals Frederik II, de antichrist was.

Er was maar één werkelijkheid die de christelijke wereld voor een volslagen paniek behoevde, en wel de vaste overtuiging dat het rijk het zou uithouden tot de verschijning van de antichrist. De ineenstorting van het Heilige Roomse Rijk zou eerst een feit moeten worden alvorens deze verschrikkelijke antichrist zou verschijnen.

Het vierde koninkrijk van Daniël

Het denkbeeld dat het Roomse Rijk het laatste aardse rijk voor het

aanbreken van de eindtijd zou zijn, vond zijn oorsprong niet in de middeleeuwen. Vele eeuwen daarvoor, toen in het Westen het oude Romeinse Rijk nog bestond, werd algemeen door joden en christenen aangenomen dat dit het vierde en laatste, over de gehele wereld heersende koninkrijk was, zoals beschreven in het boek Daniël.

Er was iets dat de ineenstorting van de wereld tegenhield. Volgens Johannes Chrysostomos, de patriarch van Constantinopel in de vierde eeuw, was dat iets het Romeinse Rijk. Chrysostomos was een der eersten die dit denkbeeld vertolkten. Hij werd gevolgd door zulke theologische kopstukken als Tertullianus, Ambrosius en Augustinus.

Het was een abt uit de 10e eeuw, Adso genaamd, die deze theorie weer opnam en haar voor de middeleeuwen in een nieuwe vorm goot. Volgens hem zou eerst de antichrist verschijnen, waarna het *herleefde* Heilige Roomse Rijk ten val zou komen en het koninkrijk van de antichrist zou beginnen. Het uiteenvallen van het Roomse Rijk in afzonderlijke, met elkaar krakelende koninkrijken zou dus een teken kunnen zijn dat de antichrist in aantocht was of zelfs reeds aanwezig.

Het is geen wonder dat de mensen van de middeleeuwen af en toe een blik op hun wereld wierpen en vervolgens zelfverzekerd vaststelden dat het einde nabij was.

De enige macht echter die in staat werd geacht de uiteindelijke ineenstorting van de wereld af te wenden, het Heilige Roomse Rijk, viel in de twaalfde en dertiende eeuw telkens weer in duigen. Het „heilige” lichaam dat naar men veronderstelde het christendom beschermde tegen de geslepen avances van de duivel, was seniel en in verval.

Visioenen van chaos

Hildegard, een Duitse abdis en mystica, zag de hele Kerk ineenstorten. Een Duitse dichter zag elk land, elk hertogdom en elk bisdom versplinteren en vernietigd worden. De grootste denkers van de middeleeuwen, waaronder Bernard van Clairvaux, Hugo van St. Victor, Otto van Freising en Gerhoh van Reichersberg, hielden zich dikwijls intens bezig met het concept van het einde van de wereld. De ondergangsstemming en de vrees voor de verschrikkingen van de

antichrist werden in het bijzonder gevoed door de oorlogen en de chaotische toestanden onder de regeringen van Hendrik V (1106-1125), Lotharius II (1125-1137), Koenraad III (1138-1152) en later onder die van Frederik II (1211-1250).

Voor mannen als Otto van Freising (1114-1158) leek keizer Frederik I (1152-1190) de redder der wereld. Frederik zou de breuk in het rijk herstellen die was veroorzaakt door de investituurstrijd in de elfde en de twaalfde eeuw. Hij zou de keizer zijn die de wereld zou verlossen en haar redden van de antichrist. Maar het ging niet allemaal zoals Otto zich voorstelde.

Nieuwe keizers namen de taak op zich het rijk tegen het naderend gevaar van de antichrist te beschermen en te versterken. Deze gedachte vormde, althans ten dele, een motief voor het streven naar de instandhouding van een sterk Heilig Rooms Rijk. Frederik II baseerde zijn programma voor een deel op deze fundamentele rol van het rijk.

Ten tijde van de laatste worsteling tussen rijk en pausdom onder Frederik II waren vele tijdgenoten van gevoelen dat zowel Christus als de antichrist als mensen van vlees en bloed onder hen leefden. Zowel paus als keizer werden al naar gelang iemands opvatting als Christus dan wel als de antichrist aangemerkt.

In de Duitse religieuze poëzie is de pessimistische klank van een wereld die voor haar einde staat, telkens weer te beluisteren. Het gewone volk was ervan overtuigd dat de apocalyps zou plaatsvinden in de tijd waarin zij leefden. Natuurrampen, slechte heersers en sociale wanorde wezen allemaal op het einde van de wereld en op de verschijning van de antichrist.

Toen Frederik II was gestorven, verwachtten grote aantallen in paniek geraakte mensen het einde van het rijk. De „kaiserlose, schreckliche Zeit” was aangebroken. Maar de antichrist liet zijn gezicht niet zien.

Waar de denkers van de middeleeuwen een fout maakten

Er is een verschrikkelijk tragische kant aan al dit mystieke pathos. Het was geheel gebaseerd op een grove misvatting omtrent wat de Bijbel werkelijk leerde. Want Daniël heeft *niet* gezegd dat de antichrist ten tonele zou verschijnen als het vierde

koninkrijk eenmaal was vernietigd. Daniël had iets heel anders te zeggen, iets dat geheel in tegenspraak was met de algemene opvatting over wat hij naar men veronderstelde zou hebben geschreven.

Het relaas in het boek Daniël is zowel intrigerend als weinig begrepen. Het begint met Nebukadnezars plan om zowel Daniël als alle wijzen van het Babylonische Rijk te executeren. De reden was dat geen van de Babyloniërs in staat was geweest de inhoud te onthullen en de details te interpreteren van een bepaalde droom die Nebukadnezar had gehad. Daniël wendt zich in gebed tot zijn God en vraagt hem de inhoud en de betekenis van de droom te onthullen. God antwoordt Daniël. Daarop verschijnt Daniël op zijn beurt voor Nebukadnezar en vertelt hem wat zijn droom betekende: „Gij, o koning, had een gezicht, en zie, er was een groot beeld! ... Het hoofd van dat beeld was van gedegen goud, zijn borst en armen waren van zilver, zijn buik en lendenen van koper, zijn benen van ijzer, zijn voeten deels van ijzer deels van leem.”

Daniël vervolgt zijn relaas aan de koning: „Terwijl gij bleef toezien, raakte, zonder toedoen van mensenhanden, een steen los, die het beeld trof aan de voeten van ijzer en leem en deze verbrijzelde” (Daniël 2:31-34, N. Vert.).

Daniël wijst Nebukadnezar dan op de rol die de koning in dit visionaire drama heeft gespeeld: „Gij zijt dat gouden hoofd”, zegt hij tot de koning, en, „na u zal een ander koninkrijk ontstaan, geringer dan het uwe; en, weer een ander, een derde koninkrijk, van koper, dat heersen zal over de gehele aarde; en een vierde koninkrijk zal hard zijn als ijzer ...” (vers 38-40, id.).

In de dagen van het laatste koninkrijk, aldus vertelt Daniël Nebukadnezar, „zal de God des hemels een koninkrijk oprichten, dat in eeuwigheid niet zal te gronde gaan, en waarvan de heerschappij op geen ander volk meer zal overgaan: het zal al die koninkrijken verbrijzelen en daaraan een einde maken, maar zelf zal het bestaan in eeuwigheid” (vers 44, id.).

De vier grote koninkrijken

Wij moeten daarom op zoek gaan naar vier belangrijke rijken, om erachter te kunnen komen welke

Daniël op het oog had. In dit geval is dat tamelijk eenvoudig, aangezien Daniël ons vertelt om welke het gaat. Hij heeft reeds duidelijk gemaakt dat Nebukadnezar en het Babylonische Rijk het eerste koninkrijk vertegenwoordigen — het hoofd van goud.

Welk is het tweede koninkrijk, dat van zilver?

Een aantal jaren later zit er een afstammeling van Nebukadnezar op de troon. Zijn naam is Belsazar. Daniël heeft een boodschap van zijn God voor Belsazar; het is het befaamde „Mené, Mené, Tekél, Upharsin”. Daniël zegt tot Belsazar: „Uw koninkrijk is verdeeld, en het is de Meden en de Perzen gegeven” (Daniël 5:28). Diezelfde nacht wordt Belsazar gedood, en Darius de Meder neemt bezit van het koninkrijk. De sterke en duidelijke implicatie wijst dan ook op het rijk der Meden en Perzen als het tweede imperium uit Daniëls visioenen — de koninkrijken van de zilveren borst en armen.

Welk is dan het derde koninkrijk, dat van koper?

Daniël vertelt ons dit ook. In het achtste hoofdstuk van het boek Daniël wordt een van zijn andere visioenen beschreven. Hij ziet een ram met twee hoornen. Deze ram stoot naar het westen, het noorden en het zuiden. Toen kwam er opeens „een geitenbok van het westen over

de ganse aardbodem ... en die bok had een aanzienlijke hoorn tussen zijn ogen” (Daniël 8:5). Deze geitenbok „stiet de ram, en hij brak zijn beide hoornen” (vers 6-7).

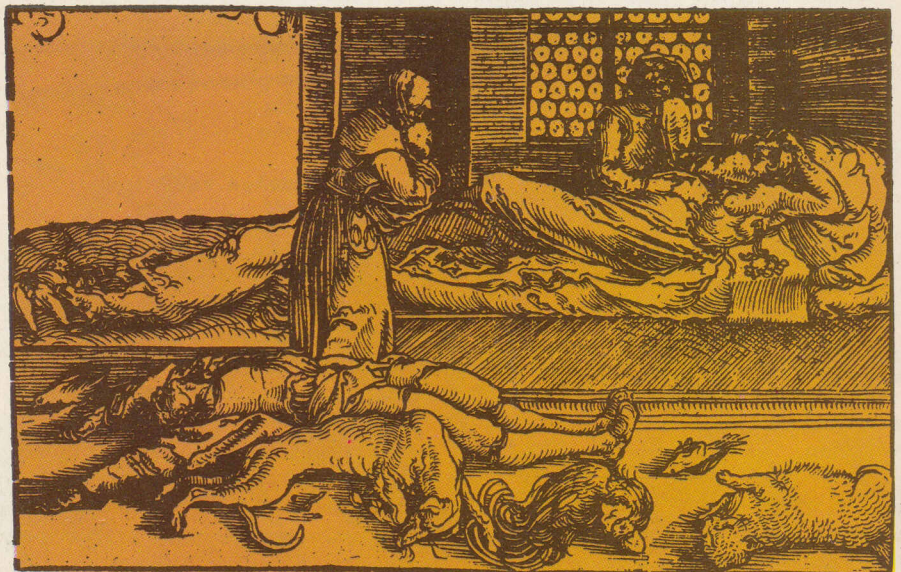
In hetzelfde hoofdstuk zet Daniël ons de betekenis van dit alles uiteen: „De ram met de twee hoornen, die gij gezien hebt, zijn de koningen der Meden en der Perzen. Die harige bok nu, is de koning van Griekenland; en de grote hoorn, welke tussen zijn ogen is, is de eerste koning” (vers 20-21). Volgens Daniël is dus het Griekse rijk de opvolger van het rijk der Meden en Perzen. Ook nu weer is er slechts één uitleg mogelijk. Griekenland is het derde koninkrijk, het koninkrijk van de koperen buik en dijen.

De grote hoorn vertegenwoordigt Alexander de Grote. Toen Alexander op het hoogtepunt van zijn macht stond, stierf hij en werd zijn rijk onder zijn generaals verdeeld. Daniël zegt: „... maar toen hij sterk geworden was, brak die grote hoorn, en er kwamen op aan deszelfs plaats vier aanzienlijke [hoornen], naar de vier winden des hemels” (Daniël 8:8).

En nu ... het Romeinse Rijk

Jaren na het uiteenvallen van het Griekse rijk, begint het Romeinse Rijk op te komen, het koninkrijk van ijzer. Het is het laatste koninkrijk van Daniël. Hoewel het oorspronkelijke

DE ZWARTE DOOD teisterde Europa in de middeleeuwen en eiste miljoenen doden. Men beschouwde het als de aankondiging van de antichrist. Veel mensen waren van mening dat tijdens de volgende duizend jaar een schrikbewind zou heersen, waarna de aarde door vuur verteerd zou worden.

Culver Photos

Romeinse Rijk ophield te bestaan, werd het naar men zei achtereenvolgende keren met succes tot nieuw leven gewekt. Op dit punt verschaft Daniël ons meer bijzonderheden, in een nieuw visionair gezicht.

Hij ziet vier grote dieren uit de zee oprijzen: het eerste is als een leeuw, het tweede gelijk een beer, het derde gelijk een luipaard, en het vierde is vreselijk, schrikwekkend en geweldig sterk met grote, ijzeren tanden (zie Daniël 7:1-7).

Het interessante is dat men hier vier beesten heeft die corresponderen met het aantal onderdelen van Daniëls beeld in het tweede hoofdstuk. Het laatste beest is het koninkrijk van ijzer in hoofdstuk twee. Het vierde beest heeft ijzeren tanden in hoofdstuk zeven. De gevolgtrekking dat beide gezichten dezelfde vier machtige rijken vertegenwoordigen, ligt te zeer voor de hand dan dat zij buiten beschouwing kan worden gelaten.

Dit is met name het geval daar Daniël in zijn zevende hoofdstuk duidelijk maakt dat hij het over vier machtige rijken heeft. „Deze grote dieren, die vier zijn, zijn vier koningen, die uit de aarde opstaan zullen . . . Het vierde dier zal het vierde rijk op aarde zijn . . .” (vers 17, 23). Dit vierde koninkrijk is zo machtig dat het de gehele aarde schijnt te verslinden en in stukken te breken.

De visioenen van Johannes

Merkwaardig genoeg heeft een andere man van God — die honderden jaren later zal leven — het over dezelfde opeenvolging van koninkrijken. Het is Johannes; het boek heet Openbaring.

Johannes ziet een monsterlijk dier uit de zee opkomen. Het heeft zeven koppen. „En het beest, dat ik zag,” aldus Johannes, „was een luipaard gelijk, en zijn poten als van een beer en zijn muil als de muil van een leeuw . . .” (Openbaring 13:2, N. Vert.).

Het beest van Johannes, met kenmerken van de beer, de luipaard en de leeuw, is identiek met Daniëls dieren die resp. op een leeuw, een beer en een luipaard geleken. Maar het wilde beest dat Johannes zag, is het vierde koninkrijk, dat alle kenmerken van de voorafgaande rijken had, maar sterker dan een van die rijken was.

Beide profeten spreken van dezelfde opeenvolging van rijken.

Een van de koppen van dit uitzonderlijke beest dat Johannes zag, is „ten dode gewond, en zijn dodelijke wond genas; en de gehele aarde ging het beest met verbazing achterna” (Openbaring 13:3, *id.*). Zou deze „dodelijke wond” kunnen slaan op het vierde koninkrijk, het Romeinse Rijk, dat in het westen officieel ten onder ging in het jaar 476, maar in 554 door Justinianus en in 800 door Karel de Grote weer werd „genezen”?

De theologen en geleerden van de middeleeuwen, zoals Otto van Freising, vatten het ongeveer zo op. Datzelfde was het geval met de keizers en de regeringsfunctionarissen. Het Romeinse Rijk dat was „gestorven”, werd geacht tot nieuw leven te zijn gewekt door zulke lichtende voorbeelden als Karel de Grote, Otto de Grote en Frederik I.

Hoe staat het nu met de sterke vrees dat het tijdperk van de antichrist zou aanbreken na de uiteindelijke ineenstorting van dit herleefde Romeinse Rijk? Die angst berustte op een der meest tragische misverstanden in de gedachtenwereld van de middeleeuwen.

God of antichrist?

Zowel Daniël als Johannes (in de Openbaring) onthullen dat wanneer de laatste wederopleving van het vierde rijk ten einde is, het koninkrijk Gods zal aanbreken, en niet een regering van de antichrist. In zijn zevende hoofdstuk schildert Daniël de Oude van dagen gehuld in een kleed wit als sneeuw, zittend op de troon en met hoofdhaar als zuivere wol. Daniël ziet in zijn nachtgezichten Een gelijk een mensenzoon zich naar de Oude van dagen begeven, „en hem werd heerschappij gegeven en eer en koninklijke macht, en alle volken, natiën en talen dienden hem. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet zal vergaan, en zijn koningschap is een, dat onverderfelijk is” (Daniël 7:14, N. Vert.).

Wat er na de laatste herleving van het vierde rijk zou aanbreken, was het koninkrijk van de Messias, niet het rijk van de antichrist. Het is in feite het herleefde Romeinse Rijk dat tegen de Messias gekant is, en derhalve de antichrist is.

Later, zegt Daniël, zal „het koning-

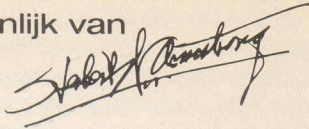
schap, de macht, en de grootheid der koninkrijken onder de ganse hemel . . . gegeven worden aan het volk van de heiligen des Allerhoogsten” (Daniël 7:27, *id.*). Ook hier zien we dat de Messias, en niet de antichrist, zal heersen wanneer de vier koninkrijken in kwestie eenmaal zijn vernietigd.

In Daniël 2 legt hij de nadruk op hetzelfde; het is God die regeert na het einde van de achtereenvolgende herlevingen van het Romeinse Rijk: „Maar in de dagen van die koningen” — niet daarna — „zal de God des hemels een koninkrijk oprichten, dat in eeuwigheid niet zal te gronde gaan, en waarvan de heerschappij op geen ander volk meer zal overgaan: het zal al die koninkrijken verbrijzelen en daaraan een einde maken, maar zelf zal het bestaan in eeuwigheid” (Daniël 2:44, *id.*).

Maar waarom vergisten de denkers van de middeleeuwen zich zozeer in hun uitleg van wat Daniël had beschreven? Waarom vergisten zij zich niet alleen in het *moment waarop* het herleefde rijk zou worden vernietigd, maar ook in de persoon van degene die de heerschappij over de aarde zou overnemen?

In de grond van de zaak was het doordat zij ervan uitgingen dat het Heilige Roomse Rijk werkelijk heilig was in die zin dat het reeds Gods koninkrijk zou zijn.

Hadden zij hun Europese rijk genomen voor wat het was — een schepping van mensen, en soms zeer *onheilige* mensen — dan zouden zij niet hebben aangenomen dat de vernietiging ervan slechts door een godloze, vreselijke antichrist zou kunnen worden teweeggebracht. Hadden zij vervolgens zorgvuldig Daniël 2 en 7 en Openbaring 13 en 17 bestudeerd, dan zouden de denkers van de middeleeuwen hebben ingezien dat de houding van de keizers reeds die van antichrist was, d.w.z. in tegenspraak met Christus' heerschappij, en wel omdat zij zichzelf en hun wetten in de plaats van Christus en diens wet hadden gesteld. Zij zouden dan gezien kunnen hebben dat de bijbelse auteurs voorspeld hadden dat het koninkrijk Gods de heerschappij van de mensen zou vervangen, en dat de Messias de plaats zou gaan innemen van diezelfde keizers die van zichzelf dachten dat zij in Christus' plaats regeerden. □

(Vervolg van pagina 1)

vervolgd werd en „in de woestijn vluchtte”, waar zij gedurende 1260 jaar veilig was voor vervolging en martelaarschap. Dit brengt ons tot de huidige tijd.

Verder lezen wij iets dat kan doelen op het heden dan wel op de zeer nabije toekomst, „er kwam oorlog in de hemel” — sprekende over *toekomstige* geprofeteerde gebeurtenissen in de *verleden* tijd, zoals zo vaak in profetieën wordt gedaan — „Michaël [zie Daniël 12:1] en zijn engelen hadden oorlog te voeren tegen de draak; ook de draak en zijn engelen voerden oorlog, maar hij kon geen standhouden, en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden. En de grote draak werd (op de aarde) geworpen, de oude slang, die genaamd wordt duivel en de satan, die de gehele wereld verleidt; hij werd op de aarde geworpen en zijn engelen [nu demonen] met hem. En ik hoorde een luide stem in de hemel zeggen: Nu is verschenen ... het koningschap van onze God ... want de aanklager van onze broeders ... is nedergeworpen ... Wee de aarde en de zee want de duivel is tot u nedergedaald in grote grimigheid, wetende, dat hij weinig tijd heeft” (vers 7-12, *N. Vert.*).

Het is buiten kijf dat wij *nu zeer nabij* (zo niet in feite *in het beginstadium* van) deze tijd van benauwdheid zijn.

Het mag tegenwoordig dan een beetje belachelijk klinken te spreken van een reële levende duivel, maar tevens lijkt niemand tegenwoordig deze tijd van benauwdheid zoals die zich over de gehele wereld manifesteert, te begrijpen.

Maar als we eens het stof van de Bijbel blazen, deze openslaan en ons onbevooroordeeld openstellen voor wat daarin staat, dan zien we dat de Boodschap erin zin heeft — wat van geen enkele andere verklaring van de moeilijkheden van de wereld gezegd kan worden.

Jezus Christus sprak van de duivel die Satan genoemd wordt. De Bijbel spreekt in het Oude Testament 19 keer van Satan en 34 keer in het N.T.

Misschien als we zouden begrijpen wat er in dit boek staat, zouden we er wellicht toe kunnen komen te begrijpen waarom wij hier op aarde onze problemen niet kunnen oplossen.

In de brief aan de Efeziërs staat geschreven: „Want wij hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten” (Efeze 6:12, *N. Vert.*).

Al onze problemen op aarde heden ten dage hangen samen met het verstandelijk vermogen van de mens. In 1972 werd in *De ECHTE WAARHEID* een serie artikelen opgenomen met betrekking tot het verschil tussen dierlijk brein en menselijk verstand.

Robert Kuhn, die zijn doctoraat in de wijsbegeerte verwierf op het terrein van hersenonderzoek, schreef een serie artikelen vanuit het wetenschappelijk oogpunt, en ik leverde mijn bijdrage in de vorm van een serie met betrekking tot de bijbelse openbaringen over het onderwerp.

De onvermijdelijke conclusie van dr. Kuhn was eenvoudig dat er noodzakelijkerwijs in samenhang met het menselijk verstand een niet-fysiek bestanddeel moet zijn dat niet in het dierlijk brein aanwezig is.

De hersenen van een dolfijn, walvis of olifant zijn groter dan de hersenen van de mens, die van de chimpansee iets kleiner. Kwalitatief is het verschil van de hersenen van deze dieren en de hersenen van de mens zeer gering — niet genoeg om daarmee zelfs maar enigszins de oneindig superieure intelligentie en prestatie van het menselijk brein te verklaren.

De Bijbel openbaart de aanwezigheid van dit niet-fysieke bestanddeel. In het boek Job vinden we geopenbaard dat er „een geest” *in* de mens is. Dit is géén geestelijk wezen. Het is geen „onsterfelijke ziel”. Het is iets binnenin de mens, dat op zichzelf niet de mens is.

In 1 Corinthe 2 vinden we de verklaring die door de meeste mensen geheel verkeerd is begrepen. In dit hoofdstuk wordt uiteengezet hoe men, zonder de heilige Geest van God te hebben ontvangen, de geestelijke zaken van God eenvoudig niet kan begrijpen.

Hoe wordt kennis door het menselijk verstand opgenomen? Meestal via het gezicht, of het gehoor, en daarnaast *alleen* via de zintuigen van smaak, gevoel of reuk. Men kan geest of geestelijke kennis niet zien. Geest kan men ook niet horen, noch proeven, noch ruiken, noch voelen.

En juist daar ligt de verklaring waarom de mens het verstandelijk vermogen bezit om heen en terug naar de maan te gaan of een computer te construeren, maar toch niet zijn problemen op aarde kan oplossen. Zijn ware problemen zijn van geestelijke aard, en hij begrijpt geestelijke problemen eenvoudig niet. Bij het construeren van een computer of bij het vliegen naar de maan heeft hij te maken met materiële zaken die hij kan begrijpen.

In het tweede hoofdstuk van 1 Corinthe wordt dit uitgelegd. Paulus zegt: „Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart [geest] is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen, die Hem liefhebben” (vers 9, *N. Vert.*). God heeft zich een voor de mens bereikbaar, alles te boven gaand lot voor ogen gesteld, dat niet in de menselijke geest kan binnendringen via het gehoor of enig ander zintuig.

„Doch”, zo gaat de tekst verder, „God heeft het ons [doelend op hen die Gods Geest hebben ontvangen] *geopenbaard* door Zijn Geest” (vers 10).

Het antwoord waar het om gaat komt in het volgende vers: „Want wie van de mensen weet, hetgeen des mensen is, dan de geest des mensen, die in hem is?” Dat wil zeggen: wat de mens weet, de kennis die hij bezit van menselijke aangelegenheden, kennis die het dierlijk brein te boven gaat, door de geest van de *mens*, niet de Geest van *God*, maar de geest van de mens, die in hem is.

Let op het tweede deel van het vers: „Alzo”, d.w.z. evenzo, „weet ook niemand, hetgeen Gods is, dan de Geest Gods”.

Evenals de Geest Gods, gegeven aan en binnengekomen in het menselijk verstand, door openbaring *geestelijk* begrip schenkt, evenzo zou geen menselijk verstand de kennis op menselijk niveau kunnen begrijpen — evenmin als dieren dat kunnen —

behalve door de aanwezigheid van de geest van de mens die in hem is. Deze geest die in elk menselijk wezen is, schenkt het menselijk brein het vermogen van menselijk verstand.

De geest kan niet zien. Het menselijk brein ziet via de ogen. Het brein hoort via de oren. Het brein doet zelfs het denken, het redeneren, via het vermogen geschonken door de geest die in de mens is.

Wanneer de Bijbel spreekt van iemand die de gave van Gods heilige Geest ontvangen heeft, wordt er gezegd: „Dezelve Geest getuigt *met onze geest*, dat wij kinderen Gods zijn” (Rom. 8:16). Dat wil zeggen: de Geest van God verwekt en schenkt goddelijk geestelijk leven op dezelfde wijze als een mannelijke zaadcel menselijk leven verwekt in een vrouwelijke menselijke eicel (ovum).

Ik wil graag dat u het verband begrijpt. De Bijbel openbaart dat Satan een onsterfelijk geestelijk wezen is. Oorspronkelijk was hij de aartsengel wiens naam Morgenster betekende — Lucifer in het Latijn — (Jesaja 14:12), die onberispelijk was in zijn wandel vanaf de dag dat hij geschapen werd (Ezechiël 28:15), totdat er ongerechtigheid in hem gevonden werd. Sinds de schepping waren in hem wijsheid, volkomenheid en schoonheid verenigd, totdat hij in opstand kwam tegen het gezag en besloot een rebel vol haat te worden.

Hieraan is veel, veel meer verbonden, maar de ruimte laat mij niet toe de gehele geschiedenis hier te verhalen. Satan wordt in de Bijbel geopenbaard als de god van deze wereld (2 Corinthe 4:4), die de gehele wereld — alle landen — heeft verleid (Openbaring 12:9).

Hij wordt geopenbaard als „*de overste van de macht der lucht*, van de geest, die nu werkt *in de kinderen der ongehoorzaamheid*” (Efeze 2:2).

Het is van het hoogste belang dat te begrijpen. Satan is de *god van deze wereld*. Satan keerde zich af van Gods weg van liefde — liefde voor God in aanbidding, vertrouwen, gehoorzaamheid en onwrikbaar geloof. En liefde voor de naaste met onbaatzuchtige bezorgdheid voor het welzijn van anderen, overeenkomstig de zorg voor ons eigen persoontje — de weg van helpen, delen, geven en samenwerken.

Satan keerde zich tot de weg van ijdelheid, zelfzucht, hebzucht, wel-lust, wedijver, twist, jaloezie, haat en nijd.

Deze wereld is de wereld van Satan. Ze is ingesteld op zelfzucht, wedijver, strijd, nemen, krijgen, anderen beschuldigen en benadelen.

Satan, een super-mchtig geestelijk wezen, is god van deze wereld!

Hoe werkt Satan eigenlijk *in de mensen van deze wereld*? Hoe misleidt hij hen? Dit is belangrijk om te weten!

Satan is de heerser over het machtsgebied van de lucht. Hij werkt in de mensen door impulsen en stemmingen uit te zenden. Satan is als het ware een zendstation.

Laat me dit nader toelichten. Toen God koning Cyrus van Perzië ertoe wilde aanzetten de joden naar Jeruzalem terug te sturen voor het bouwen van de tweede tempel, deed Hij dit op een bepaalde manier. Hij wekte de *geest van Kores* (Cyrus), de koning van Perzië, op, om door diens gehele koninkrijk een oproep te doen uitgaan. (Zie 2 Kronieken 36:22-23 en Ezra 1:1-2.)

God sprak niet rechtstreeks tot deze heidense koning. Hij liet hem geen visioen zien. Cyrus hoorde geen stem. God zond alleen de impuls uit op een golfengte waarop de geest van Cyrus was afgestemd. Cyrus hoorde geen stem. Maar de impuls drong zijn geest binnen. Hij wist niet en vroeg zichzelf niet eens af hoe de impuls daar was gekomen. Opeens had hij eenvoudig een ingeving het te doen en hij deed het.

De geest die zich in ieder menselijk wezen bevindt, is afgestemd op de golfengte van Satan. Satan zendt niet uit in woorden of in de een of andere taal. Hij zendt niet uit in geluiden. Hij zendt uit in levensopvattingen, impulsen, stemmingen. Hij zendt uit in de geestesgesteldheid van opstand, haat tegen elk gezag, zelfzucht, kritiek, nijd, jaloezie, wedijver en strijd.

Deze uitingen van de menselijke geest hebben wij ten onrechte de *menselijke natuur* genoemd. Baby's worden niet met zo'n mentaliteit geboren. Ze worden geboren met een normale eigenliefde die op zichzelf niet slecht hoeft te zijn. Ze worden

anderzijds niet geboren met enige onbaatzuchtige bezorgdheid voor het welzijn van anderen. *Dat* moet later aangeleerd worden, en wel door de Geest van God. Ze worden evenmin geboren met nijd, jaloezie of haat in hun hart. Deze hoedanigheden worden geleidelijk aan door Satan in hun hart geïntroduceerd naarmate ze opgroeien.

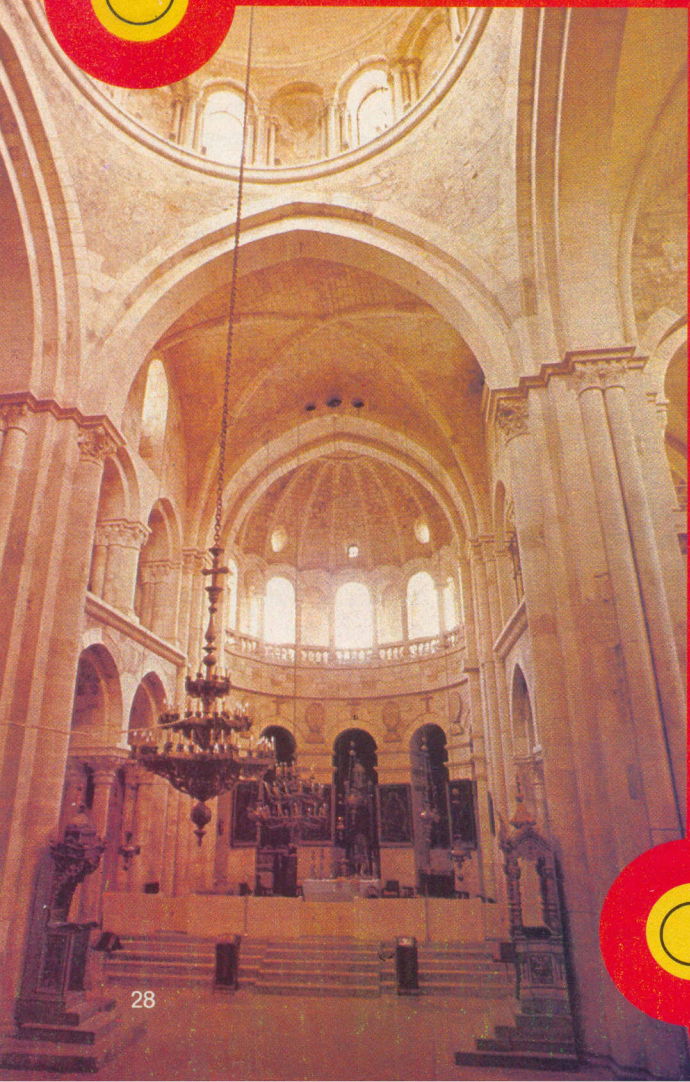
Ja, Satan werkt *in de mensen van deze wereld*. Tegen de tijd dat een jongen zo'n 16 jaar wordt, met een lichaam dat sneller is gegroeid dan zijn verstand, *kan* hij, zonder behoorlijk onderricht en zelfbeheersing, een zeer destructief iemand worden. Maar baby's? Die zijn alleen maar net zo onschuldig en lief als hun ouders dachten dat ze waren.

Wat is dan de *oorzaak* van al die in aantal toenemende problemen in deze wereld?

Onze eerste ouders geloofden niet in wat hun Schepper hen leerde. Ze namen de beslissingsbevoegdheid over wat goed en wat kwaad is, in eigen handen. Hun nageslacht heeft het sindsdien aldoor gedaan. Openbaring — door God geopenbaarde waarheid — werd verworpen. En Satan heeft zijn geestesgesteldheid uitgezonden. Dit heeft alle ellende veroorzaakt waarin de mensheid is terechtgekomen.

Waar zal dit alles op uitlopen? De Schepper-God heeft een periode van 6000 jaar afgebakend waarin het de mens is toegestaan zijn eigen beslissingen te nemen, zijn eigen weg te gaan — onder invloed van Satan — om eens voor altijd voor zichzelf te bewijzen dat de weg van Satan schadelijk en niet goed is. Na afloop van die 6000 jaar zal God tussenbeide komen. Hij zal Jezus Christus naar de aarde zenden, ditmaal in alle macht en glorie van de grote God, om Satan uit de weg te ruimen en alle volken te besturen aan de hand van Gods wet van liefde, zoals hierboven omschreven. Hij zal het koninkrijk Gods op aarde herstellen — d.w.z. Gods heerschappij. We zullen dan 1000 jaar van wereldvrede, geluk, voorspoed en welzijn kennen.

Er is een *oorzaak* voor ieder *gevolg*. Gods heerschappij zal deze overvloedige oogst aan vreugde en al het goede teweegbrengen. □

De diplomatieke krachten die thans aan het werk zijn, bieden het Vaticaan een gunstige gelegenheid een belangrijke, nieuwe rol te spelen bij een Arabisch-Israëliësch vergelijk en tegelijkertijd de rooms-katholieke invloed in het Heilige Land te vergroten.

EEN NIEUWE ROL VOOR HET VATICAN IN HET M.-OOSTEN?

door Jeff Calkins

EEN VAN de reeds lang voortwoekerende geschilpunten in het Midden-Oosten is het vraagstuk wie Jeruzalem bestuurt en zeggenschap heeft over de religieuze plaatsen daar.

In godsdienstig opzicht én gevoelsmatig is Jeruzalem een stad van de allergrootste betekenis voor de drie grote monotheïstische wereldgodsdiensten. Binnen een gebied van ongeveer 2 vierkante kilometer bevinden zich de heilige plaatsen van de islam, het christendom en het jodendom. De Omarmoskee, de Al-Aqsamoskee, de Heilige Grafkerk en de Klaagmuur zijn de voornaamste plaatsen van godsdienstige betekenis.

Voor de Israëli's heeft de plek waar in de oudheid de tempel van Salomo heeft gestaan, religieuze betekenis. Zoals de moslems Mekka hebben en de katholieken Rome, is voor de joden Jeruzalem hun heiligste stad.

VIER GEZICHTEN op de heilige plaatsen van Jeruzalem: interieur Al-Aqsamoskee, de Rotskoepel of Omarmoskee (links en rechts boven), interieur der Heilige Grafkerk, de Klaagmuur (links en rechts onder).

Een internationale stad

Reeds in augustus 1947 stelde het speciale comité van de Verenigde Naties inzake Palestina voor, Jeruzalem onder internationaal bestuur te plaatsen. Hetzelfde idee werd nogmaals in 1967 naar voren gebracht, nadat de Israëli's het oude stadsdeel veroverd hadden.

Juist voordat de oktoberoorlog uitbrak, had de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Henry Kissinger naar verluidt de leiders van de Arabische staten een plan bestaande uit zes punten voorgelegd voor een regeling in het Midden-Oosten. Bepaalde punten van het programma, zoals een gezamenlijk Egyptisch-Israëliësch bestuur in de Sinai of Sjarm-el-Sjeik, riep onmiddellijk verontrusting op bij de bij het Midden-Oosten betrokken partijen.

Er was evenwel één aspect van het plan, dat een andere reactie teweegbracht. Jeruzalem, zo werd in het plan voorgesteld, zou deel blijven uitmaken van Israël, maar de christelijke en islamitische heilige plaatsen zouden onder beheer en bescherming komen van respectievelijk het Vaticaan en het koninkrijk Jordanië.

Golda Meir heeft gezegd dat Israël onder geen enkele omstandigheid in overweging zal nemen Jeruzalem met

de Arabieren te delen, voornamelijk omdat het bevreesd is voor de veiligheid van joodse synagogen en heiligdommen. „Van Arabische souvereiniteit over Jeruzalem kan geen sprake zijn”, besloot zij. Daarentegen handhaaft koning Hoessein van Jordanië nog steeds zijn aanspraken op de stad als politiek heerser.

Een aanwijzing voor de belangstelling van buitenaf voor Jeruzalem was het besluit van verscheidene leidende figuren in de wereldpolitiek eind 1973 een bezoek te brengen aan het Vaticaan. Keizer Haile Selassie van Ethiopië en president Jaafar Numeiry van Soedan tekenden protest aan tegen „de voortdurende bewappende bezetting van Jeruzalem door één enkele religieuze sekte”. Volgens een in Khartoem uitgegeven verklaring geloven deze twee leiders, evenals koning Feisal van Saoedi-Arabië, dat Jeruzalem evenzeer een islamitische en christelijke heilige plaats is als een joodse. Terwijl de kwestie van de politieke zeggenschap over Jeruzalem voorlopig onoplosbaar schijnt, is het mogelijk dat het probleem van toezicht op de heilige plaatsen van de stad het enige aspect is van het probleem dat het Midden-Oosten bezighoudt, waarover de meeste partijen het eens kunnen worden.

De Israëli's zijn reeds lang voorstanders van internationaal toezicht over de heilige plaatsen van Jeruzalem, maar niet over de stad zelf. Vóór de oorlog van 1967 waren de Israëli's akkoord gegaan met het overdragen van heilige plaatsen op hun grondgebied aan internationaal toezicht. Israëls minister van Buitenlandse Zaken Abba Eban heeft verklaard dat „inzake Jeruzalem en de heilige plaatsen ... het principe van internationaal toezicht gehandhaafd moet blijven”.

De Arabieren kunnen waarschijnlijk instemmen met een gezamenlijk beheer van Jeruzalems heilige plaatsen door Jordanië en het Vaticaan, zonder Israëls bestuur over de stad te hoeven erkennen. Van een dergelijk gezamenlijk beheer zouden zowel de islamitische als christelijke Arabieren kunnen profiteren. (Het merendeel van de christenen in Palestina woont in en rondom de steden.)

Een katholiek beheer van de christelijke heilige plaatsen te Jeruzalem zou veel meer zijn dan slechts een interim-bestuur. Het zou de symbolische introductie betekenen van een derde belanghebbende in het Midden-Oosten en enkele resultaten met zich meebrengen, gelijkstaand aan een oplossing opgelegd door een supermacht, maar zonder de gevolgen van een inmenging van Russische zijde.

Het zou redelijkerwijs ook uitgelegd kunnen worden als het verzwakken van Israëls greep op Jeruzalem. De aanwezigheid van de R.-K. Kerk in Jeruzalem zou de Arabische stelling dat Jeruzalem niet een uitsluitend joodse stad is, ondersteunen. Bovendien is een groot gedeelte van de „wereldopinie” — invloedrijke regeringsleiders en vele nieuwsmedia in de westelijke wereld — voorstander van een internationale Heilige Stad. Zij wijzen erop dat alleen oostelijk Jeruzalem (het oude stadsdeel) waar de heilige plaatsen zijn gelegen, geïnternationaliseerd zou worden. Westelijk Jeruzalem zou onder Israëli's bestuur blijven, zoals het voor 1967 was.

Het Vaticaan verschijnt ten tonele

De Rooms-Katholieke Kerk is de grootste afzonderlijke religieuze organisatie ter wereld. Wegens haar invloed in de westelijke wereld en haar omvangrijke diplomatieke con-

tacten, is het een voor de hand liggende kandidaat om de christelijke heilige plaatsen te Jeruzalem te beheren en te beschermen.

Gedurende de oktoberoorlog citeerde het Romeinse blad *Il Popolo* „christelijke bronnen” te Jeruzalem, die het belang van „het voorstel om de heilige plaatsen te internationaliseren” benadrukt zouden hebben. Bij elk volgend conflict wordt de christelijke wereld, en vooral de Rooms-Katholieke Kerk, minder gerust over de veiligheid van christelijke heilige plaatsen in Jeruzalem.

In het begin van het bestaan van de moderne staat Israël zijn er pauselijke encyclieken uitgevaardigd, waarin gezegd werd dat de status van Jeruzalem de veiligheid van de heilige plaatsen moest waarborgen.

Rechtstreeks beheer van de religieuze plaatsen door het Vaticaan kan een duidelijk zichtbare stap zijn naar een regeling inzake het Midden-

Oosten — een stap die niet noodzakelijkerwijze de belangen van Arabieren of Israëli's met voeten treedt. Het zou voorzien in de symbolische aanwezigheid van een religieuze macht, alsmede in een vertegenwoordiging van de belangen van de rest van de wereld.

Het feit dat Rome de eerste Westeuropese stad was waar de Amerikaanse onderminister van Buitenlandse Zaken Joseph Sisco zijn terugreis uit het Midden-Oosten naar de VS onderbrak, is veelzeggend. Na samen met Henry Kissinger het staakt-het-vuren van jl. november tot stand gebracht te hebben, verliet Sisco het Midden-Oosten om overleg te plegen met de leiders van de landen van West-Europa. Agostino Casaroli, de minister van Buitenlandse Zaken van paus Paulus, was een der eerste Europeanen die hij sprak.

Bovendien onderhoudt het Vaticaan goede diplomatieke betrekkin-

gen met acht Arabische landen. De Vaticaans-Arabische betrekkingen zijn betrekkelijk goed geweest „sinds de kruistochten”. De sterke diplomatieke positie van het Vaticaan ten opzichte van de Arabieren is nog versterkt doordat men er zich stipt aan hield, formele betrekkingen met Israël te vermijden. Bovendien erkent Rome geen joodse „speciale band” met het Palestijnse land.

Vorig jaar, nadat Golda Meir paus Paulus had bezocht, liet het Vaticaan weten dat de pauselijke audiëntie geen „voorkeursbehandeling” was en in geen enkel opzicht een verandering inhield in de stellingname van Rome met betrekking tot het Heilige Land.

Het is duidelijk dat Rome zich vrij gehouden heeft om een sterke positie in te nemen in de Rooms-Arabische betrekkingen.

En dat kan ook wel zijn wat Israël nodig heeft. Israël ziet zichzelf steeds meer geïsoleerd in de wereldpolitiek. Het lijkt er vaak op dat alleen nog de Verenigde Staten en een handjevol andere landen achter Israël staan. Door het Vaticaan te vragen, toezicht over christelijke heilige plaatsen uit te oefenen, zou Israël een goede diplomatieke zet kunnen doen in een poging de Europese verschuiving naar de Arabische zaak te neutraliseren. Het gebaar zou de gehele christelijke wereld ertoe kunnen brengen de positie van Israël welwillend te beschouwen. De meeste Israëli's vinden dat Israël al de vrienden die zij kan maken, nodig heeft.

Een overwinning voor Rome

Er staat voor de R.-K. Kerk veel op het spel in het Midden-Oosten. Zij bezit alleen in Israël meer dan 210 kerken en kapellen, 54 scholen, zes hospitalen en diverse weeshuizen en gasthuizen voor pelgrims. De franciscaner monniken zijn de traditionele bewaarders geweest van vele der christelijke heilige plaatsen in Israël. Deze plaatsen zijn enkele van de heiligste plaatsen in de gehele christelijke wereld. Het Vaticaan is de beschermer en voelt zich er in hoge mate verantwoordelijk voor.

Ook andere krachten dwingen het Vaticaan tot aanwezigheid in het Midden-Oosten. De R.-K. Kerk wordt ernstig bedreigd door onenigheid van binnen uit. Zij heeft het aanzien en de eerbied nodig waartoe haar aanwezigheid in het Midden-Oosten zou medewerken.

Aangezien de Kerk zich verantwoordelijk voelt voor de heilige plaatsen, moet zij doen wat zij kan om elke mogelijke macht (zoals bijvoorbeeld de Sowjet-Unie), die in staat moet worden geacht heilige plaatsen voor christenen af te snijden, in bedwang te houden.

Natuurlijk kan het Vaticaan niet uit eigen kracht de veiligheid van die heilige plaatsen waarborgen. Een „pauze-lijk protectoraat” zou echter in moreel opzicht een krachtig afschrikwekkend middel zijn voor elke macht, die het pelgrimsverkeer naar het Heilige Land zou dreigen te onderbreken. De christelijke wereld zou zo'n gebeurtenis eenvoudig niet kunnen tolereren.

Het Vaticaan zoekt ook op langere termijn toenadering tot de orthodoxe kerken. De oosters-orthodoxe Kerk is een der sterkste christelijke kerken (in numeriek opzicht) in het gehele Midden-Oosten. Oosters-orthodoxe toestemming om de R.-K. Kerk de christelijke heilige plaatsen te Jeruzalem te laten beheren en beschermen zou in hoge mate bijdragen tot de oecumenische beweging.

Het kan niet ontkend worden dat Jeruzalem zelf, een stad die zo intens verweven is met de nieuwtestamentische theologie en kerkgeschiedenis, een sterke verlokking inhoudt. Het behartigen van de heilige plaatsen zou kunnen leiden tot een veel grotere invloed van de R.-K. Kerk op het protestantse christendom, als Rome meer en meer geïdentificeerd zou worden met Jeruzalem.

Het is eerder gebeurd

In 1071 veroverden de Turkse Seldsjoeken Syrië en Palestina op het ruimer denkende kalifaat van Caïro der Fatimieden. De Seldsjoeken begonnen de christenen te vervolgen. Heilige plaatsen werden erbij betrokken. De Turken sneden het pelgrimsverkeer naar de Heilige Grafkerk af. Die daad ontketende een serie bloedige kruistochten die ongeveer drie honderd jaar zouden duren.

In 1095 riep Urbanus II een pause-lijk leger op de been om de Heilige Grafkerk in Jeruzalem te veroveren.

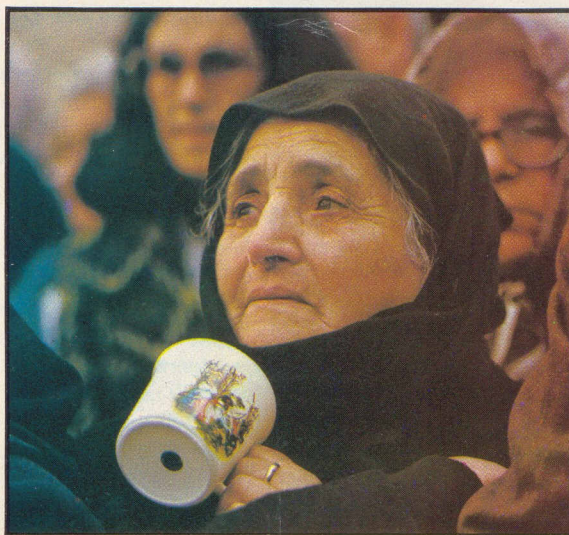
Er bestaan aanwijzingen dat hij van plan was de oosters-orthodoxe clerus te erkennen en in ere te herstellen, naarmate de kruistocht vorderde. Hij was van plan de oorlog

te benutten om de weg te effenen voor een 11e eeuwse vorm van oecumene.

Door op te roepen tot een christelijke heilige oorlog zag Urbanus de kans schoon de weerspannige wereldlijke machten van West-Europa ondergeschikt te maken aan een groter pauselijk oogmerk. Urbanus hoopte dat hij het terrein dat aan wereldlijke invloeden verloren was gegaan, kon terugwinnen en hun potentieel aanwenden tot welzijn van de Kerk.

Ten tijde van de kruistochten ging de Kerk gebukt onder felle interne strijd. Politiek toezicht op het pausdom diende zich aan als het belangrijke geschilpunt van de dag. De pausen hadden te kampen met Romeinse stedelijke machthebbers, invasies van buitenaf en machtige Duitse

Rome vrijwel niet heeft geprotesteerd tegen het feit dat de joden van 1947 tot 1967 afgesneden waren van hun heilige plaatsen toen het oude stadsdeel in handen van Jordanië was. De R.-K. Kerk zal deze hindernis moeten nemen, wil ze tot goede betrekkingen met Israël komen. Er zijn evenwel mensen in Israël die hopen dat Rome in hun land een rol kan spelen. Gezien de contacten die het Vaticaan met de Arabieren heeft, komt elke vorm van vriendschap die Tel Aviv met Rome kan opbouwen, gewenst voor. De buitenlandse contacten van het Vaticaan zijn omvangrijk; haar aanwezigheid ogenschijnlijk heilzaam. Het lijkt de ideale bemiddelaar te zijn om het probleem van de heilige plaatsen op te lossen. Het Vaticaan is mis-

Garo

Er bestaan sterke emotionele banden tussen katholieken overal ter wereld en de heilige plaatsen der christenheid in Palestina.

keizers. Diverse achtereenvolgende pausen die moeite hadden hun politieke invloed te handhaven, zagen in een kruistocht de gelegenheid hun positie tegenover de rest van Europa te verstevigen.

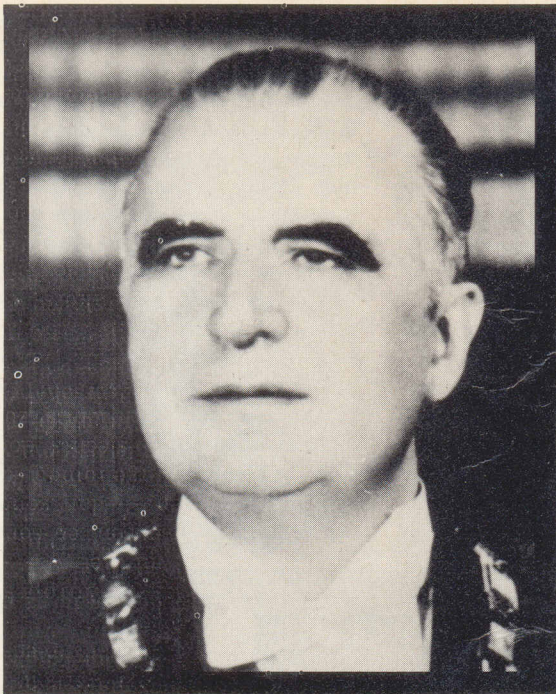
Soortgelijke krachten die samen tot de middeleeuwse kruistochten leidden, zijn momenteel ook voorhanden. Het Vaticaan is net als negen eeuwen geleden ten prooi aan de grootste onrust. Alleen komt de onrust deze keer van binnenuit. De Kerk heeft behoefte aan de glorie van een diplomatieke overwinning van internationale politieke betekenis.

Oude wonden geheeld?

Vele mensen in Israël zijn begrijpelijkerwijs verontwaardigd dat

schien wel de enige erbij betrokken macht die zich kan permitteren soepel genoeg te zijn om het iedereen naar de zin te maken.

Een katholiek beheer van de christelijke heilige plaatsen te Jeruzalem zou veel meer zijn dan slechts een interimbestuur. Het zou de symbolische introductie betekenen van een derde belanghebbende in het Midden-Oosten en enkele resultaten met zich meebrengen, gelijkstaand aan een oplossing opgelegd door een supermacht, maar zonder de gevolgen van een inmenging van Russische zijde. Het zou op dramatische wijze het aanzien van het Vaticaan als instelling die de vrede bewaart, vergroten door op te treden als de stem der christenheid in een roerig gebied. □

IN MEMORIAM- GEORGES POMPIDOU 1911-1974

Parijs, 6 april

IS HET niet te enen male ironisch dat iemands moed, goede eigenschappen en verdiensten als regel pas na zijn dood gewaardeerd worden?

Georges Pompidou is een tragisch voorbeeld van deze deprimerende waarheid.

Tijdens zijn leven, toen hij nog macht uitoefende, stond hij constant bloot aan de kritiek van velen van zijn landgenoten. Zijn persoonlijke en politieke visies, zijn oogmerken en ambities werden dikwijls ten scherpste afgekeurd, ja de spot mee gedreven. Zelfs om zijn naam die veel mensen vreemd in de oren klonk, werd gelachen. Hij was geboren in een stadje waarvan men nauwelijks wist dat bestond: Montboudif. Georges Pompidou van Montboudif!

Toch heeft hier in Parijs, vanaf de dag van zijn plotseling overlijden (2 april) tot zonsondergang 6 april (een nationale rouwdag) de pers, samen met radio en televisie, voortdurend de genialiteit, de vooruitziende blik en de moed van de overleden president geroemd.

Ten langen leste is de Pompidou van Montboudif de man geworden die hij zelf gehoopt had te zullen worden — Pompidou, een moedig man. Frankrijk heeft pas na zijn dood gezien wat het land niet heeft kunnen zien toen hij nog in leven was.

Heeft u zichzelf ooit afgevraagd wat een man — om het even welke man — moedig maakt? Wat stelt hem in staat in stilte pijn te lijden zoals het geval was met Georges Pompidou? Het moet ongetwijfeld een groot gevoel van verantwoordelijkheid zijn geweest, een toewijding aan een zaak, een overtuiging in wat hij geloofde.

Wat in zijn geval de redenen geweest mogen zijn, zijn grootste verdienste lag in het feit dat hij in staat was Charles de Gaulle op te volgen, een schier onmogelijke taak aangezien de Gaulle zichzelf als Frankrijk zag, en velen van zijn landgenoten geloofden dat. „Mannen zoals de Gaulle worden niet gemaakt, zij worden zo geboren”, schreef een bekende Franse journalist. Volgens de Fransen kon niemand met succes de plaats van Charles de Gaulle innemen, maar Georges Pompidou deed het toch maar, zonder dat hij zelfs officieel lid van de gaullistische partij werd.

Hoe groot mensen ook mogen zijn, zij zijn feilbaar en sterfelijk. De wereld draait door, ongeacht of ze leven of sterven. Van Alexander de Grote wordt verhaald dat zijn emoties de overhand kregen toen hij hoorde dat er voor hem niets meer te veroveren viel. Zelf kwam hij op 33-jarige leeftijd door uitspattingen aan zijn eind. Nero vroeg zich af waar het met de wereld heen moest zodra hij er niet meer zou zijn. Lodewijk xv zei: „Après moi le déluge”. Maar de zondvloed kwam niet. Napoleons keizerrijk kwam ten einde bij diens dood op St. Helena. En Hitlers droom van een „Duizendjarig Rijk” ging op in vlammen.

Of de Gaulle nu Frankrijk vertegenwoordigde of niet, het blijft een feit dat de grootste verdienste van Georges Pompidou als president eruit bestond zijn landgenoten te laten zien dat de grandeur van Frankrijk ook na de Gaulle kon voortleven.

— Dibar Apartian

wat onze lezers schrijven

Karel de Grote

„Deel 2 van 'Europa: Catastrofe en herleving — Karel de Grote, de eerste Europeaan' door Paul William Kroll [nov. 1973], is uitermate interessant. De schrijver heeft de ongewone gave pertinente historische waarheden in een beknopte, leesbare vorm weer te geven. De schrijver bestreekt ongeveer 500 van de meest onoverzichtelijke en verwarde jaren der westerse civilisatie en vatte ze op een ongelofelijk logische manier samen.

„Ik zou graag aan zijn woorden willen toevoegen dat, terwijl er chaos en verwoesting in de westerse wereld heerste, Byzantium — het Oost-romeinse rijk — de cultuur en de kunst van de westerse civilisatie zorgvuldig bewaarde en behoevde. Wij moeten nooit trachten de belangrijkheid van Byzantium te ontkennen in de ontwikkeling van onze civilisatie.”

Glenn J.,
Shreveport, Louisiana, VS

Objectieve interpretatie

„Met enige skepsis ontving ik ongeveer een jaar geleden uw blad voor de eerste keer. 'Met enige skepsis', omdat ik vermoedde — overigens ongegrond — dat *De Echte Waarheid* wel een of ander politiek of kerkelijk gekleurde identiteit zou hebben.

„Toch moest ik vrij snel tot de conclusie komen dat ik me enorm vergist had. Er is namelijk geen sprake van 'een of andere gekleurde identiteit'.

„Ik mocht wel vaststellen dat de samenstellers van dit tijdschrift — wars van kerkelijke interpretaties — de Bijbel als Gods Woord op zo'n objectief mogelijke manier, tevens m.i. de enige reële manier, interpreteerden.

„Voorts vind ik het ook verrassend te noemen dat de redactie uit zeer bewust levende mensen moet zijn samengesteld. Dit omdat zij, relaterend aan de Bijbel en politieke, economische en sociale ontwikkelingen op onze aarde, zich met de toekomst bezighouden. En niet alleen simpelweg 'bezighouden', maar men denkt erover, spreekt en publiceert vaak constructieve artikelen.”

F.K.,
Rotterdam

Wereldregering

„Proficiat! Het artikel over het Internationale Gerechtshof [dec. 1973] heeft veel inhoud. Welke hoop is er voor de mens zonder Gods wetten en heerschappij? Het onderwerp werd op een evenwichtige en logische wijze behandeld. Het artikel zette de redenen voor een wereldregering uiteen en het dilemma waarin de wereld zich momenteel bevindt. De

conclusie die getrokken werd, geeft ons veel hoop. Voorzeker, zonder God vermag de mens niets.”

John W.W.,
Birmingham, Engeland

Lectuur

„Enige tijd geleden ontving ik van u het boekje *Waartoe bent u geboren?*, waarvoor ik u zeer erkentelijk ben.

„Ik vind dit een zeer interessant werk, ook omdat het op een heldere, duidelijke wijze uiteenzet hoe de tekst op te vatten, zodat het een prettig en leesbaar boekje is geworden.

„Bovendien wijst het mij op punten die ik anders opgevat had. Het feit dat Adams schepping niet voltooid was, opent nieuwe perspectieven. Zelf had ik dit nooit zo gedacht.”

J.M.C.,
Breda

„In de afgelopen maanden ontving ik verscheidene boekjes van u, o.a. *De sleutel tot het boek Openbaring, Wat is geloof?, Bestaat God? en Twaalf regels voor bijbelstudie*.

„In deze boekjes vond ik een groot aantal dingen waar ik vroeger nooit lang bij stil heb gestaan. Nu sta ik verbaasd van mijzelf, want ik voel dat de Bijbel iedere dag meer voor mij begint te betekenen. Ook ben ik bezig met uw schriftelijke bijbelcursus en daar vind ik zeer leerzame en nuttige dingen in.”

H.T.S.,
Groningen

Schriftelijke cursus

„Reeds negen maanden ben ik geabonneerd op *De Echte Waarheid*. Voordien stond ik nogal sceptisch t.o.v. het geloof in God, ondanks mijn katholieke afkomst. Sinds ik kennis heb gemaakt met uw tijdschrift, ben ik over het geloof en de zin ervan gaan nadenken.

„Via uw blad hebt u reeds enige antwoorden gegeven op vragen die ik mijzelf gesteld heb omtrent het volgen van de weg die Jezus Christus de mensen heeft gewezen, en het volgen van deze weg in de huidige maatschappij. Ondanks de veelzijdigheid en door deskundigen uitgebrachte artikelen is het voor mij moeilijk om het verband tussen de huidige gebeurtenissen en de Bijbel echt te begrijpen.

„Ik voel dit aan als een gemis voor mijzelf en de basis voor mijn leven. De reden voor dit onbegrip is het weinige dat ik weet over de Bijbel als geheel.

„Daarom heb ik besloten een bijbelstudie te volgen. U geeft mij hiervoor een unieke kans. In het januarinumnummer biedt u namelijk een schriftelijke cursus aan voor een beter begrip van 'het Boek'.

„Met deze cursus zou ik graag kennis willen maken en de lessen van u ontvangen.”

J.G.M.,
Doornwerth

Tegenovergestelde

„In uw nummer van januari 1974 werd ik, hoewel ik het in ieder opzicht steeds meer eens word met uw inzichten, toch ietwat onaangenaam getroffen door de volgende zin op blz. 18: 'Ik stelde vast dat de Bijbel op vele, zo niet de meeste essentiële en fundamentele gebieden, eenvoudig precies het tegenovergestelde leert van wat het z.g. christelijk geloof onderwijst'.

„Omdat naar ik meen veel van uw lezers waarschijnlijk kerkgangers zijn, zou u ze een grote dienst bewijzen door eens een artikel te wijden aan zo'n flink aantal van die essentiële punten!

„Bij voorbaat hartelijk dank en ik hoop nog lang uw blad te mogen lezen.”

J.J.V.,
Amsterdam

• *Alle abonnees ontvangen deze maand hun Echte Waarheid met een ingesloten Supplement. Indien zij dit Supplement iedere maand met De Echte Waarheid wensen te ontvangen, hoeven zij slechts de bijgesloten antwoordkaart in te vullen en op te zenden. Dit EW-Supplement zal iedere maand op de Bijbel gebaseerde artikelen bevatten, waarin vele van deze „tegenstellingen” besproken zullen worden.*

Jeugd

„Hoewel ik het niet in alle gevallen eens kan zijn met uw artikelen, spreek ik toch een grote waardering uit over de wijze waarop u de zaken benadert, n.l. vanuit het evangelie. In de tijd dat wij uw blad ontvangen (± 5 jaar) is dit nog niet veranderd en mijn wens is: ga hiermee door. Het blad is uitermate geschikt om als stof te dienen op de open gespreksavonden van onze jeugdvereniging. Als er toch iets nodig is in de zoals u het uitdrukt 'chaotische wereld van vandaag', is het wel de verbreiding van het evangelie. Mijn hartelijke dank voor alle nummers die ik mocht ontvangen en voor de nummers die volgen zullen.”

N.S.,
Putten

„Sinds ongeveer een jaar ontvang ik het tijdschrift *De Echte Waarheid*. Als leider van de scouts vormt het tijdschrift meteen ook de basis voor het bepalen van de onderwerpen van de muurkrant. Het hoeft geen betoog dat de zeer knappe foto's en gevatte teksten een prima inspiratiebron vormen.”

K.S.,
Bredene, België

- Voor: De ECHTE WAARHEID: Ambassadeur College, Postbus 496, Arnhem (Nederland).
- Voor: THE PLAIN TRUTH: *Europa, India, Afrika en West India*: P.O. Box 111, St. Albans, Herts, Engeland.
- *Verenigde Staten*: P.O. Box 111, Pasadena, Californië 91123.
- *Canada*: P.O. Box 44, Station A, Vancouver 1, B.C.
- *Australië en Zuidoost-Azië*: G.P.O. Box 345, Sydney, N.S.W. 2001.
- *Nieuw-Zeeland*: P.O. Box 2709, Auckland 1.
- *Zuid-Afrika, Mauritius en Madagaskar*: P.O. Box 1060, Johannesburg.
- *Filippijnen*: P.O. Box 1111, Makati, Rizal D-708.
- *Latijns-Amerika*: P.O. Box 5-595, Mexico 5, D.F., Mexico.

KOMENDE ARTIKELLEN

KAN DE WETENSCHAP EEN DAPPERE NIEUWE WERELD CREËREN?

Opzienbarende ontwikkelingen hebben de hoop verlevendigd dat de fundamentele aard van de mens veranderd kan worden. Hoe reëel zijn die verwachtingen?

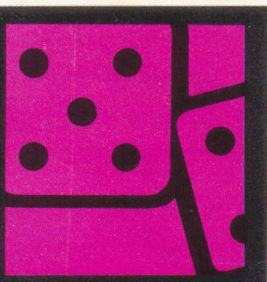
DE ROL VAN DE VS IN DE ARMOEDE DER ZUIDAMERIKAANSE LANDEN

Beide zijden van deze kwestie in een nieuw licht.

WIE HEEFT AMERIKA WERKELIJK ONTDEKT?

Volgens archeologisch bewijsmateriaal zouden volkeren rond de Middellandse Zee eeuwen voor Columbus het westelijk halfrond gekoloniseerd hebben.

GOKKEN

Een mondiaal probleem wordt onder de loep genomen.